

Philip Groes

Fra: Merete Godvin Jensen
Sendt: 10. september 2010 15:11
Til: Martin Ulrik Jensen
Emne: Baggrundpapirer og link til overligger-papir
Vedhæftede filer: Forklaring af nyt skøn for tobaksafgifterne.DOC; Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil.DOC; pensionsloft_100909 kl 1200.DOC

Hej Martin,

Vedhæftet er 3 stk baggrundspapirer. De kan - sammen med overliggerpapiret - findes på <http://fm.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2010/09/20100910%20Vurdering%20af%20S%20og%20SFs%20EU-henstillingen.aspx>

- Merete

Vurdering af S og SF's forslag til indfrielse af EU-henstillingen til 2013

10.09.2010

S og SF fremlagde d. 6. september "Finanslovsforslag 2011". Forslaget indeholder – udover de dele, der vedrører finansloven for 2011 – en udfasning frem til 2013 af udspillet "Fair Løsning" fra d. 11. maj.

Indfasningen skal ifølge S og SF illustrere, at "Fair Løsning" kan indfri den henstilling, Danmark har modtaget fra EU, om en strukturel styrkelse af de offentlige finanser svarende til 1½ pct. af BNP frem mod 2013.

Finansministeriet vurderer, at styrkelsen af saldoen frem mod 2013 er overvurderet med op mod 10 mia. kr. i S og SFs finanslovsforslag, hvis det lægges til grund at realvæksten i det offentlige forbrug er 1,2 pct. i perioden, mens styrkelsen er overvurderet med mere end 10 mia. kr. med en forbrugsvækst på 1,4 pct. om året. Hertil kommer, at der i vurderingen er indregnet et provenu på 5 mia. kr. fra erhvervsbeskatningen, selv om der ikke er anvist konkrete tiltag, som kan sikre provenuet.

Herudover svækkes arbejdsudbuddet med mere end 5.000 personer, mens Genopretningsaftalen skønnes at forøge det med godt 10.000. Forskellen belaster de offentlige finanser med ca. 5 mia. kr. på lidt længere sigt. Virkninger på arbejdsudbuddet er ikke indregnet i provenuskønnene for 2013.

Dermed kan forslaget ikke påregnes at indfri EU-henstillingen. Det afspejler især, at de fleste af skattetiltagene efter Finansministeriets vurdering ikke vil indbringe det provenu, S og SF forudsætter frem mod 2013. Disse vurderinger fremgår også af tidligere svar til Folketinget (jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009 og Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010).

Finansminister Claus Hjort Frederiksen udtaler:

- Det er glædeligt, at S og SF nu tilsyneladende også anerkender, at indfrielse af EU-henstillingen er en central udfordring for finanspolitikken nu og her.
- Men selv med de voldsomme skattestigninger, S og SF lægger op til, er det ikke nok til at indfri henstillingen fra EU. Det er Finansministeriets vurdering, at S og SF's ud-spil mangler i størrelsesordenen 10 mia. kr. for strukturelt at styrke de offentlige finanser på linje med det, som EU-henstillingen kræver.
- Det er fordi, skattetiltagene ikke vil indbringe det provenu, S og SF forudsætter. Det er blandt andet loftet for pensionsindbetalinger. Det er aktieomsætningsafgiften, og det er afgifterne på grænsehandelsfølsomme varer. Her er det vurderingen, at provenuet væsentligt overvurderes. Dette er ikke nye skøn, men fremgår af tidligere svar til Folketinget.
- Det er påfaldende, at S og SF slet ikke anerkender behovet for at holde igen på udgifterne. Det er som om, at den ændrede dagsorden og de nye betingelser efter krisen ikke for alvor er gået op for S og SF, som bevæger sig i en helt anden retning end det, som foregår i resten af Europa.
- Helt generelt kan man sige om forslaget, at det går i den stik modsatte retning af den økonomiske politik, som skiftende regering har ført gennem de sidste 20 år. Det gælder højere marginalskatter, øget selskabsskat og højere afgifter på grænsehandelsudsatte varer. Det vil flytte skatteindtægter til udlandet og arbejdsudbuddet vil blive reduceret. Det er den forkerte vej at gå. Det vil svække vores vækst og velstand.

Læs mere ved at klikke her:

Finansministeriets vurdering af S og SF's forslag til indfrielse af EU-henstillingen om konsolidering i 2011-13

Bilag 1 - Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger

Bilag 2 - Aktieomsætningsafgift i S og SF-udspil

Bilag 3 - Revideret skøn for tobaksafgifterne

Top

Notat

10. september 2010

Finansministeriets vurdering af S og SF's forslag til indfrielse af EU-henstillingen om konsolidering i 2011-13

Indledning og sammenfatning

S og SF fremlagde d. 6. september *Finanslovsforslag 2011*. Forslaget indeholder – udover de dele, der vedrører finansloven for 2011 – en indfasning frem til 2013 af udspillet *Fair Løsning* fra d. 11. maj. Indfasningen skal ifølge S og SF vise, at *Fair Løsning* kan indfri den henstilling, Danmark har modtaget fra EU om en strukturel styrkelse af de offentlige finanser svarende til 1½ pct. af BNP frem mod 2013.

Dette notat indeholder en vurdering af, hvor stort et bidrag til indfrielse af EU-henstillingen, der kan ventes fra S og SFs forslag. Vurderingen er baseret på S og SFs angivelse af merudgifter frem til 2013, idet det dog for Finansministeriet er uklart, hvilken ramme for vækst i det offentlige forbrug der konkret sigtes efter. Der er ikke foretaget en nærmere vurdering af, om udgiftsforslagene i S og SF's udspil samlet kan rummes inden for de angivne rammer til 2013. En egentlig vurdering af S og SFs *Finanslovsforslag* for 2011 - herunder af de enkelte udgiftsforslag - vil fremgå af det kommende svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 274, stillet d. 7. september.

Grundelementerne i S og SFs forslag er en stigning i beskatningen, som medgår til at styrke saldoen og derudover finansiere en øget vækst i det offentlige forbrug og andre udgifter, mens en række elementer i Genopretningsaftalen – udover skatteforhøjelserne – er fravalgt, herunder forkortelsen af dagpengeperioden til 2 år.

Finansministeriet vurderer, at styrkelsen af saldoen frem mod 2013 er overvurderet med op mod 10 mia. kr. i S og SFs *finanslovsforslag*, hvis det lægges til grund at realvæksten i det offentlige forbrug er 1,2 pct. i perioden (som i bilagstabel 1 i udspillet), mens styrkelsen er overvurderet med mere end 10 mia. kr. med en forbrugsvækst på 1,4 pct. om året (som anført på s.2 – for 2011 – og i ”Fair løsning”). Hertil kommer, at der i vurderingen er indregnet et provenu på 5 mia. kr. fra erhvervsbeskatningen, selv om der ikke er anvist konkrete tiltag, som kan sikre provenuet. Desuden svækkes arbejdsudbuddet som nævnt med over 5.000 personer, mens Genopretningsaftalen skønnes at forøge arbejdsudbuddet med godt 10.000 personer. Svækkelsen af arbejdsudbuddet belaster de offentlige finanser med i størrelsesordenen 5 mia. kr. på lidt længere sigt. Arbejdsudbudsvirkninger er ikke indregnet i provenuskønnet for 2013.

Dermed kan forslaget ikke påregnes at indfri EU-henstillingen. Det afspejler især, at de fleste af skattetiltagene efter Finansministeriets vurdering ikke vil indbringe det provenu, S og SF forudsætter frem mod 2013. Det fremgår af *Svar på Finans-*

udvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009 og Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010.

1. EU-henstillingen til Danmark og S og SFs *Fair Løsning*

Danmark er nu i EU's *procedure for uforholdsmæssigt store underskud* og modtog i midten af juli en henstilling fra Rådet af EU's økonomi- og Finansministre (ECOFIN) om at styrke de offentlige finanser. Henstillingen indebærer bl.a., at Danmark skal forbedre den strukturelle saldo (dvs. den offentlige saldo korrigeret for konjunkturudsving og andre midlertidige forhold) med i gennemsnit ½ pct. af BNP om året i 2011-2013.

Finansministeriet har tidligere beregnet, at indfrielse af EU-henstillingen kræver nye tiltag (ud over det, der følger af indfasningen af finansieringselementerne i skattereformen i Forårspakke 2.0 mv.) for ca. 24 mia. kr. frem mod 2013, jf. *Konvergensprogram 2009* (under bestemte antagelser om det tilbagebøl via ændrede skatte- og afgiftsgrundlag, som de konkrete initiativer giver anledning til). Det krav er indfriet med *Aftale om genopretning af dansk økonomi* af 25. maj 2010, under forudsætning af lav vækst i det offentlige forbrug frem mod 2013¹.

I forbindelse med S og SF's *Finanslovsforslag 2011* er det oprindelige udspil *Fair Løsning* revideret på en række punkter. Det gælder bl.a. de elementer i Genopretningsaftalen, som S og SF har indarbejdet, og som navnlig omfatter suspensionen af reguleringen af beløbsgrænser i skattesystemet i 2011-13. Suspensionen øger isoleret set skatterne med 6,6 mia. kr. fra 2010 til 2013 (før tilbagebøl mv.) udover de skatte- og afgiftsstigninger, der i forvejen indgik i *Fair Løsning*. Skattestigningerne kommer desuden oven i finansieringselementerne fra skattereformen i *Forårspakke 2.0*.

Dertil kommer blandt andet, at det oprindelige forslag om at sænke registreringsafgiften og indfase kørselsafgifter er erstattet af andre forslag vedrørende registreringsafgifterne for biler, der ikke på samme måde svækker finanserne de nærmeste år.

Det er Finansministeriets forståelse, at Finanslovsforslaget blandt andet indebærer følgende, idet der navnlig er taget udgangspunkt i bilagstabel 1 i udspillet:

- At det offentlige forbrug forøges med i alt 18½ mia. kr. i 2011-2013, svarende til en realvækst på 1,2 pct. om året i gennemsnit. Hvis realvæksten i stedet er 1,4 pct. som anført på s.2 (for 2011) og i *Fair Løsning*, vil udgifts-

¹ EU-henstillingen om at styrke den strukturelle saldo med ½ pct. af BNP svarer til en forbedring på ca. 27 mia. kr. Omkring 5 mia. kr. af denne forbedring skønnes opnået i kraft af tidligere initiativer mv., herunder indfasningen af finansieringselementer i *Forårspakke 2.0* (jf. boks 1.2 s. 24 i *Konvergensprogram 2009*). Dvs. den strukturelle saldo skal altså forbedres med ca. 22 mia. kr. frem mod 2013 – gennem nye initiativer – for at indfri EU-henstillingen (jf. boks 4.2 s. 95 i *Konvergensprogram 2009* samt s. 22 i *Økonomisk Redegørelse, maj 2010*). Genopretningsaftalen styrker netop struktursaldoen med de krævede 22 mia. kr. Genopretningsaftalen indeholder initiativer for i alt 24½ mia. kr., som efter tilbagebøl mv., styrker den strukturelle saldo med 22 mia. kr..

væksten andrage omkring 21½ mia. kr. og differencen i forhold til EU-henstillingens krav vil forøges tilsvarende. Der er ikke foretaget en samlet vurdering af, om udgiftsforslagene i S og SF's udspil samlet kan rummes inden for de angivne rammer til 2013:

- At der højst indføres ca. 2 mia. kr. frem mod 2013 af de foreslåede merudgifter til kollektiv trafik mv. (som ikke er offentligt forbrug).
- At der ikke længere er et samlet provenutab i 2013 fra det tidligere forslag om lavere registreringsafgift og gradvist indførte kørselsafgifter.
- At forøgelsen af beskæftigelsesfradraget og højere pensionstillæg i den oprindelige *Fair Løsning* først skulle ske efter 2013, men at dette som følge af de accepterede elementer fra Genopretningsaftalen nu indføres frem mod 2013. Det forstås sådan, at skatteforslagene fra *Fair forandring* med diverse efterfølgende modifikationer er stort set fuldt indført frem mod 2013, og at skatteforhøjelserne fra Genopretningsaftalen skal ses som et konsolideringsbidrag.

2. Oversigt over forskelle i S og SF's samt Finansministeriets vurdering

Efter Finansministeriets vurdering styrker S og SF's forslag samlet set den strukturelle offentlige saldo med 12-14 mia. kr. frem mod 2013 med den forudsatte vækst i det offentlige forbrug på 1,2 pct. årligt, og uden at virkninger af ændret arbejdsudbud indregnes. Det svarer til godt og vel halvdelen af det, der kræves for at indfri EU-henstillingen.

Tabel 1 viser i oversigtsform, hvordan den skønnede virkning på den strukturelle saldo i 2013 afviger fra S og SF's provenuskøn i deres *Finanslovsforslag 2011*.

Forskellen i forhold til S og SF's skøn afspejler grundlæggende, at skattetiltagene ikke vil indbringe det provenu, S og SF forudsætter frem mod 2013, jf. *nedenfor*.

Derudover skønnes de konkrete forslag, der indgår i S og SF's *finanslovsforslag 2011*, at svække arbejdsudbuddet med mere end 5.000 personer, idet der her er anvendt samme overordnede regneprincipper som i Skattekommissionen². Denne svækkelse er ikke indregnet i Finansministeriets provenuskøn til 2013.

Hertil kommer, at 5-6 mia. kr., af den finansiering, som S og SF peger på med henblik på at håndtere henstillingen, er midlertidig og falder bort efter 2013. Skatteforhøjelserne fra Genopretningsaftalen forstås omvendt som et konsolideringsbidrag, der også mere varigt skal styrke finanserne i forhold til *Fair Løsning*.

² I Svar til Finansudvalget nr. 164 af 17. september 2009 blev det vurderet, at skatteforslagene i "Fair forandring" ville svække arbejdsudbuddet med 3-4.000 personer. Hertil kommer virkningen af skattestigningerne i Genopretningsaftalen, som er anslået til knap 3000 personer, jf. svar til Folketinget (det politisk-økonomiske udvalg) nr. 95 af 4. juni 2010, som i S og SF's forslag ikke modvirkes af forkortelser af dagpengeperioden. Det svarer til en svækkelse på 6-7.000 i alt. Hertil kommer, at forslagene omkring starthjælp og kontanthjælp kan forøge den strukturelle ledighed.

Tabel 1. Virkning på strukturel saldo i 2013. Fair Løsning i forhold til Konvergensprogram 2009 uden nye tiltag.

Mia. kr.	S-SF	FM skøn
1. Skatter og afgifter i alt	31,5	19½ til 21½
<i>Heraf:</i>		
- Fremrykning af provenu fra loft over pensionsindbetalinger	6,5	3,2
- Udskydelse af aftalt forhøjelse af topskattegrænsen	2	2
- Øvrige personskatter	2,6	1,2-1,5
- Afgifter	10,2	5,5 - 6,5
- Erhvervsbeskatning mv. ¹⁾	10,2	7,5 - 8,5
- Heraf aktieomsætningsafgift	4	2-3
- Heraf ikke nærmere specificerede stramminger ²⁾	5	5
2. Udgifter i alt	7,5	7,5
<i>Heraf:</i>		
- Offentligt forbrug ³⁾	5	5
- Offentlige investeringer	0,5	0,5
- Andet	2	2
3. Virkning på strukturel saldo i 2013 (1.-2.)	24	12 - 14
4. Difference i forhold til Indfrielse af EU-henstillingen⁴⁾	-	8 - 10
5. Difference til EU-henstillingen ved højere udgifter⁵⁾	-	11 - 13

Anm. De anførte intervaller for skatteskønnene afspejler usikkerhed om, hvor stor en del af de skønnede afledte effekter på skatte- og afgiftsgrundlag, der optræder inden 2013, idet det skal nævnes, at vurderingen af Genopretningsaftalen forudsætter fuld effekt i perioden. I tabellen kan afrunding medføre, at tallene ikke summer til totalen.

- 1) Under forudsætning af, at energisparetilskud til virksomheder er en negativ skat (og ikke en udgift) på 1 mia. kr. Indregnes energisparetilskud i stedet som en udgift på 1 mia. kr. øges skatter og udgifter parallelt, mens saldivirkningen er uændret.
- 2) Heri indgår bl.a. finansiering på i alt 2 mia. kr. vedrørende skatteunddragelse og skatteplanlægning mv., som er meget usikker, jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009. Det er således ikke specificeret, hvilke konkrete initiativer, der skal lede til de antagne provenuer.
- 3) I S og SFs *Finanslovsforslag 2011, bilagstabel 1*, er realvæksten frem mod 2013 angivet til 18,5 mia. kr., hvilket er 5 mia. kr. mere end de 13,5 mia. kr., der indgik i Konvergensprogram 2009 uden nye tiltag.
- 4) Indfrielse af EU-henstillingen forudsætter en forbedring af den strukturelle saldo på 22 mia. kr., jf. fodnote s.1. Differencen er opgjort som den krævede forbedring på 22 mia. kr. fratrukket den skønnede forbedring på 12 til 14 mia. kr.
- 5) Ved en stigning i det offentlige forbrug på 21,5 mia. kr. frem mod 2013 udgør realvæksten i det offentlige forbrug i gennemsnit 1,4 pct. om året på linje med det anførte i *Fair Løsning*.

De skønnede virkninger på den strukturelle saldo i 2013 er opgjort efter de samme principper, som blev benyttet i *Forårspakke 2.0* og *Konvergensprogram 2009*. Provenuskønnene af enkeltelementerne i *Fair Løsning* er således opgjort efter tilbageløb via afgifter mv. og adfærdsvirkninger vedrørende fx grænsehandel og ændret forbrugssammensætning. Der er som nævnt ikke indregnet adfærdsændringer som følge af lavere arbejdsudbud.

Der knytter sig generelt usikkerhed til, hvornår ændringer i fx person- og erhvervsbeskatningen slår igennem på grundlagene for moms, afgifter, aktionærskatter mv., samt hvornår de fulde adfærdsændringer har fundet sted. I Finansministeriets provenuskøn reducerer adfærdsændringerne samlet finansieringselementerne i *Fair Løsning* med ca. 6 mia. kr., når de er slået fuldt igennem, jf. afsnit 3. Hvis det lægges til grund, at godt en tredjedel først kommer efter 2013, styrker elementerne i *Fair Løsning* den strukturelle saldo med ca. 14 mia. kr. i 2013. Hvis virkningerne er slået (stort set) fuldt igennem, styrkes den strukturelle saldo med ca. 12 mia. kr.

De intervaller, der er angivet for en række af forslagernes virkning på den strukturelle saldo, afspejler således usikkerhed om, hvor stor en del af de nævnte afledte virkninger på skatte- og afgiftsgrundlagene, der optræder inden 2013.

Der er også andre usikkerheder om provenuskønnene. Det er blandt andet lagt til grund, at det er muligt at indhente et provenu på ca. 5 mia. kr. i tiltag vedrørende erhvervsbeskatning og skatteplanlægning mv. som angivet i S og SFs forslag, selv om provenuet er usikkert, idet det ikke er anvist, hvilke konkrete initiativer, der skal sikre indtægterne. Hertil kommer spørgsmålet om, hvorvidt væksten i det offentlige forbrug kan holdes inden for de forudsatte rammer, givet partiernes udtalte ønske om styrket service på en lang række områder.

3. Vurdering af provenuvirkningerne af skatteforslagene

Forskellen i skønnene på den strukturelle saldo afspejler grundlæggende forskellige vurderinger af skatteforslagene. Finansministeriets vurdering er derfor gennemgået nærmere i det følgende.

Finansministeriet skønner som udgangspunkt - og når der ikke tages hensyn til usikkerheden om, hvor stor en del af de afledte effekter på skattegrundlag mv., der optræder inden 2013 - at skatteforslagene i *Fair Løsning* samlet kan styrke den strukturelle saldo med i størrelsesordenen 19 mia. kr. Det er 12½ mia. kr. lavere end den stigning i skatteprovenuet mv. på ca. 31½ mia. kr., som er angivet i S og SF's *Finanslovsforslag 2011*, jf. tabel 2. Det provenu, der er angivet i S og SF's vurdering, tager også højde for tilbageløb og adfærdsændringer, men kun delvist for en række af afgiftsforhøjelserne.

Tabel 2. Effekten af S og SF's skattetiltag på den strukturelle saldo i 2013 i forhold til Konvergensprogram 2009 uden nye tiltag

	S-SF		Finansministeriet		Netto
	Provenu	Umiddelbart provenu	Tilbageløb	Adfærd ekskl. arbejdsudbud	
Fremrykning af provenu fra loft over pensionsindbetalinger	6.500	3.200	-150	0	3.050
Udskydelse af aftalt forhøjelse af topskattegrænsen ¹⁾	2.000	2.000	0	0	2.000
Øvrige personskatter	2.600	1.500	-350	0	1.150
Afgifter	10.200	14.300	-3.300	-5.400	5.600
Erhvervsbeskatning mv.	10.200	9.750	-1650	-900	7.200
I alt ift. gældende regler	31.500	30.450	-5.450	-6.300	19.000

1) Der forudsættes ikke at være nævneværdige effekter på tilbageløb og adfærd, idet udskydelsen af den aftalte forhøjelse af topskattegrænsen er midlertidig.

Pensionsloft på 100.000 kr. inkl. livrenter

S og SF vurderer, at "fremrykning af provenu fra pensionsloft" vil indbringe 6,5 mia. kr. i 2013.

Efter Finansministeriets vurdering er S og SF's skøn for forslaget om fradragsloft for indbetalinger til livrenter mv. overvurderet – både for så vidt angår den varige provenugevinst (som ministerierne skønner til ca. 0,6 mia. kr. mod ca. 2,1 mia. kr. i S og SF's forslag) og for så vidt angår virkningerne af provenufremrykningen de nærmeste år.

I Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010 skønnede Finansministeriet groft, at fremrykningen af provenu svarer til 2,9 mia. kr. i 2013. Opdaterede beregninger på baggrund af registerdata for 2008 opregnet til 2010-niveau fører til omtrent samme resultat på ca. 3,2 mia. kr., jf. bilag 1.

Provenuskønnet i 2013 tager ikke højde for, at provenuet i de første 3 år vil være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber. Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012.

Når det fremrykkede provenu i forbindelse med S og SF's forslag skønnes mindre end fx det fradragsloft på 100.000 kr. for ratepensioner, som indgik i *Forårspakke 2.0* (og som tidligere er skønnet til ca. 4½ mia. kr. i 2013, jf. blandt andet *Økonomisk Redegørelse, maj 2009*) skal det blandt andet ses i lyset af, at ca. 80 pct. af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner (som der er lagt fra-

dragsloft over i Forårspakke 2.0), mens blot ca. 20 pct. vedrører de resterende indbetalinger til livrenter mv., som S og SF foreslår at udstrække fradragsloftet til, jf. tabel 3.

Tabel 3			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
Mia. kr., 2010-niveau	2006	2007	2008
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger: indbetalinger over 100.000 kr. (B + C)	19,8 (100 pct.)	23,3 (100pct.)	20,4 (100pct.)
B. Indbetalinger over 100.000 kr. til ratepension	16,2 (82 pct.)	20,0 (86pct.)	16,3 (80pct.)
C. Indbetalinger over 100.000 kr. på øvrige ordninger	3,6 (18pct.)	3,3 (14pct.)	4,1 (20pct.)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Saldovirkningen af fradragsbeskæringen i 2013 vurderes dermed at være ca. 3½ mia. kr. lavere end S og SF's skøn. Skønnet er forbundet med usikkerhed og er som nævnt nærmere beskrevet i bilag 1.

Udskydelse af aftalt forhøjelse af topskattegrænsen

Udskydelsen af forhøjelsen af topskattegrænsen er indregnet med dens umiddelbare provenuvirkning, idet det forudsættes, at udskydelsen ikke påvirker adfærd og tilbageløb nævneværdigt, så længe den er midlertidig. Skønnet svarer til S og SF's skøn.

Øvrige personskatter

S og SF anfører et provenu fra de øvrige personskatter på 2,6 mia. kr. i 2013 (ekskl. forøgelsen af beskæftigelsesfradraget med 4,8 mia. kr., der finansieres af accepterede elementer i Genopretningsaftalen).

Forslagene om millionærskat, afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer og bundfradrag for kapitalindkomst i topskattegrundlaget giver efter Finansministeriets skøn et umiddelbart merprovenu på 1,5 mia. kr. Med forbehold for afgrænsning eller ændringer i S og SF's forslag siden *Fair Løsning* er der således en umiddelbar manko på ca. 1 mia. kr. i forhold til S og SF's skøn.

Efter adfærd og tilbageløb skønnes den samlede provenugevinst til 1,1 mia. kr., dvs. 1½ mia. kr. mindre end S og SF's indregnede provenu på 2,6 mia. kr., jf. også *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009* og *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010*.

Afgifter

S og SF vurderer finansieringsbidraget fra afgifterne til 10,2 mia. kr. Heri indgår en vis modregning for tilbageløb og adfærd for så vidt angår grænsehandelsfølsomme varer.

Finansministeriets skøn for den umiddelbare provenugevinst er ca. 14½ mia. kr. eksklusiv den foreslåede afgiftsoplægning vedr. personbiler, men inklusive kørselsafgifter på lastbiler. Desuden er der indregnet et merprovenu på ½ mia. kr. fra annullering af nedsættelsen af grundskyld på produktionsjord.

Efter adfærdsvirkninger og tilbageløb, men før mulige virkninger på arbejdsudbuddet, skønnes provenugevinsten dog kun at være ca. 5½ mia. kr., jf. desuden også *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009* og *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010*. Det skyldes blandt andet, at provenuet fra cigaretafgiften ikke vurderes at være robust som følge af legal og illegal grænsehandel, jf. *bilag 2*. Omvendt skønnes et højere merprovenu fra afgiften på mættet fedt, idet en afgift på mættet fedt i henhold til EU's statsstøttere regler også skal omfatte mættet fedt i kød.

Finansieringsbidraget fra afgiftsstigningerne er særdeles følsomt overfor indregning af adfærdseffekter.

Erhvervs-skatter: Aktieomsætningsafgift, skattespekulation mv.:

S og SF skønner et merprovenu fra elementerne på godt 10 mia. kr., hvilket svarer til ministeriernes skøn før indregning af adfærdsvirkninger. Denne provenugevinst forudsætter dog blandt andet, at der kan indhentes et merprovenu på 2 mia. kr. fra reduktion af skattehuller og skatteplanlægning og mindre skatteunddragelse, samt at energisparetilskud til virksomheder er en negativ skat (og ikke en udgift) på 1 mia. kr.

Under disse forudsætninger er provenuet efter adfærd og tilbageløb ca. 7 mia. kr., idet det bl.a. skønnes at provenuet fra aktieomsætningsafgiften svarer til ca. 1½ mia. kr. bl.a. fordi der er tale om et mobilt skattegrundlag, jf. *bilag 3* samt *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009* og *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010*. For visse af de erhvervsrelaterede provenuer er der ikke indregnet tilbageløb, idet der er tale om ikke nærmere specificerede rammebeløb, som vurderes at kunne realiseres, men det vil kræve relativt kraftige stramninger.

Bilag 1

10. september 2010

Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger

1. Indledning

Med *Forårspakke 2.0* blev der indført et loft over ratepensionsindbetalinger på 100.000 kr. om året. Loftet betyder, at der ikke gives fradrag for den del af indbetalingen, som er over dette beløb.

S og SF foreslår, at der indføres et loft på 100.000 kr. over samtlige pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger (dvs. både ratepensioner og andre skattepligtige pensioner med løbende udbetalinger, herunder især livrenter).

Det er i 2009 vurderet, at den samlede varige provenuvirkning af et loft på 100.000 kr. over indbetalinger til alle pensionsordninger med løbende udbetalinger er omkring 1½ mia. kr. (før indregning af tilbageløb og adfærdsvirkninger).

Den varige provenugevinst af at indføre et loft på 100.000 kr. for ratepensioner alene er skønsmæssigt 0,9 mia. kr. Dette element indgik som nævnt i *Forårspakke 2.0*.

Skønnet for den samlede virkning af et loft over indbetalinger til samtlige pensionsordninger med løbende udbetalinger fremgår blandt andet af svar nr. 318 til Skatteudvalget af 15. april 2009, og effekten af ratepensionsloftet fremgår af lovforslag L 200, samlingen 2008-2009. Disse tal byggede blandt andet på analyser til Skattekommissionen på baggrund af registerdata for 2003 til 2005.

Provenuvirkningen af at udstrække loftet til alle indkomstskattepligtige pensionsordninger, dvs. således, at også livrenter og indeksordninger omfattes, kan dermed opgøres til $1,5 - 0,9 = 0,6$ mia. kr.

2. Hovedparten af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner

Der foreligger nu registerdata for 2008, som viser, at indbetalinger på pensionsordninger med løbende pensionsudbetalinger (ratepensioner og livrenter mv.) udover 100.000 kr. var 20,4 mia. kr. (2010-niveau), jf. tabel 1. Heraf udgjorde ratepensionsindbetalinger udover 100.000 kr. 16,3 mia. kr., svarende til 80 pct.

Tabel 1			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
Mia. kr. , 2010-niveau	2006	2007	2008
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger udover 100.000 kr. (B + C)	19,8 (100 %)	23,3 (100%)	20,4 (100%)
B. Ratepensioner udover 100.000 kr.	16,2 (82 %)	20,0 (86%)	16,3 (80%)
C. Indbetalinger udover 100.000 kr. på alle ordninger (men fraregnet indskud over 100.000 kr. på ratepension)	3,6 (18%)	3,3 (14%)	4,1 (20%)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Personers pensionsindbetalinger varierer betydeligt fra år til år. Det betyder, at indførelsen af loftet i nogen grad må forventes imødegået af skatteyderne gennem en ændret fordeling af indbetalingerne over årene.

I provenuberegningerne reduceres de indbetalinger, der forudsættes fradragsbeskåret, derfor med 25 pct. for at tage højde for, at overskydende indbetalinger i ét år kan udskydes til efterfølgende år.

De indbetalinger, der omfattes af fradragsbeskæring, reduceres således til $0,75 \cdot 20,4 = 15,3$ mia. kr., når livrenter medregnes i pensionsloftet og til $0,75 \cdot 16,3 = 12,2$ mia. kr. for ratepensionsloftet i *Forårspakke 2.0*. Langt størstedelen – ca. 80 pct. – af de indskud, der er over 100.000 kr., omfattes således af fradragsbeskæringen for ratepensioner alene, *jf. tabel 1*. Forøgelsen af skattegrundlaget ved udstrækning af loftet til også at gælde for andre ordninger er væsentligt mindre (20 pct.).

Der er således ikke et særligt stort skattegrundlag fra personer, der indbetaler mere end 100.000 kr. samlet set, men under 100.000 kr. på ratepensioner. Det er denne gruppe, som bliver omfattet, når loftet udstrækkes til at gælde livrenter mv. Det afspejler blandt andet, at personer, der samlet har indbetalinger over 100.000 kr., i mange tilfælde har atypiske indkomstforhold, og at gruppen domineres af ret få personer med meget store ratepensionsindbetalinger, *jf. boks 1*.

Boks 1. Nærmere om fordelingen af indbetalingerne over 100.000 kr.

I 2008 udgør indbetalinger til ratepensioner, der overstiger et loft på 100.000 kr., som nævnt 16,3 mia. kr. Heraf kan 5,4 mia. kr. henføres til personer, der har samlede indbetalinger, som overstiger 1 mio. kr. i 2008, jf. tabel 2.

Denne persongruppe havde i 2008 samlet set indbetalinger på ca. 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger med løbende udbetalinger, der vil blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Tabel 2 Pensionsindbetalinger udover 100.000 kr. loft fordelt efter indskud til ratepension

Indskud på ratepension	Personer	Yderligere Indbetalinger		I alt ved samlet loft
		Ved loft over ratepension	ved et samlet loft	
	Antal	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.
<50.000 kr.	25.000	0	1,3	1,3
50-100.000 kr.	27.000	0	0,7	0,7
100-250.000 kr.	85.000	3,8	1,4	5,2
250.000-500.000 kr.	17.000	4,0	0,4	4,4
500.000 – 1 mio. kr.	5.000	3,1	0,1	3,2
>1 mio. kr.	3.000	5,4	0,2	5,6
I alt	162.000	16,3	4,1	20,4

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen.

Hvis loftet på 100.000 kr. udstrækkes til at gælde andre ordninger end ratepensioner, vil det medføre, at omfanget af pensionsindbetalinger over loftet umiddelbart forøges med 4,1 mia. kr. til 20,4 mia. kr. i 2008. Heraf kan ca. 2,1 mia. kr. henføres til personer, der i forvejen er omfattet af loftet på 100.000 kr. for indbetalinger til ratepensionsordninger. De sidste 2,0 mia. kr. kan henføres til personer, der har ratepensionsindbetalinger på mindre end 100.000 kr. De vil kun blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

3. Skøn for den varige provenuvirkning på baggrund af de nye oplysninger

Beregningen af den varige provenuvirkning af loftet over pensionsindbetalinger bygger på en forudsætning om, at pensionsindbetalinger over 100.000 kr. efter korrektion for udskudt indkomstskat omlægges til frie midler (aktier og obligationer mv.) som følge af regelændringen.

Det vil indebære en gradvis forøgelse af formuen i frie midler og et fald i pensionsformuen, men den samlede opsparing (efter korrektion for indkomstskat) forudsættes uændret. Loftet medfører imidlertid en stramning af rammevilkårene for opsparing. Hvis denne stramning medfører en reduktion af den samlede opspa-

ring, vil provenuvirkningerne blive tilsvarende mindre. Denne effekt er ikke medregnet i det følgende.

Den varige provenugevinst skønnes usikkert til ca. 10 pct. af den årlige reduktion af pensionsindbetalingerne (omregnet til 2010-niveau). Denne provenugevinst opstår som følge af, at afkast af frie midler antages beskattet med en gennemsnitlig sats på omkring 32,5 pct., mens pensionsafkast beskattes med 15 pct.¹

Det er forudsat, at fradragsbeskærte indbetalinger har en skatteværdi svarende til topskat efter skattereformen (dvs. 52,2 pct.), mens den gennemsnitlige skat på udbetalinger er lidt lavere (50 pct.). Den lavere gennemsnitlige skat for udbetalingerne er udtryk for, at der for en lille del af pensionsindskuddene ikke betales topskat på udbetalingstidspunktet.

Virkingen af loftet for ratepensioner i *Forårspakke 2.0*. kan dermed opgøres til varigt 1,2 mia. kr., mens udvidelse til livrenter og indeksordninger (som S og SF foreslår) øger merprovenuet med ca. 300 mio. kr.

Imidlertid må det forventes, at en del af de rateordninger, der fradragsbeskæres under gældende regler, vil blive omlagt til livrenter. Livrenter og ratepensioner er pga. forsikringselementet i livrenter ikke identiske produkter, og derfor heller ikke perfekte substitutter, *jf. boks 2*.

Boks 2. Om forskelle mellem ratepensioner og andre ordninger med løbende udbetalinger

Ratepensioner er en opsparingsordning, hvor midlerne også ved dødsfald tilfalder boet. Forsikringselementet ved livrenter indebærer, at udbetalingerne er livsbetingede – eventuelt med ægtefælledækning mv. – og som udgangspunkt bortfalder ved forsikringstagerens død. Forsikringselementet ved livrenter kan forventes at indebære, at der er en overgrænse for de pensionsindbetalinger til livrenteordninger, som personer ønsker at foretage. Den betydelige forskel mellem en opsparingsordning og forsikringsordninger begrænser dermed omlægningspotentialt – særligt for personer med betydelige pensionsindbetalinger, hvor pensionsindbetalinger ikke kun tilgodeser egentlige pensionshensyn.

Det kan eksempelvis fremhæves, at personer med ratepensionsindskud, der overstiger 1 mio. kr. i 2008, samlet indbetalte 5,4 mia. kr. udover 100.000 kr. til ratepensionsordninger, men kun indbetalte yderligere 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger, herunder livrenter, med løbende udbetalinger. Det illustrerer den betydelige præference for de opsparingsbaserede ratepensionsordninger og indikerer, at omlægningspotentialt til livrenter mv. er relativt begrænset – særligt for personer med relativt høje pensionsindbetalinger.

Da der imidlertid ikke er noget datagrundlag for at skønne over omfanget heraf, er det helt summarisk forudsat, at en fjerdedel omlægges til livrenter. Med denne forudsætning giver ratepensionsloftet et varigt merprovenu på omkring 900 mio.

¹ Det bemærkes, at beskattningen af frie midler efter vedtagelsen af *Forårspakke 2.0* er blevet sænket. Den maksimale beskattning af positiv nettokapitalindkomst sænkes gradvist fra ca. 52 pct. i 2009 til 42½ pct. i 2014. Denne ændring indgik i en provenuneutral skatteomlægning, hvor der bl.a. blev indført skattepligt for kursgevinster fra såkaldte blåstemplede obligationer.

kr., mens udstrækning til de øvrige ordninger giver et yderligere merprovenu 600 mio. kr.

Det samlede varige provenu ved et loft på 100.000 kr. for pensionsindbetalinger med løbende (indkomstskattepligtige) ydelser er således skønsmæssigt 1½ mia. kr. Det er væsentligt mindre end det som S og SF forudsætter, jf. tabel 3.

Tabel 3		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for varige provenuvirkninger af pensionsloft		
Mia. kr.	S og SF	Finansministeriet
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	3,0	1,5
Provenuvirkning af ratepensionsloft	0,9	0,9
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	2,1	0,6

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter

Der er usikkerhed om skønnet, som særligt afhænger af hvor opsparingen, som rammes af loftet, alternativt placeres. Hvis det for eksempel antages, at midlerne medgår til øget privatforbrug eller til boliginvesteringer og forbedringer, køb af kunst eller lignende, så vil der kunne blive tale om et provenutab ved at indføre loftet.

Antages alternativt at hele opsparingen placeres i obligationer, og at alle omfattede er topskattepligtige (hvilket ikke vil være tilfældet), så kan den varige provenuvirkning af S og SFs forslag stige med ca. 45 pct. eller knap 0,3 mia. kr.

Desuden er der usikkerhed om substitution fra ratepensioner over mod andre ordninger med livsvarige ydelser, hvilket også kan påvirke vurderingen. Såfremt denne substitution antages at være dobbelt så stor som de forudsatte 25 pct., stiger det varige provenu med ca. 50 pct. eller knap 0,3 mia. kr. ved at indføre et samlet loft på 100.000 kr. for alle indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger, mens virkningen af at indføre et loft for ratepensioner alene bliver tilsvarende mindre.

4. Skøn for provenuvirkningerne på kortere sigt (fremrykket provenu)

I en årrække vil der være et merprovenu som følge af *fremrykning af provenu* fra personskatter. Det skyldes, at der er fradrag for pensionsindbetalinger, mens der betales personskat af pensionsudbetalinger. Pensionsloftet reducerer pensionsindbetalingerne, og dermed forøges provenuet fra personskatterne. På sigt bliver denne effekt dog modgået af et lige så stort fald i personskatteprovenu fra pensionsudbe-

talinger. Den del af provenuet, som knytter sig til fremrykning, er således ikke et bidrag til finansiering af de offentlige udgifter.

Tabel 4		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for midlertidig fremrykning af provenu		
Mia. kr.	S og SF	Finansministeriet
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	?	8,0
Provenuvirkning af ratepensionsloft	?	4,8
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	6,5	3,2

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter. Der er ikke taget højde for overgangsordninger for overenskomstbestemte pensionsindbetalinger.

Til at begynde med vil det umiddelbare merprovenu fra fremrykning af indkomstskatter være ca. $4\frac{3}{4}$ mia. kr., når kun ratepensioner er omfattet og ca. 8 mia. kr. for alle ordninger. I de første 3 år vil provenuet dog være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber. Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012.

Dette kortsigtede provenu er også forbundet med usikkerhed. For eksempel afhænger virkningen af i hvilket omfang pensionsindbetalingerne over loftet udglattes over årene. Hertil kommer blandt andet, at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, som også er fradragsberettiget, ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at blive omlagt til pensionsopsparring. Det vil reducere den kortsigtede (og varige) provenuvirkning.

Bilag 2

10. september 2010

Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil

I S og SF's skatteudspil *Fair Forandring* fra august 2009 indgår et forslag om indførelse af en aktieomsætningsafgift på 0,25 pct. af kursværdien. Afgiften skal pålægges salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier mv., hvor den ene part er hjemmehørende i Danmark. Der er formentlig tale om en aktieomsætningsafgift i stil med den, som blev ophævet i 1999. Forslaget indgår også i *Fair Løsning* og i S og SF's finanslovsforslag.

Ifølge S og SF vil proventet udgøre 4 mia. kr. årligt.

Finansministeriet skønner, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 12. maj 2010, at merproventet vil udgøre omkring 1½ mia. kr., når der tages højde for, at handlen med aktier er meget mobil, og at afgiften i øvrigt medfører en reduktion af visse andre skattegrundlag. Før virkninger af ændret adfærd skønnes merproventet fra aktieomsætningsafgiften til 2½ mia. kr. Skønnet er forbundet med usikkerhed.

Beregningen tager udgangspunkt i Værdipapircentralens statistik for omsætningen af værdipapirer og dennes sammensætning på aktører. På baggrund heraf er det lagt til grund, at ca. halvdelen af omsætningen i danske aktier finder sted mellem udenlandske investorer (dvs. hvor hverken køber eller sælger er dansk), som ikke kan pålægges afgift i Danmark.

Afgiftsgrundlaget vedrørende aktier og investeringsforeningsbeviser udgør på den baggrund ca. 2.250 mia. kr. Det umiddelbare provenu udgør 0,25 pct. heraf svarende til 5,6 mia. kr., jf. tabel 1.

	Mia. kr.
Skønnet skattegrundlag vedr. danske investorer	2.250
Skatteprovenu	5,6
Heraf mæglere mv.	-1,7
Provenu korrigeret for mæglere mv.	3,9
Provenu vedr. institutionelle investorer	1,0
tilbageløb heraf	-0,7
Provenu vedr. husholdninger, erhverv	2,9
tilbageløb heraf	-0,7
Provenu in kl. tilbageløb	2,5
Adfærdsvirkninger	-1,0
Provenu, i alt inkl. tilbageløb og adfærd	1,5

Ligesom den aktieomsætningsafgift, som blev ophævet i 1999, er det desuden lagt til grund for beregningen, at omsætning mellem finansielle formidlere indbyrdes (dvs. "engroshandel" er friholdt på samme måde som momsregistrerede virksomheders fradrag for indgående moms) ikke er omfattet af aktieomsætningsafgift.

Omsætningen mellem finansielle aktører udgør knap 50 pct. af den samlede omsætning (dvs. hvor køber, sælger eller begge er danske). Det er lagt til grund, at 30 pct. heraf svarende til 1,7 mia. kr. udgøres af handler mellem mæglere, og dermed er afgiftsfri. Efter korrektion for handel mellem mæglere skønnes det umiddelbare provenu fra aktieomsætningsafgiften således til 3,9 mia. kr.

Heraf skønnes ca. 1 mia. kr. at vedrøre institutionelle investorer, herunder pensionskasser. Dermed reduceres merprovenuet via lavere indtægter fra pensionsafkastskat, indkomstskat af og modregning i pensionsudbetalinger samt afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet i dette tilfælde udgør knap 70 pct., eller ca. 0,7 mia. kr.

De resterende 2,9 mia. kr. af det umiddelbare merprovenu skønnes at vedrøre husholdninger og erhverv. Husholdningernes forbrug vil reduceres tilsvarende, og dermed påvirkes statens indtægter fra moms og afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet fra husholdninger udgør knap 25 pct., eller yderligere ca. 0,7 mia. kr. Der er ikke korrigeret for lavere selskabs- og aktionærskatter, hvilket kan indebære en mindre overvurdering af merprovenuet.

Korrigeret for tilbageløb skønnes merprovenuet således til 2,5 mia. kr.

Afgiften vil imidlertid skabe et betydeligt incitament til at placere omsætningen i udlandet, *jf. også boks 1*. Det kan fx ske ved, at pensionskasser investerer i udenlandske investeringsforeninger, således at kun den oprindelige investering omfattes af afgift, mens de løbende køb og salg i forbindelse med porteføljeplejen sker i udlandet. Desuden må det forventes, at omsætningsvolumen falder som resultat af mindre aktiv porteføljepleje/risikostyring hos investorerne.

Idet det lægges til grund, at adfærdsændringerne reducerer omsætningen og dermed merprovenuet med 40 pct., udgør holdbarhedsvirkningen omkring 1½ mia. kr. Det er dog langt fra sikkert, at et provenu af den størrelsesorden kan realiseres.

Boks 1. Uddrag af bemærkninger til forslag til lov om ophævelse af aktieafgiftsloven

Følgende fremgår af bemærkninger til forslag til lov om ophævelse af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven) fra 1999:

"Det har fra forskellig side været fremført, at aktieafgiften generelt kan virke hæmmende på omsætningen af værdipapirer. Dermed reduceres likviditeten i markedet til skade for en effektiv kursdannelse på værdipapirer, samtidig med at danske virksomheders omkostninger ved finansiering via det danske aktiemarked forøges. Dette taler for en afskaffelse af afgiften. En væsentlig del af den reelle byrde af afgiften bæres af de realrenteafgiftspligtige. En afskaffelse af afgiften vil derfor også være til fordel for pensionsopsparene.

Hertil kommer, at man i de omkringliggende lande i løbet af de senere år fuldstændigt har afviklet aktieomsætningsafgifter. Bortset fra, at Finland har en omsætningsafgift for handler uden om den finske børs, er der således ingen af de andre nordiske lande, der har en sådan form for afgift.

Københavns Fondsbørs er udsat for en stadigt stigende international konkurrence. Københavns Fondsbørs har påbegyndt et samarbejde med børsen i Stockholm om en nordisk børs på aktieområdet. Den nordiske børs vil kunne blive det naturlige finansielle centrum for bl.a. Østersø-landene og Baltikum. Det er derfor vigtigt ikke at hæmme likviditeten i det danske aktiemarked, og aktieafgiften er én af de faktorer, som kan have indflydelse på omsætningen på børsen.

Endvidere bliver det stadig lettere - teknologisk og infrastrukturelt - at omsætte aktier i udlandet. Da udlandet i de senere år i høj grad har afskaffet lignende afgifter, vil dette incitament være større end tidligere.”

Bilag 3

10. september 2010

Revideret skøn for tobaksafgifterne

S og SF har i udspillet *Fair Forandring* fra august 2009 foreslået at øge tobaksafgifterne svarende til, at prisen på cigaretter stiger med 10 kr. pr. 20 stk. S og SF har på baggrund af Forebyggelseskommissionens rapport skønnet merprovenuet herfra til 0,9 mia. kr. efter adfærd og grænsehandel. Forslaget indgår også i *Fair løsning* og i S og SF's finanslovsforslag.

Det er ved beregningerne lagt til grund, at partierne ønsker at gennemføre den foreslåede afgiftsforhøjelse i tillæg til gældende regler, dvs. udover det, der er gennemført med *Forårspakke 2.0* og *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*.

Finansministeriet vurderede i efteråret 2009, at merprovenuet fra den foreslåede forhøjelse ville udgøre ca. 0,5 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet), jf. svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 164 af 31. august 2009.

5. maj 2010 offentliggjorde Skatteministeriet *Status over grænsehandel 2010*. I denne rapport er virkningen på grænsehandlen af store ændringer i afgifterne på blandt andet tobak revurderet. Revurderingen af virkningen på grænsehandlen skal blandt andet ses i sammenhæng med, at den nye grænsehandelsrapport indeholder konkrete skøn for "ketchup-effekten" baseret på britiske og norske erfaringer ved store afgiftsændringer.

Status over grænsehandel 2010 ligger til grund for vurderingen af de afgiftsforhøjelser, svarende til en prisstigning på 2 kr. pr. pakke, der indgår i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*. Med de forhøjelser af tobaksafgifterne, der blev aftalt i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*, er det vurderingen, at der ikke kan opnås et merprovenu ved yderligere forhøjelser af afgifterne.

Det fremgår således af aftalen om *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*, at "I den seneste grænsehandelsrapport er der foretaget konkrete skøn for 'ketchup-effekten' baseret på britiske og norske erfaringer. De peger på, at det maksimale provenu allerede opnås ved en Prince pris på 39 kr., svarende til ca. 2 kr. pr. pakke i forhold til de nuværende priser." Det fremgår desuden, at "Regeringens grænsehandelsanalyser viser, at det vil være forbundet med betydelig risiko for faldende provenu og fremkomsten af et større parallelt marked at øge tobaksafgifterne ud over det foreslåede." Aftalen om *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0* blev offentliggjort på www.skm.dk d. 5. maj 2010.

Det fremgår af svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 12. maj 2010, som er udarbejdet på baggrund af *Status over grænsehandel 2010*, at Finansministeriet i forbindelse med vurderingen af S og SF's udspil *Fair Løsning* har revurderet finansie-

ringspotentialet fra den foreslåede forhøjelse af tobaksafgiften. Det er vurderingen, at den foreslåede afgiftsforhøjelse indebærer et provenutab på 0,8 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet). Skønnet er således nedjusteret med 1¼ mia. kr. som følge af det reviderede grundlag, som også er anvendt i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*.

De konkrete britiske og norske erfaringer, som er anvendt ved det seneste skøn over grænsehandelsvirkningerne, giver grund til at forvente, at en kraftig stigning i grænsehandel og smugleri kan indtræffe ved et prisniveau, som ikke er særligt meget højere end det aktuelle prisniveau i Danmark.

I England skønnes andelen af illegale og grænsehandlede cigaretter således at udgøre omkring 6 pct. af forbruget i 1997-1998, men 27 pct. (9 pct. grænsehandel og 18 pct. illegale cigaretter) i 2003-2004, da prisen på 20 stk. cigaretter steg fra ca. 26,5 kr. til 39,5 kr. pr. 20 stk., jf. *Status over Grænsehandel 2010*.

Det bemærkes, at Skatteministeriets beregninger til brug for Forebyggelseskommissionens arbejde ligeledes er revurderet. Såvel de oprindelige som de reviderede beregninger kan findes i *Status over grænsehandel 2010*.

Endelig bemærkes, at Sverige gennemførte en betydelig afgiftsstigning på cigaretter i 1997, således at prisen for 20 stk. Prince var ca. 10 kr. over den danske. Imidlertid steg grænsehandlen og den illegale handel kraftigt. På den baggrund blev afgifterne i Sverige sat ned igen i 1998.

Philip Groes

Fra: Jakob Hald

Sendt: 10. september 2010 15:07

Til: 'la@ae.dk'

Emne: Hej Lars

Vedhæftede filer: Bilag 1.pdf; Bilag 2.pdf; Bilag 3.pdf; Finansministeriets vurdering af S og SFs forslag til indfrielse af EU-henstillingen om konsolidering i 2011-13 pdc.pdf

Hermed notaterne

Der er åbenbart koks med hjemmeseiden?!

vh jak

Finansministeriets vurdering af S og SF's forslag til indfrielse af EU-henstillingen om konsolidering i 2011-13

Indledning og sammenfatning

S og SF fremlagde d. 6. september *Finanslovsforslag 2011*. Forslaget indeholder – udover de dele, der vedrører finansloven for 2011 – en indfasning frem til 2013 af udspillet *Fair Løsning* fra d. 11. maj. Indfasningen skal ifølge S og SF vise, at *Fair Løsning* kan indfri den henstilling, Danmark har modtaget fra EU om en strukturel styrkelse af de offentlige finanser svarende til 1½ pct. af BNP frem mod 2013.

Dette notat indeholder en vurdering af, hvor stort et bidrag til indfrielse af EU-henstillingen, der kan ventes fra S og SFs forslag. Vurderingen er baseret på S og SFs angivelse af merudgifter frem til 2013, idet det dog for Finansministeriet er uklart, hvilken ramme for vækst i det offentlige forbrug der konkret sigtes efter. Der er ikke foretaget en nærmere vurdering af, om udgiftsforslagene i S og SF's udspil samlet kan rummes inden for de angivne rammer til 2013. En egentlig vurdering af S og SFs *Finanslovsforslag* for 2011 - herunder af de enkelte udgiftsforslag - vil fremgå af det kommende svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 274, stillet d. 7. september.

Grundelementerne i S og SFs forslag er en stigning i beskattningen, som medgår til at styrke saldoen og derudover finansiere en øget vækst i det offentlige forbrug og andre udgifter, mens en række elementer i Genopretningsaftalen – udover skatteforhøjelserne – er fravalgt, herunder forkortelsen af dagpengeperioden til 2 år.

Finansministeriet vurderer, at styrkelsen af saldoen frem mod 2013 er overvurderet med op mod 10 mia. kr. i S og SFs *finanslovsforslag*, hvis det lægges til grund at realvæksten i det offentlige forbrug er 1,2 pct. i perioden (som i bilagstabel 1 i udspillet), mens styrkelsen er overvurderet med mere end 10 mia. kr. med en forbrugsvækst på 1,4 pct. om året (som anført på s.2 – for 2011 – og i ”Fair løsning”). Hertil kommer, at der i vurderingen er indregnet et provenu på 5 mia. kr. fra erhvervsbeskatningen, selv om der ikke er anvist konkrete tiltag, som kan sikre provenuet. Desuden svækkes arbejdsudbuddet som nævnt med over 5.000 personer, mens Genopretningsaftalen skønnes at forøge arbejdsudbuddet med godt 10.000 personer. Svækkelsen af arbejdsudbuddet belaster de offentlige finanser med i størrelsesordenen 5 mia. kr. på lidt længere sigt. Arbejdsudbudsvirkninger er ikke indregnet i provenuskønnet for 2013.

Dermed kan forslaget ikke påregnes at indfri EU-henstillingen. Det afspejler især, at de fleste af skattetiltagene efter Finansministeriets vurdering ikke vil indbringe det provenu, S og SF forudsætter frem mod 2013. Det fremgår af *Svar på Finans-*

udvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009 og Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010.

1. EU-henstillingen til Danmark og S og SFs *Fair Løsning*

Danmark er nu i EU's *procedure for uforholdsmæssigt store underskud* og modtog i midten af juli en henstilling fra Rådet af EU's økonomi- og Finansministre (ECOFIN) om at styrke de offentlige finanser. Henstillingen indebærer bl.a., at Danmark skal forbedre den strukturelle saldo (dvs. den offentlige saldo korrigeret for konjunktursving og andre midlertidige forhold) med i gennemsnit ½ pct. af BNP om året i 2011-2013.

Finansministeriet har tidligere beregnet, at indfrielse af EU-henstillingen kræver nye tiltag (ud over det, der følger af indfasningen af finansieringselementerne i skattereformen i Forårspakke 2.0 mv.) for ca. 24 mia. kr. frem mod 2013, *jf. Konvergensprogram 2009* (under bestemte antagelser om det tilbageløb via ændrede skatte- og afgiftsgrundlag, som de konkrete initiativer giver anledning til). Det krav er indfriet med *Aftale om genopretning af dansk økonomi* af 25. maj 2010, under forudsætning af lav vækst i det offentlige forbrug frem mod 2013¹.

I forbindelse med S og SF's *Finanslovsforslag 2011* er det oprindelige udspil *Fair Løsning* revideret på en række punkter. Det gælder bl.a. de elementer i Genopretningsaftalen, som S og SF har indarbejdet, og som navnlig omfatter suspensionen af reguleringen af beløbsgrænser i skattesystemet i 2011-13. Suspensionen øger isoleret set skatterne med 6,6 mia. kr. fra 2010 til 2013 (før tilbageløb mv.) udover de skatte- og afgiftsstigninger, der i forvejen indgik i *Fair Løsning*. Skattestigningerne kommer desuden oven i finansieringselementerne fra skattereformen i *Forårspakke 2.0*.

Dertil kommer blandt andet, at det oprindelige forslag om at sænke registreringsafgiften og indfase kørselsafgifter er erstattet af andre forslag vedrørende registreringsafgifterne for biler, der ikke på samme måde svækker finanserne de nærmeste år.

Det er Finansministeriets forståelse, at Finanslovsforslaget blandt andet indebærer følgende, idet der navnlig er taget udgangspunkt i bilagstabel 1 i udspillet:

- At det offentlige forbrug forøges med i alt 18½ mia. kr. i 2011-2013, svarende til en realvækst på 1,2 pct. om året i gennemsnit. Hvis realvæksten i stedet er 1,4 pct. som anført på s.2 (for 2011) og i *Fair Løsning*, vil udgifts-

¹ EU-henstillingen om at styrke den strukturelle saldo med ½ pct. af BNP svarer til en forbedring på ca. 27 mia. kr. Omkring 5 mia. kr. af denne forbedring skønnes opnået i kraft af tidligere initiativer mv., herunder indfasningen af finansieringselementer i *Forårspakke 2.0* (*jf. boks 1.2 s. 24 i Konvergensprogram 2009*). Dvs. den strukturelle saldo skal altså forbedres med ca. 22 mia. kr. frem mod 2013 – gennem nye initiativer – for at indfri EU-henstillingen (*jf. boks 4.2 s. 95 i Konvergensprogram 2009 samt s. 22 i Økonomisk Redegørelse, maj 2010*). Genopretningsaftalen styrker netop struktursaldoen med de krævede 22 mia. kr. Genopretningsaftalen indeholder initiativer for i alt 24½ mia. kr., som efter tilbageløb mv., styrker den strukturelle saldo med 22 mia. kr..

væksten andrage omkring 21½ mia. kr. og differencen i forhold til EU-henstillingens krav vil forøges tilsvarende. Der er ikke foretaget en samlet vurdering af, om udgiftsforslagene i S og SF's udspil samlet kan rummes inden for de angivne rammer til 2013

- At der højst indføres ca. 2 mia. kr. frem mod 2013 af de foreslåede merudgifter til kollektiv trafik mv. (som ikke er offentligt forbrug).
- At der ikke længere er et samlet provenutab i 2013 fra det tidligere forslag om lavere registreringsafgift og gradvist indfasede kørselsafgifter.
- At forøgelsen af beskæftigelsesfradraget og højere pensionstillæg i den oprindelige *Fair Løsning* først skulle ske efter 2013, men at dette som følge af de accepterede elementer fra Genopretningsaftalen nu indføres frem mod 2013. Det forstås sådan, at skatteforslagene fra *Fair forandring* med diverse efterfølgende modifikationer er stort set fuldt indfaset frem mod 2013, og at skatteforhøjelserne fra Genopretningsaftalen skal ses som et konsolideringsbidrag.

2. Oversigt over forskelle i S og SF's samt Finansministeriets vurdering

Efter Finansministeriets vurdering styrker S og SF's forslag samlet set den strukturelle offentlige saldo med 12-14 mia. kr. frem mod 2013 med den forudsatte vækst i det offentlige forbrug på 1,2 pct. årligt, og uden at virkninger af ændret arbejdsudbud indregnes. Det svarer til godt og vel halvdelen af det, der kræves for at indfri EU-henstillingen.

Tabel 1 viser i oversigtsform, hvordan den skønnede virkning på den strukturelle saldo i 2013 afviger fra S og SF's provenuskøn i deres *Finanslovsforslag 2011*.

Forskellen i forhold til S og SF's skøn afspejler grundlæggende, at skattetiltagene ikke vil indbringe det provenu, S og SF forudsætter frem mod 2013, *jf. nedenfor*.

Derudover skønnes de konkrete forslag, der indgår i S og SF's *finanslovsforslag 2011*, at svække arbejdsudbuddet med mere end 5.000 personer, idet der her er anvendt samme overordnede regneprincipper som i Skattekommissionen². Denne svækkelse er ikke indregnet i Finansministeriets provenuskøn til 2013.

Hertil kommer, at 5-6 mia. kr., af den finansiering, som S og SF peger på med henblik på at håndtere henstillingen, er midlertidig og falder bort efter 2013. Skatteforhøjelserne fra Genopretningsaftalen forstås omvendt som et konsolideringsbidrag, der også mere varigt skal styrke finanserne i forhold til *Fair Løsning*.

² I Svar til Finansudvalget nr. 164 af 17. september 2009 blev det vurderet, at skatteforslagene i "Fair forandring" ville svække arbejdsudbuddet med 3-4.000 personer. Hertil kommer virkningen af skattestigningerne i Genopretningsaftalen, som er anslået til knap 3000 personer, *jf. svar til Folketinget (det politisk-økonomiske udvalg) nr. 95 af 4. juni 2010*, som i S og SF's forslag ikke modvirkes af forkortelser af dagpengeperioden. Det svarer til en svækkelse på 6-7.000 i alt. Hertil kommer, at forslagene omkring starthjælp og kontanthjælp kan forøge den strukturelle ledighed.

Tabel 1. Virkning på strukturel saldo i 2013. Fair Løsning i forhold til Konvergensprogram 2009 uden nye tiltag.

Mia. kr.	S-SF	FM skøn
1. Skatter og afgifter i alt	31,5	19½ til 21½
<i>Heraf:</i>		
- Fremrykning af provenu fra loft over pensionsindbetalinger	6,5	3,2
- Udskydelse af aftalt forhøjelse af topskattegrænsen	2	2
- Øvrige personskatter	2,6	1,2-1,5
- Afgifter	10,2	5,5-6,5
- Erhvervsbeskatning mv. ¹⁾	10,2	7,5-8,5
- Heraf aktieomsætningsafgift	4	2-3
- Heraf ikke nærmere specificerede stramninger ²⁾	5	5
2. Udgifter i alt	7,5	7,5
<i>Heraf:</i>		
- Offentligt forbrug ³⁾	5	5
- Offentlige investeringer	0,5	0,5
- Andet	2	2
3. Virkning på strukturel saldo i 2013 (1.-2.)	24	12-14
4. Difference i forhold til indfrielse af EU-henstillingen⁴⁾	-	8-10
5. Difference til EU-henstillingen ved højere udgifter⁵⁾	-	11-13

Anm. De anførte intervaller for skatteskoenene afspejler, usikkerhed om, hvor stor en del af de skønnede afledte effekter på skatte- og afgiftsgrundlag, der optræder inden 2013, idet det skal nævnes, at vurderingen af Genopretningsaftalen forudsætter fuld effekt i perioden. I tabellen kan afrunding medføre, at tallene ikke summer til totalen.

- 1) Under forudsætning af, at energisparetilskud til virksomheder er en negativ skat (og ikke en udgift) på 1 mia. kr. Indregnes energisparetilskud i stedet som en udgift på 1 mia. kr. øges skatter og udgifter parallelt, mens saldoeffekten er uændret.
- 2) Heri indgår bl.a. finansiering på i alt 2 mia. kr. vedrørende skatteunddragelse og skatteplanlægning mv., som er meget usikker, jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009. Det er således ikke specificeret, hvilke konkrete initiativer, der skal lede til de antagne provenuer.
- 3) I S og SFs *Finanslovsforslag 2011, bilagstabel 1*, er realvæksten frem mod 2013 angivet til 18,5 mia. kr., hvilket er 5 mia. kr. mere end de 13,5 mia. kr., der indgik i Konvergensprogram 2009 uden nye tiltag.
- 4) Indfrielse af EU-henstillingen forudsætter en forbedring af den strukturelle saldo på 22 mia. kr., jf. fodnote s.1. Differencen er opgjort som den krævede forbedring på 22 mia. kr. fratrukket den skønnede forbedring på 12 til 14 mia. kr.
- 5) Ved en stigning i det offentlige forbrug på 21,5 mia. kr. frem mod 2013 udgør realvæksten i det offentlige forbrug i gennemsnit 1,4 pct. om året på linje med det anførte i *Fair Løsning*.

De skønnede virkninger på den strukturelle saldo i 2013 er opgjort efter de samme principper, som blev benyttet i *Forårspakke 2.0* og *Konvergensprogram 2009*. Provenuskønnene af enkeltelementerne i *Fair Løsning* er således opgjort efter tilbageløb via afgifter mv. og adfærdsvirkninger vedrørende fx grænsehandel og ændret forbrugssammensætning. Der er som nævnt ikke indregnet adfærdsændringer som følge af lavere arbejdsudbud.

Der knytter sig generelt usikkerhed til, hvornår ændringer i fx person- og erhvervsbeskatningen slår igennem på grundlagene for moms, afgifter, aktionærskatter mv., samt hvornår de fulde adfærdsændringer har fundet sted. I Finansministeriets provenuskøn reducerer adfærdsændringerne samlet finansieringselementerne i *Fair Løsning* med ca. 6 mia. kr., når de er slået fuldt igennem, jf. afsnit 3. Hvis det lægges til grund, at godt en tredjedel først kommer efter 2013, styrker elementerne i *Fair Løsning* den strukturelle saldo med ca. 14 mia. kr. i 2013. Hvis virkningerne er slået (stort set) fuldt igennem, styrkes den strukturelle saldo med ca. 12 mia. kr.

De intervaller, der er angivet for en række af forslagenes virkning på den strukturelle saldo, afspejler således usikkerhed om, hvor stor en del af de nævnte afledte virkninger på skatte- og afgiftsgrundlagene, der optræder inden 2013.

Der er også andre usikkerheder om provenuskønnene. Det er blandt andet lagt til grund, at det er muligt at indhente et provenu på ca. 5 mia. kr. i tiltag vedrørende erhvervsbeskatning og skatteplanlægning mv. som angivet i S og SF's forslag, selv om provenuet er usikkert, idet det ikke er anvist, hvilke konkrete initiativer, der skal sikre indtægterne. Hertil kommer spørgsmålet om, hvorvidt væksten i det offentlige forbrug kan holdes inden for de forudsatte rammer, givet partiernes udtalte ønske om styrket service på en lang række områder.

3. Vurdering af provenuvirkningerne af skatteforslagene

Forskellen i skønnene på den strukturelle saldo afspejler grundlæggende forskellige vurderinger af skatteforslagene. Finansministeriets vurdering er derfor gennemgået nærmere i det følgende.

Finansministeriet skønner som udgangspunkt - og når der ikke tages hensyn til usikkerheden om, hvor stor en del af de afledte effekter på skattegrundlag mv., der optræder inden 2013 - at skatteforslagene i *Fair Løsning* samlet kan styrke den strukturelle saldo med i størrelsesordenen 19 mia. kr. Det er 12½ mia. kr. lavere end den stigning i skatteprovenuet mv. på ca. 31½ mia. kr., som er angivet i S og SF's *Finanslovsforslag 2011*, jf. tabel 2. Det provenu, der er angivet i S og SF's vurdering, tager også højde for tilbageløb og adfærdsændringer, men kun delvist for en række af afgiftsforhøjelserne.

Tabel 2. Effekten af S og SF's skattetiltag på den strukturelle saldo i 2013 i forhold til Konvergensprogram 2009 uden nye tiltag					
	S-SF		Finansministeriet		Netto
	Provenu	Umiddelbart provenu	Tilbageløb	Adfærd ekskl. arbejdsudbud	
Fremrykning af provenu fra loft over pensionsindbetalinger	6.500	3.200	-150	0	3.050
Udskydelse af aftalt forhøjelse af topskattegrænsen ¹⁾	2.000	2.000	0	0	2.000
Øvrige personskatter	2.600	1.500	-350	0	1.150
Afgifter	10.200	14.300	-3.300	-5.400	5.600
Erhvervsbeskatning mv.	10.200	9.750	-1650	-900	7.200
I alt ift. gældende regler	31.500	30.450	-5.450	-6.300	19.000

1) Der forudsættes ikke at være nævneværdige effekter på tilbageløb og adfærd, idet udskydelsen af den aftalte forhøjelse af topskattegrænsen er midlertidig.

Pensionsloft på 100.000 kr. inkl. livrenter

S og SF vurderer, at "fremrykning af provenu fra pensionsloft" vil indbringe 6,5 mia. kr. i 2013.

Efter Finansministeriets vurdering er S og SF's skøn for forslaget om fradragsloft for indbetalinger til livrenter mv. overvurderet – både for så vidt angår den varige provenugevinst (som ministerierne skønner til ca. 0,6 mia. kr. mod ca. 2,1 mia. kr. i S og SF's forslag) og for så vidt angår virkningerne af provenufremrykningen de nærmeste år.

I Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010 skønnede Finansministeriet groft, at fremrykningen af provenu svarer til 2,9 mia. kr. i 2013. Opdaterede beregninger på baggrund af registerdata for 2008 opregnet til 2010-niveau fører til omtrent samme resultat på ca. 3,2 mia. kr., jf. bilag 1.

Provenuskønnet i 2013 tager ikke højde for, at provenuet i de første 3 år vil være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber. Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012.

Når det fremrykkede provenu i forbindelse med S og SF's forslag skønnes mindre end fx det fradragsloft på 100.000 kr. for ratepensioner, som indgik i *Forårspakke 2.0* (og som tidligere er skønnet til ca. 4½ mia. kr. i 2013, jf. blandt andet *Økonomisk Redegørelse, maj 2009*) skal det blandt andet ses i lyset af, at ca. 80 pct. af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner (som der er lagt fra-

dragsloft over i Forårspakke 2.0), mens blot ca. 20 pct. vedrører de resterende indbetalinger til livrenter mv., som S og SF foreslår at udstrække fradragsloftet til, jf. tabel 3.

Tabel 3			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
Mia. kr., 2010-niveau	2006	2007	2008
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger: indbetalinger over 100.000 kr. (B + C)	19,8 (100 pct.)	23,3 (100pct.)	20,4 (100pct.)
B. Indbetalinger over 100.000 kr. til ratepension	16,2 (82 pct.)	20,0 (86pct.)	16,3 (80pct.)
C. Indbetalinger over 100.000 kr. på øvrige ordninger	3,6 (18pct.)	3,3 (14pct.)	4,1 (20pct.)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Saldovirkningen af fradragsbeskæringen i 2013 vurderes dermed at være ca. 3½ mia. kr. lavere end S og SF's skøn. Skønnet er forbundet med usikkerhed og er som nævnt nærmere beskrevet i bilag 1.

Udskydelse af aftalt forhøjelse af topskattegrænsen

Udskydelsen af forhøjelsen af topskattegrænsen er indregnet med dens umiddelbare provenuvirkning, idet det forudsættes, at udskydelsen ikke påvirker adfærd og tilbageløb nævneværdigt, så længe den er midlertidig. Skønnet svarer til S og SF's skøn.

Øvrige personskatter

S og SF anfører et provenu fra de øvrige personskatter på 2,6 mia. kr. i 2013 (ekskl. forøgelsen af beskæftigelsesfradraget med 4,8 mia. kr., der finansieres af accepterede elementer i Genopretningsaftalen).

Forslagene om millionærskat, afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer og bundfradrag for kapitalindkomst i topskattegrundlaget giver efter Finansministeriets skøn et umiddelbart merprovenu på 1,5 mia. kr. Med forbehold for afgrænsning eller ændringer i S og SF's forslag siden *Fair Løsning* er der således en umiddelbar manko på ca. 1 mia. kr. i forhold til S og SF's skøn.

Efter adfærd og tilbageløb skønnes den samlede provenugevinst til 1,1 mia. kr., dvs. 1½ mia. kr. mindre end S og SF's indregnede provenu på 2,6 mia. kr., jf. også *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009* og *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010*.

Afgifter

S og SF vurderer finansieringsbidraget fra afgifterne til 10,2 mia. kr. Heri indgår en vis modregning for tilbageløb og adfærd for så vidt angår grænsehandelsfølsomme varer.

Finansministeriets skøn for den umiddelbare provenugevinst er ca. 14½ mia. kr. eksklusiv den foreslåede afgiftsomlægning vedr. personbiler, men inklusive kørselsafgifter på lastbiler. Desuden er der indregnet et merprovenu på ½ mia. kr. fra annullering af nedsættelsen af grundskyld på produktionsjord.

Efter adfærdsvirkninger og tilbageløb, men før mulige virkninger på arbejdsuddet, skønnes provenugevinsten dog kun at være ca. 5½ mia. kr., jf. desuden også *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009* og *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010*. Det skyldes blandt andet, at provenuet fra cigaretafgiften ikke vurderes at være robust som følge af legal og illegal grænsehandel, jf. *bilag 2*. Omvendt skønnes et højere merprovenu fra afgiften på mættet fedt, idet en afgift på mættet fedt i henhold til EU's statsstøtteregele også skal omfatte mættet fedt i kød.

Finansieringsbidraget fra afgiftsstigningerne er særdeles følsomt overfor indregning af adfærdseffekter.

Erhvervs-skatter: Aktieomsætningsafgift, skattespekulation mv.:

S og SF skønner et merprovenu fra elementerne på godt 10 mia. kr., hvilket svarer til ministeriernes skøn før indregning af adfærdsvirkninger. Denne provenugevinst forudsætter dog blandt andet, at der kan indhentes et merprovenu på 2 mia. kr. fra reduktion af skattehuller og skatteplanlægning og mindre skatteunddragelse, samt at energisparetilskud til virksomheder er en negativ skat (og ikke en udgift) på 1 mia. kr.

Under disse forudsætninger er provenuet efter adfærd og tilbageløb ca. 7 mia. kr., idet det bl.a. skønnes at provenuet fra aktieomsætningsafgiften svarer til ca. 1½ mia. kr. bl.a. fordi der er tale om et mobilt skattegrundlag, jf. *bilag 3* samt *Svar på Finansudvalgets spørgsmål 164 af 17. september 2009* og *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 17. maj 2010*. For visse af de erhvervsrelaterede provenuer er der ikke indregnet tilbageløb, idet der er tale om ikke nærmere specificerede rammebeløb, som vurderes at kunne realiseres, men det vil kræve relativt kraftige stramninger.

Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger

1. Indledning

Med *Forårspakke 2.0* blev der indført et loft over ratepensionsindbetalinger på 100.000 kr. om året. Loftet betyder, at der ikke gives fradrag for den del af indbetalingen, som er over dette beløb.

S og SF foreslår, at der indføres et loft på 100.000 kr. over samtlige pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger (dvs. både ratepensioner og andre skattepligtige pensioner med løbende udbetalinger, herunder især livrenter).

Det er i 2009 vurderet, at den samlede varige provenuvirkning af et loft på 100.000 kr. over indbetalinger til alle pensionsordninger med løbende udbetalinger er omkring 1½ mia. kr. (før indregning af tilbageløb og adfærdsvirkninger).

Den varige provenugevinst af at indføre et loft på 100.000 kr. for ratepensioner alene er skønsmæssigt 0,9 mia. kr. Dette element indgik som nævnt i *Forårspakke 2.0*.

Skønnet for den samlede virkning af et loft over indbetalinger til samtlige pensionsordninger med løbende udbetalinger fremgår blandt andet af svar nr. 318 til Skatteudvalget af 15. april 2009, og effekten af ratepensionsloftet fremgår af lovforslag L 200, samlingen 2008-2009. Disse tal byggede blandt andet på analyser til Skattekommissionen på baggrund af registerdata for 2003 til 2005.

Provenuvirkningen af at udstrække loftet til alle indkomstskattepligtige pensionsordninger, dvs. således, at også livrenter og indeksordninger omfattes, kan dermed opgøres til $1,5 - 0,9 = 0,6$ mia. kr.

2. Hovedparten af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner

Der foreligger nu registerdata for 2008, som viser, at indbetalinger på pensionsordninger med løbende pensionsudbetalinger (ratepensioner og livrenter mv.) udover 100.000 kr. var 20,4 mia. kr. (2010-niveau), *jf. tabel 1*. Heraf udgjorde ratepensionsindbetalinger udover 100.000 kr. 16,3 mia. kr., svarende til 80 pct.

Tabel 1			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
Mia. kr. , 2010-niveau	2006	2007	2008
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger udover 100.000 kr. (B + C)	19,8	23,3	20,4
	(100 %)	(100%)	(100%)
B. Ratepensioner udover 100.000 kr.	16,2	20,0	16,3
	(82 %)	(86%)	(80%)
C. Indbetalinger udover 100.000 kr. på alle ordninger (men fraregnet indskud over 100.000 kr. på ratepension)	3,6	3,3	4,1
	(18%)	(14%)	(20%)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Personers pensionsindbetalinger varierer betydeligt fra år til år. Det betyder, at indførelsen af loftet i nogen grad må forventes imødegået af skatteyderne gennem en ændret fordeling af indbetalingerne over årene.

I provenuberegningerne reduceres de indbetalinger, der forudsættes fradragsbeskåret, derfor med 25 pct. for at tage højde for, at overskydende indbetalinger i ét år kan udskydes til efterfølgende år.

De indbetalinger, der omfattes af fradragsbeskæring, reduceres således til $0,75 \cdot 20,4 = 15,3$ mia. kr., når livrenter medregnes i pensionsloftet og til $0,75 \cdot 16,3 = 12,2$ mia. kr. for ratepensionsloftet i *Forårspakke 2.0*. Langt størstedelen – ca. 80 pct. – af de indskud, der er over 100.000 kr., omfattes således af fradragsbeskæringen for ratepensioner alene, *jf. tabel 1*. Forøgelsen af skattegrundlaget ved udstrækning af loftet til også at gælde for andre ordninger er væsentligt mindre (20 pct.).

Der er således ikke et særligt stort skattegrundlag fra personer, der indbetaler mere end 100.000 kr. samlet set, men under 100.000 kr. på ratepensioner. Det er denne gruppe, som bliver omfattet, når loftet udstrækkes til at gælde livrenter mv. Det afspejler blandt andet, at personer, der samlet har indbetalinger over 100.000 kr., i mange tilfælde har atypiske indkomstforhold, og at gruppen domineres af ret få personer med meget store ratepensionsindbetalinger, *jf. boks 1*.

Boks 1. Nærmere om fordelingen af indbetalingerne over 100.000 kr.

I 2008 udgør indbetalinger til ratepensioner, der overstiger et loft på 100.000 kr., som nævnt 16,3 mia. kr. Heraf kan 5,4 mia. kr. henføres til personer, der har samlede indbetalinger, som overstiger 1 mio. kr. i 2008, jf. tabel 2.

Denne persongruppe havde i 2008 samlet set indbetalinger på ca. 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger med løbende udbetalinger, der vil blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Tabel 2 Pensionsindbetalinger udover 100.000 kr. loft fordelt efter indskud til ratepension

Indskud på ratepension	Personer	Yderligere indbetalinger		I alt ved samlet loft
		Ved loft over ratepension	ved et samlet loft	
	Antal	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.
<50.000 kr.	25.000	0	1,3	1,3
50-100.000 kr.	27.000	0	0,7	0,7
100-250.000 kr.	85.000	3,8	1,4	5,2
250.000-500.000 kr.	17.000	4,0	0,4	4,4
500.000 – 1 mio. kr.	5.000	3,1	0,1	3,2
>1 mio. kr.	3.000	5,4	0,2	5,6
I alt	162.000	16,3	4,1	20,4

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen.

Hvis loftet på 100.000 kr. udstrækkes til at gælde andre ordninger end ratepensioner, vil det medføre, at omfanget af pensionsindbetalinger over loftet umiddelbart forøges med 4,1 mia. kr. til 20,4 mia. kr. i 2008. Heraf kan ca. 2,1 mia. kr. henføres til personer, der i forvejen er omfattet af loftet på 100.000 kr. for indbetalinger til ratepensionsordninger. De sidste 2,0 mia. kr. kan henføres til personer, der har ratepensionsindbetalinger på mindre end 100.000 kr. De vil kun blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

3. Skøn for den varige provenuvirkning på baggrund af de nye oplysninger

Beregningsen af den varige provenuvirkning af loftet over pensionsindbetalinger bygger på en forudsætning om, at pensionsindbetalinger over 100.000 kr. efter korrektion for udskudt indkomstskat omlægges til frie midler (aktier og obligationer mv.) som følge af regelændringen.

Det vil indebære en gradvis forøgelse af formuen i frie midler og et fald i pensionsformuen, men den samlede opsparing (efter korrektion for indkomstskat) forudsættes uændret. Loftet medfører imidlertid en stramning af rammevilkårene for opsparing. Hvis denne stramning medfører en reduktion af den samlede opspa-

ring, vil provenuvirkningerne blive tilsvarende mindre. Denne effekt er ikke medregnet i det følgende.

Den varige provenugevinst skønnes usikkert til ca. 10 pct. af den årlige reduktion af pensionsindbetalingerne (omregnet til 2010-niveau). Denne provenugevinst opstår som følge af, at afkast af frie midler antages beskattet med en gennemsnitlig sats på omkring 32,5 pct., mens pensionsafkast beskattes med 15 pct.¹

Det er forudsat, at fradragsbeskårne indbetalinger har en skatteværdi svarende til topskat efter skattereformen (dvs. 52,2 pct.), mens den gennemsnitlige skat på udbetalinger er lidt lavere (50 pct.). Den lavere gennemsnitlige skat for udbetalingerne er udtryk for, at der for en lille del af pensionsindskuddene ikke betales topskat på udbetalingstidspunktet.

Virksomheden af loftet for ratepensioner i *Forårspakke 2.0.* kan dermed opgøres til varigt 1,2 mia. kr., mens udvidelse til livrenter og indeksordninger (som S og SF foreslår) øger merprovenuet med ca. 300 mio. kr.

Imidlertid må det forventes, at en del af de rateordninger, der fradragsbeskæres under gældende regler, vil blive omlagt til livrenter. Livrenter og ratepensioner er pga. forsikringselementet i livrenter ikke identiske produkter, og derfor heller ikke perfekte substitutter, *jf. boks 2.*

Boks 2. Om forskelle mellem ratepensioner og andre ordninger med løbende udbetalinger

Ratepensioner er en opsparingsordning, hvor midlerne også ved dødsfald tilfalder boet. Forsikringselementet ved livrenter indebærer, at udbetalingerne er livsbetingede – eventuelt med ægtefælledækning mv. – og som udgangspunkt bortfalder ved forsikringstagerens død. Forsikringselementet ved livrenter kan forventes at indebære, at der er en overgrænse for de pensionsindbetalinger til livrenteordninger, som personer ønsker at foretage. Den betydelige forskel mellem en opsparingsordning og forsikringsordninger begrænser dermed omlægningspotentialet – særligt for personer med betydelige pensionsindbetalinger, hvor pensionsindbetalinger ikke kun tilgodeser egentlige pensionshensyn.

Det kan eksempelvis fremhæves, at personer med ratepensionsindskud, der overstiger 1 mio. kr. i 2008, samlet indbetalte 5,4 mia. kr. udover 100.000 kr. til ratepensionsordninger, men kun indbetalte yderligere 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger, herunder livrenter, med løbende udbetalinger. Det illustrerer den betydelige præference for de opsparingsbaserede ratepensionsordninger og indikerer, at omlægningspotentialet til livrenter mv. er relativt begrænset – særligt for personer med relativt høje pensionsindbetalinger.

Da der imidlertid ikke er noget datagrundlag for at skønne over omfanget heraf, er det helt summarisk forudsat, at en fjerdedel omlægges til livrenter. Med denne forudsætning giver ratepensionsloftet et varigt merprovenu på omkring 900 mio.

¹ Det bemærkes, at beskattningen af frie midler efter vedtagelsen af *Forårspakke 2.0* er blevet sænket. Den maksimale beskattning af positiv nettokapitalindkomst sænkes gradvist fra ca. 52 pct. i 2009 til 42½ pct. i 2014. Denne ændring indgik i en provenuneutral skatteomlægning, hvor der bl.a. blev indført skattepligt for kursgevinster fra såkaldte blåstemplede obligationer.

kr., mens udstrækning til de øvrige ordninger giver et yderligere merprovenu 600 mio. kr.

Det samlede varige provenu ved et loft på 100.000 kr. for pensionsindbetalinger med løbende (indkomstskattepligtige) ydelser er således skønsmæssigt 1½ mia. kr. Det er væsentligt mindre end det som S og SF forudsætter, jf. tabel 3.

Tabel 3		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for varige provenuvirkninger af pensionsloft		
Mia. kr.	S og SF	Finansministeriet
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	3,0	1,5
Provenuvirkning af ratepensionsloft	0,9	0,9
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	2,1	0,6

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter

Der er usikkerhed om skønnet, som særligt afhænger af hvor opsparingen, som rammes af loftet, alternativt placeres. Hvis det for eksempel antages, at midlerne medgår til øget privatforbrug eller til boliginvesteringer og forbedringer, køb af kunst eller lignende, så vil der kunne blive tale om et provenutab ved at indføre loftet.

Antages alternativt at hele opsparingen placeres i obligationer, og at alle omfattede er topskattepligtige (hvilket ikke vil være tilfældet), så kan den varige provenuvirkning af S og SFs forslag stige med ca. 45 pct. eller knap 0,3 mia. kr.

Desuden er der usikkerhed om substitution fra ratepensioner over mod andre ordninger med livsvarige ydelser, hvilket også kan påvirke vurderingen. Såfremt denne substitution antages at være dobbelt så stor som de forudsatte 25 pct., stiger det varige provenu med ca. 50 pct. eller knap 0,3 mia. kr. ved at indføre et samlet loft på 100.000 kr. for alle indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger, mens virkningen af at indføre et loft for ratepensioner alene bliver tilsvarende mindre.

4. Skøn for provenuvirkningerne på kortere sigt (fremrykket provenu)

I en årrække vil der være et merprovenu som følge af *fremrykning af provenu* fra personskatter. Det skyldes, at der er fradrag for pensionsindbetalinger, mens der betales personskat af pensionsudbetalinger. Pensionsloftet reducerer pensionsindbetalingerne, og dermed forøges provenuet fra personskatterne. På sigt bliver denne effekt dog modgået af et lige så stort fald i personskatteprovenu fra pensionsudbe-

talinger. Den del af provenuet, som knytter sig til fremrykning, er således ikke et bidrag til finansiering af de offentlige udgifter.

Tabel 4		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for midlertidig fremrykning af provenu		
Mia. kr.	S og SF	Finansministeriet
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	?	8,0
Provenuvirkning af ratepensionsloft	?	4,8
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	6,5	3,2

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter. Der er ikke taget højde for overgangsordninger for overenskomstbestemte pensionsindbetalinger.

Til at begynde med vil det umiddelbare merprovenu fra fremrykning af indkomstskatter være ca. $4\frac{3}{4}$ mia. kr., når kun ratepensioner er omfattet og ca. 8 mia. kr. for alle ordninger. I de første 3 år vil provenuet dog være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber. Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012.

Dette kortsigtede provenu er også forbundet med usikkerhed. For eksempel afhænger virkningen af i hvilket omfang pensionsindbetalingerne over loftet udglattes over årene. Hertil kommer blandt andet, at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, som også er fradragsberettiget, ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at blive omlagt til pensionsopsparring. Det vil reducere den kortsigtede (og varige) provenuvirkning.

Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil

I S og SF's skatteudspil *Fair Forandring* fra august 2009 indgår et forslag om indførelse af en aktieomsætningsafgift på 0,25 pct. af kursværdien. Afgiften skal pålægges salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier mv., hvor den ene part er hjemmehørende i Danmark. Der er formentlig tale om en aktieomsætningsafgift i stil med den, som blev ophævet i 1999. Forslaget indgår også i *Fair Løsning* og i S og SF's finanslovsforslag.

Ifølge S og SF vil provenuet udgøre 4 mia. kr. årligt.

Finansministeriet skønner, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 12. maj 2010, at merprovenuet vil udgøre omkring 1½ mia. kr., når der tages højde for, at handlen med aktier er meget mobil, og at afgiften i øvrigt medfører en reduktion af visse andre skattegrundlag. Før virkninger af ændret adfærd skønnes merprovenuet fra aktieomsætningsafgiften til 2½ mia. kr. Skønnet er forbundet med usikkerhed.

Beregningen tager udgangspunkt i Værdipapircentralens statistik for omsætningen af værdipapirer og dennes sammensætning på aktører. På baggrund heraf er det lagt til grund, at ca. halvdelen af omsætningen i danske aktier finder sted mellem udenlandske investorer (dvs. hvor hverken køber eller sælger er dansk), som ikke kan pålægges afgift i Danmark.

Afgiftsgrundlaget vedrørende aktier og investeringsforeningsbeviser udgør på den baggrund ca. 2.250 mia. kr. Det umiddelbare provenu udgør 0,25 pct. heraf svarende til 5,6 mia. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenuberegning vedr. aktieomsætningsafgiften	
	Mia. kr.
Skønnet skattegrundlag vedr. danske investorer	2.250
Skatteprovenu	5,6
Heraf mæglere mv.	-1,7
Provenu korrigeret for mæglere mv.	3,9
Provenu vedr. institutionelle investorer	1,0
tilbageløb heraf	-0,7
Provenu vedr. husholdninger, erhverv	2,9
tilbageløb heraf	-0,7
Provenu in kl. tilbageløb	2,5
Adfærdsvirkninger	-1,0
Provenu, i alt inkl. tilbageløb og adfærd	1,5

Ligesom den aktieomsætningsafgift, som blev ophævet i 1999, er det desuden lagt til grund for beregningen, at omsætning mellem finansielle formidlere indbyrdes (dvs. ”engroshandel” er friholdt på samme måde som momsregistrerede virksomheders fradrag for indgående moms) ikke er omfattet af aktieomsætningsafgift.

Omsætningen mellem finansielle aktører udgør knap 50 pct. af den samlede omsætning (dvs. hvor køber, sælger eller begge er danske). Det er lagt til grund, at 30 pct. heraf svarende til 1,7 mia. kr. udgøres af handler mellem mæglere, og dermed er afgiftsfri. Efter korrektion for handel mellem mæglere skønnes det umiddelbare provenu fra aktieomsætningsafgiften således til 3,9 mia. kr.

Heraf skønnes ca. 1 mia. kr. at vedrøre institutionelle investorer, herunder pensionskasser. Dermed reduceres merprovenuet via lavere indtægter fra pensionsafkastskat, indkomstskat af og modregning i pensionsudbetalinger samt afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet i dette tilfælde udgør knap 70 pct., eller ca. 0,7 mia. kr.

De resterende 2,9 mia. kr. af det umiddelbare merprovenu skønnes at vedrøre husholdninger og erhverv. Husholdningernes forbrug vil reduceres tilsvarende, og dermed påvirkes statens indtægter fra moms og afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet fra husholdninger udgør knap 25 pct., eller yderligere ca. 0,7 mia. kr. Der er ikke korrigeret for lavere selskabs- og aktionærskatter, hvilket kan indebære en mindre overvurdering af merprovenuet.

Korrigeret for tilbageløb skønnes merprovenuet således til 2,5 mia. kr.

Afgiften vil imidlertid skabe et betydeligt incitament til at placere omsætningen i udlandet, *jf. også boks 1*. Det kan fx ske ved, at pensionskasser investerer i udenlandske investeringsforeninger, således at kun den oprindelige investering omfattes af afgift, mens de løbende køb og salg i forbindelse med porteføljeplejen sker i udlandet. Desuden må det forventes, at omsætningsvolumen falder som resultat af mindre aktiv porteføljepleje/risikostyring hos investorerne.

Idet det lægges til grund, at adfærdsændringerne reducerer omsætningen og dermed merprovenuet med 40 pct., udgør holdbarhedsvirkningen omkring 1½ mia. kr. Det er dog langt fra sikkert, at et provenu af den størrelsesorden kan realiseres.

Boks 1. Uddrag af bemærkninger til forslag til lov om ophævelse af aktieafgiftsloven

Følgende fremgår af bemærkninger til forslag til lov om ophævelse af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (aktieafgiftsloven) fra 1999:

”Det har fra forskellig side været fremført, at aktieafgiften generelt kan virke hæmmende på omsætningen af værdipapirer. Dermed reduceres likviditeten i markedet til skade for en effektiv kursdannelse på værdipapirer, samtidig med at danske virksomheders omkostninger ved finansiering via det danske aktiemarked forøges. Dette taler for en afskaffelse af afgiften. En væsentlig del af den reelle byrde af afgiften bæres af de realrenteafgiftspligtige. En afskaffelse af afgiften vil derfor også være til fordel for pensionsopsparerne.

Hertil kommer, at man i de omkringliggende lande i løbet af de senere år fuldstændigt har afviklet aktieomsætningsafgifter. Bortset fra, at Finland har en omsætningsafgift for handler uden om den finske børs, er der således ingen af de andre nordiske lande, der har en sådan form for afgift.

Københavns Fondsbørs er udsat for en stadigt stigende international konkurrence. Københavns Fondsbørs har påbegyndt et samarbejde med børsen i Stockholm om en nordisk børs på aktieområdet. Den nordiske børs vil kunne blive det naturlige finansielle centrum for bl.a. Østersø-landene og Baltikum. Det er derfor vigtigt ikke at hæmme likviditeten i det danske aktiemarked, og aktieafgiften er én af de faktorer, som kan have indflydelse på omsætningen på børsen.

Endvidere bliver det stadig lettere - teknologisk og infrastrukturelt - at omsætte aktier i udlandet. Da udlandet i de senere år i høj grad har afskaffet lignende afgifter, vil dette incitament være større end tidligere."

Bilag 3

10. september 2010

Revideret skøn for tobaksafgifterne

S og SF har i udspillet *Fair Forandring* fra august 2009 foreslået at øge tobaksafgifterne svarende til, at prisen på cigaretter stiger med 10 kr. pr. 20 stk. S og SF har på baggrund af Forebyggelseskommissionens rapport skønnet merprovenuet herfra til 0,9 mia. kr. efter adfærd og grænsehandel. Forslaget indgår også i *Fair løsning* og i S og SF's finanslovforslag.

Det er ved beregningerne lagt til grund, at partierne ønsker at gennemføre den foreslåede afgiftsforhøjelse i tillæg til gældende regler, dvs. udover det, der er gennemført med *Forårspakke 2.0* og *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*.

Finansministeriet vurderede i efteråret 2009, at merprovenuet fra den foreslåede forhøjelse ville udgøre ca. 0,5 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet), jf. svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 164 af 31. august 2009.

5. maj 2010 offentliggjorde Skatteministeriet *Status over grænsehandel 2010*. I denne rapport er virkningen på grænsehandlen af store ændringer i afgifterne på blandt andet tobak revurderet. Revurderingen af virkningen på grænsehandlen skal blandt andet ses i sammenhæng med, at den nye grænsehandelsrapport indeholder konkrete skøn for "ketchup-effekten" baseret på britiske og norske erfaringer ved store afgiftsændringer.

Status over grænsehandel 2010 ligger til grund for vurderingen af de afgiftsforhøjelser, svarende til en prisstigning på 2 kr. pr. pakke, der indgår i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*. Med de forhøjelser af tobaksafgifterne, der blev aftalt i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*, er det vurderingen, at der ikke kan opnås et merprovenu ved yderligere forhøjelser af afgifterne.

Det fremgår således af aftalen om *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*, at "I den seneste grænsehandelsrapport er der foretaget konkrete skøn for 'ketchup-effekten' baseret på britiske og norske erfaringer. De peger på, at det maksimale provenu allerede opnås ved en Prince pris på 39 kr., svarende til ca. 2 kr. pr. pakke i forhold til de nuværende priser." Det fremgår desuden, at "Regeringens grænsehandelsanalyser viser, at det vil være forbundet med betydelig risiko for faldende provenu og fremkomsten af et større parallelt marked at øge tobaksafgifterne ud over det foreslåede." Aftalen om *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0* blev offentliggjort på www.skm.dk d. 5. maj 2010.

Det fremgår af svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 12. maj 2010, som er udarbejdet på baggrund af *Status over grænsehandel 2010*, at Finansministeriet i forbindelse med vurderingen af S og SF's udspil *Fair Løsning* har revurderet finansie-

ringspotentialet fra den foreslåede forhøjelse af tobaksafgiften. Det er vurderingen, at den foreslåede afgiftsforhøjelse indebærer et provenutab på 0,8 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet). Skønnet er således nedjusteret med 1¼ mia. kr. som følge af det reviderede grundlag, som også er anvendt i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*.

De konkrete britiske og norske erfaringer, som er anvendt ved det seneste skøn over grænsehandelsvirkningerne, giver grund til at forvente, at en kraftig stigning i grænsehandel og smugleri kan indtræffe ved et prisniveau, som ikke er særligt meget højere end det aktuelle prisniveau i Danmark.

I England skønnes andelen af illegale og grænsehandlede cigaretter således at udgøre omkring 6 pct. af forbruget i 1997-1998, men 27 pct. (9 pct. grænsehandel og 18 pct. illegale cigaretter) i 2003-2004, da prisen på 20 stk. cigaretter steg fra ca. 26,5 kr. til 39,5 kr. pr. 20 stk., jf. *Status over Grænsehandel 2010*.

Det bemærkes, at Skatteministeriets beregninger til brug for Forebyggelseskommissionens arbejde ligeledes er revurderet. Såvel de oprindelige som de reviderede beregninger kan findes i *Status over grænsehandel 2010*.

Endelig bemærkes, at Sverige gennemførte en betydelig afgiftsstigning på cigaretter i 1997, således at prisen for 20 stk. Prince var ca. 10 kr. over den danske. Imidlertid steg grænsehandlen og den illegale handel kraftigt. På den baggrund blev afgifterne i Sverige sat ned igen i 1998.

Philip Groes

Fra: Merete Godvin Jensen
Sendt: 10. september 2010 13:11
Til: Martin Ulrik Jensen
Emne: SV:

Det kan du tro. Og tak for lynhurtige bemærkninger.

- Merete

Fra: Martin Ulrik Jensen (DEP) [mailto:MUJ@oem.dk]
Sendt: 10. september 2010 13:08
Til: Merete Godvin Jensen
Emne:

Hej Merete,

Sender du ikke de endelige notater, når de går på nettet.

Mvh. Martin

Martin Ulrik Jensen
Kontorchef
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. 33 92 41 18
Mail: muj@oem.dk

Philip Groes

Fra: Martin Ulrik Jensen

Sendt: 10. september 2010 13:08

Til: Merete Godvin Jensen

Hej Merete,

Sender du ikke de endelige notater, når de går på nettet.

Mvh. Martin

Martin Ulrik Jensen
Kontorchef
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. 33 92 41 18
Mail: muj@oem.dk

Philip Groes

Fra: Johan Suenson

Sendt: 10. september 2010 11:01

Til: 'Simon Kjær Poulsen'

Emne: SV: <http://www.ae.dk/bloggen/provenu-ved-loft-over-pensionsindbetalinger>

Mange tak

Fra: Simon Kjær Poulsen [mailto:skp@skat.dk]

Sendt: 10. september 2010 10:59

Til: Johan Suenson

Emne: <http://www.ae.dk/bloggen/provenu-ved-loft-over-pensionsindbetalinger>

Her siger de 3 mia. kr. i alt for total-loftet

<http://www.ae.dk/bloggen/provenu-ved-loft-over-pensionsindbetalinger>

vh Simon

- [VELFÆRD](#)
- [SKAT](#)
- [ULIGHED](#)
- [UDDANNELSE](#)
- [SUNDHED & MILJØ](#)
- [BESKÆFTIGELSE](#)
- [ØKONOMI](#)

- [ANALYSER](#)
- [PUBLIKATIONER](#)
- [Ekspertter](#)
- [ARKIV](#)

Alle nyheder

Analyser

Begivenheder

 Nyhedsbreve &
 pressemeddelelser

Blog

[Udskriv](#) [Send til en ven](#)

Provenu ved loft over pensionsindbetalinger

 Chefanalytiker [Jonas Schytz Juul](#) | 10. september 2009

AE vurderer, at et samlet loft på 100000 kr på pensionsordninger med løbende udbetalinger vil give et provenu på ca 3 mia kr. Et loft over fradragsretten for alle pensioner med løbende udbetalinger vil endvidere hindre skattespekulation i de forskellige ordninger.

AE har af flere omgange foreslået et loft over fradragsretten for pensionsindbetalinger på 100.000 kr., der omfatter alle pensionsordninger med løbende udbetalinger. Således dækker de 100.000 kr. både indbetalinger på ratepensioner og pensioner med livslange udbetalinger (livrenter). AE vurderede i 2008, at dette vil give et samlet provenu på omkring tre mia. kr.

Før et loft over pensionsindbetalinger blev regeringens egen politik, udtalte Skatteministeriet, at et loft over fradragsretten på pensionsindbetalinger på pensionsordninger med løbende udbetalinger på 100.000 kr. "skønnes ikke at have nogen nævneværdig varig provenuvirkning." (svar på spørgsmål 114 i december 2005).

Da et loft på 100.000 kr. på fradragsretten for indbetalinger alene på ratepensioner blev

regeringens egen politik i Forårspakke 2.0, reviderede Skatteministeriet dog denne opfattelse, og provenuskønnet for en maks. grænse på indbetalinger alene på ratepensioner på 100.000 kr. vurderes nu at give knap én mia. kr. i varigt provenu. Skatteministeriets vurdering af provenueffekter er altså yderst fleksibel og afhænger tilsyneladende af, hvem der stiller forslaget.

I AEs beregninger af provenueffekten er pensionsindbetalingerne blot fremskrevet med lønudviklingen. Dette er væsentlig mindre end den historiske udvikling, hvor antallet af personer med pensionsindbetalinger over 100.000 kr. årligt er steget med over 20 pct. Hvis denne eksplosive vækst er fortsat efter 2006, vil provenuskønnet på de tre mia. kr. altså være i underkanten.

Herudover kan man sætte spørgsmålstegn ved, hvor stor provenueffekten vil blive ved alene at indføre et loft på ratepensioner men ikke på livrentepensioner, sådan som det er sket med Forårspakke 2.0. Personer med store pensionsindbetalinger kan således stoppe indbetalingen på ratepensioner ved 100.000 kr. og indsætte det resterende beløb på livrentepensioner uden noget loft for fradragsretten. Omfatter loftet alle pensioner med løbende udbetalinger, vil denne mulighed forsvinde.

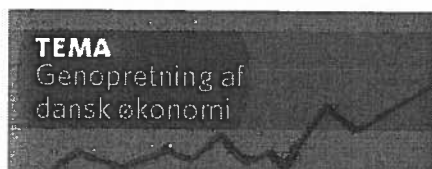
[Log ind](#) eller [opret konto](#) for at skrive kommentarer

Nyt på AE bloggen

- [Provenu ved loft over pensionsindbetalinger](#)
- [Finanslov 2010: Råd til vækstpakke trods stort underskud](#)
- [AE: Velfærd kræver uddannelse](#)
- [Forårspakke 2.0 virker for sent og for lidt](#)
- [Skattekommissionens forslag fortjener både ris og ros](#)

Artiklens emner

- [Pensionsindbetalinger](#)

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ERHVERVSRÅD Reventlowgade
14,1 1651 København V tlf.: 3355
7710 e-mail: ae@ae.dk
[SITMAP](#) [RETTIGHEDER](#)

Trine Søberg Jakobsen

Fra: Trine Søberg Jakobsen
Sendt: 10. september 2010 11:00
Til: 'Birgitte Hjerrild Fonseca'
Emne: SV: aktieomsætningsafgift

Mange tak for hjælpen.

Trine

Fra: Birgitte Hjerrild Fonseca [mailto:Birgitte.Fonseca@skat.dk]
Sendt: 10. september 2010 10:58
Til: Trine Søberg Jakobsen
Emne: aktieomsætningsafgift

Som aftalt. Se under § 4.

/Birgitte

Philip Groes

Fra: Simon Kjær Poulsen [skp@skat.dk]

Sendt: 10. september 2010 10:59

Til: Johan Suenson

Emne: <http://www.ae.dk/bloggen/provenu-ved-loft-over-pensionsindbetalinger>

Her siger de 3 mia. kr. i alt for total-loftet

<http://www.ae.dk/bloggen/provenu-ved-loft-over-pensionsindbetalinger>

vh Simon

- [VELFÆRD](#)
- [SKAT](#)
- [ULIGHED](#)
- [UDDANNELSE](#)
- [SUNDHED & MILJØ](#)
- [BESKÆFTIGELSE](#)
- [ØKONOMI](#)

- [ANALYSER](#)
- [PUBLIKATIONER](#)
- [Ekspertter](#)
- [ARKIV](#)

[Alle nyheder](#)[Analyser](#)[Begivenheder](#)[Nyhedsbreve & pressemeddelelser](#)

Blog

[Udskriv](#) [Send til en ven](#)

Provenu ved loft over pensionsindbetalinger

Chefanalytiker [Jonas Schytz Juul](#) | 10. september 2009

AE vurderer, at et samlet loft på 100000 kr på pensionsordninger med løbende udbetalinger vil give et provenu på ca 3 mia kr. Et loft over fradragsretten for alle pensioner med løbende udbetalinger vil endvidere hindre skattespekulation i de forskellige ordninger.

AE har af flere omgange foreslået et loft over fradragsretten for pensionsindbetalinger på 100.000 kr., der omfatter alle pensionsordninger med løbende udbetalinger. Således dækker de 100.000 kr. både indbetalinger på ratepensioner og pensioner med livslange udbetalinger (livrenter). AE vurderede i 2008, at dette vil give et samlet provenu på omkring tre mia. kr.

Før et loft over pensionsindbetalinger blev regeringens egen politik, udtalte Skatteministeriet, at et loft over fradragsretten på pensionsindbetalinger på pensionsordninger med løbende udbetalinger på 100.000 kr. "skønnes ikke at have nogen nævneværdig varig provenuvirkning." (svar på spørgsmål 114 i december 2005).

Da et loft på 100.000 kr. på fradragsretten for indbetalinger alene på ratepensioner blev

regeringens egen politik i Forårspakke 2.0, reviderede Skatteministeriet dog denne opfattelse, og provenuskønnet for en maks. grænse på indbetalinger alene på ratepensioner på 100.000 kr. vurderes nu at give knap én mia. kr. i varigt provenu. Skatteministeriets vurdering af provenueffekter er altså yderst fleksibel og afhænger tilsyneladende af, hvem der stiller forslaget.

I AEs beregninger af provenueffekten er pensionsindbetalingene blot fremskrevet med lønudviklingen. Dette er væsentlig mindre end den historiske udvikling, hvor antallet af personer med pensionsindbetalinger over 100.000 kr. årligt er steget med over 20 pct. Hvis denne eksplosive vækst er fortsat efter 2006, vil provenuskønnet på de tre mia. kr. altså være i underkanten.

Herudover kan man sætte spørgsmålstegn ved, hvor stor provenueffekten vil blive ved alene at indføre et loft på ratepensioner men ikke på livrentepensioner, sådan som det er sket med Forårspakke 2.0. Personer med store pensionsindbetalinger kan således stoppe indbetalingen på ratepensioner ved 100.000 kr. og indsætte det resterende beløb på livrentepensioner uden noget loft for fradragsretten. Omfatter loftet alle pensioner med løbende udbetalinger, vil denne mulighed forsvinde.

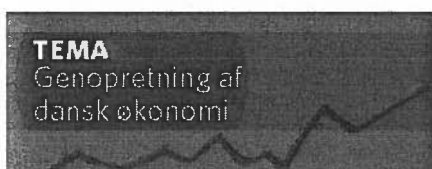
[log ind](#) eller [opret konto](#) for at skrive kommentarer

Nyt på AE bloggen

- [Provenu ved loft over pensionsindbetalinger](#)
- [Finanslov 2010: Råd til vækstpakke trods stort underskud](#)
- [AE: Velfærd kræver uddannelse](#)
- [Forårspakke 2.0 virker for sent og for ildt](#)
- [Skattekommissions forslag fortjener både ris og ros](#)

Artiklens emner

- [Pensionsindbetalinger](#)

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ERHVERVSRÅD Reventlowsgade
14,1 1651 København V tlf.: 3355
7710 e-mail: ae@ae.dk
[SITEMAP](#) [RETTIGHEDER](#)

Trine Søberg Jakobsen

Fra: Birgitte Hjerrild Fonseca [Birgitte.Fonseca@skat.dk]
Sendt: 10. september 2010 10:58
Til: Trine Søberg Jakobsen
Emne: aktieomsætningsafgift
Vedhæftede filer: Document.pdf

Som aftalt. Se under § 4.

/Birgitte

Bekendtgørelse af lov om afgift ved overdragelse af aktier m.v. (Aktieafgiftsloven)

(som ændret ved lov nr. 1071 af 20. december 1995)

Kapitel I Afgiftspligten

§ 1. Ved salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier, omsættelige andelsbeviser, investeringsforeningsbeviser og lignende værdipapirer skal der betales afgift til staten efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Afgiften betales også ved overdragelse af tegningsretter, aktieretter og interimsbeviser vedrørende de i stk. 1 nævnte værdipapirer.

§ 2. Afgiftspligten indtræder på tidspunktet for aftalen om overdragelse af aktien m.v.

Stk. 2. Overdragelse af aktien m.v. er afgiftspligtig, når den ene af parterne eller begge parter er hjemmehørende her i landet.

§ 3.¹⁾ Afgiften udgør 0,50 pct. af de overdragne værdipapirers samlede kursværdi.

§ 4. Afgift betales ikke

- 1) når overdrageren er fondshandler, jf. stk. 3,
- 2) ved den første overdragelse fra udstederen til første erhverver,
- 3) når aktier m.v. ombyttes hos udstederen med nye af tilsvarende art og værdi,
- 4) når der ved sammenslutning og omdannelse af selskaber m.v., jf. stempelovens § 53, stk. 5, overdrages aktier m.v.²⁾, eller
- 5) når en her i landet hjemmehørende part køber aktier m.v. af en i udlandet hjemmehørende part.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, betales der afgift efter reglen i § 3 ved overdragelse

af aktier m.v., som tilhører et pengeinstitut, men er udskilt fra de øvrige værdipapirer tilhørende pengeinstituttet som led i en ordning, der er omfattet af reglerne i pensionsbeskatningsloven.

Stk. 3.³⁾ Ved fondshandler forstås i denne lov Danmarks Nationalbank, her i landet hjemmehørende fondsmæglerselskaber, herunder fondsmæglerselskaber, der er børs-mæglerselskaber, pengeinstitutter og kreditinstitutter med særlig tilladelse.

Kapitel 2 Betaling af afgiften m.v.

§ 5. Hvis den ene part er fondshandler, indbetales afgiften af denne part. Hvis ingen af parterne er fondshandler, indbetales afgiften af overdrageren.

Stk. 2. Ved bytte indbetaler hver af parterne afgift af de aktier m.v., der overdrages af den pågældende.

Stk. 3. Hvis aftalen om overdragelse indgås gennem mellemandler, påhviler det mellemandleren at indbetale afgiften.

Stk. 4. Den af parterne, som ikke skal indbetale afgiften, hæfter også for betaling af afgiften med tillæg af renter efter § 6, stk. 3.

§ 6. Fondshandlere beregner afgiften for de i løbet af måneden foretagne overdragelser. Afgiften indbetales inden den 15. i den følgende måned. Samtidig med indbetaling af afgiften indsendes opgørelse over de i den pågældende måned indgåede aftaler om overdragelse af aktier m.v.

Philip Groes

Fra: Simon Kjær Poulsen [skp@skat.dk]
Sendt: 10. september 2010 10:56
Til: Johan Suenson
Emne: VS: Pressemeddelelse om pensionsloft
Vedhæftede filer: 19.pdf

Se side 20

Fra: Simon Kjær Poulsen
Sendt: 8. september 2010 11:31
Til: 'Johan Suenson'
Emne: SV: Pressemeddelelse om pensionsloft

Side 17

Simon Kjær Poulsen
Samfundsøkonomisk Analyse
Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK - 1402 København K

Tlf.: +45 33 92 44 17

Officielle mails bedes sendt til områdets mailadresse: poease@skm.dk

---

Fra: Johan Suenson [mailto:JSU@fm.dk]
Sendt: 7. september 2010 20:47
Til: Simon Kjær Poulsen
Emne: Pressemeddelelse om pensionsloft

Hej Simon

Denne pressemeddelelse blev udsendt i eftermiddag
<http://www.fm.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2010/09/20100907%20S%20blander%20pensionsformer%20sammen.aspx>

Jeg kunne stadig godt blive klogere på div beregninger. Lad os tales ved i morgen.

Mvh
Johan

FINANSMINISTERIET

Johan Suenson
Specialkonsulent, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 95 45 72
Personlig e-post jsu@fm.dk

15-09-2010

UDKAST

Dato: 9. april 2008

Materialenummer: 19

Pensionsbeskatning

1. Indledning

En meget stor del af pensionsopsparingen finder sted i såkaldt bundne ordninger, hvorfra det i princippet først er muligt at hæve midler ved pensionering eller ved en given alder¹. Det er muligt at spare op til pensionen på anden vis – ved køb af værdipapirer, i form af egenkapital i en virksomhed eller ved investering i fast ejendom. Dette notat, samt bilag, beskæftiger sig udelukkende med beskatningsforhold vedrørende bunden pensionsopsparing. Pensionsopsparens struktur og fordeling er beskrevet i bilag 1.

Nogle pensionsordninger er arbejdsgiveradministrerede, og obligatoriske for medlemmerne i kraft af et ansættelsesforhold. Andre er privattegnede ordninger, som enten supplerer eller erstatter arbejdsgiveradministrerede ordninger. Fælles for de bundne ordninger er, at der gives fradrag for indbetalinger i indkomstopgørelsen til personbeskatning. Der betales dog arbejdsmarkedsbidrag på indbetalingstidspunktet. Til gengæld beskattes udbetalingerne fra pensionsordninger. I opsparingsperioden beskattes det løbende afkast efter reglerne i pensionsafkastbeskatningsloven.

Uanset hvem der administrerer pensionsopsparingen, og om den er obligatorisk eller ej, er der tre hovedtyper af pensionsordninger: Kapitalpensioner, ratepensioner samt løbende ordninger, også kaldet livrenter.

Beskatningen og fradragsforholdene afhænger af, om en pensionsordning har løbende udbetalinger (ratepension og livrente) eller har form af en kapitalpension², jf. afsnit 3. Beskatningen af ATP/SP-pensionsordninger afviger ikke fra det regelsæt, der gælder for andre typer af pensionsopsparing.

Med nugældende regler beskattes det løbende afkast, uanset opsparingsform, med 15 pct., jf. afsnit 2.

Folkepensionen, der er en skattefinansieret pay-as-you-go ordning, sikrer den grundlæggende forsørgelse for alle ældre, der opfylder det forudgående bopælskrav. Formålet med de to andre søjler i ældreforsørgelsen – de private arbejdsmarkedspensionsordninger og privat frivillig pensionsopsparing – er at sikre en passende dækningsgrad, forstået som forholdet imellem den disponible indkomst før og efter tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet. Det danske 3-søjlesystem for ældreforsørgelse indebærer, at de offentlige finanser fremover i stigende grad aflastes igennem fund'ede pensionsordninger finansieret ved

---

¹ Kapital- og ratepensioner, der hævnes 'i utide' (efter nærmere angivne regler) pålægges en afgift på 60 pct.

² Der er også en formel forskel på, hvordan arbejdsgiveradministrerede og privattegnede ordninger bliver behandlet i skattesystemet. Ved arbejdsgiveradministrerede ordninger er der såkaldt bortseelsesret, mens skatteydere ved privattegnede ordninger skal selvangive fradragene.

forudgående privat opsparing. Ud fra denne erkendelse er der et ønske om en fortsat skattemæssig begunstivelse af pensionsopsparingen.

Skattebegunstigelsen af pensionsopsparing er faldet markant gennem de seneste årtier og knytter sig i dag til, at afkastet i pensionssektoren er lavere beskattet end afkastet af husholdningernes øvrige finansielle formue (skatten på negativ kapitalindkomst er det almindelige benchmark). Herudover kan pensionsindskud fradrages på indbetalingstidspunktet, hvilket indebærer en begunstivelse, såfremt den sammensatte beskatning på udbetalingstidspunktet er lavere end fradragsværdien på indbetalingstidspunktet. Da pensionsudbetalinger fra løbende ordninger bliver modregnet i de offentlige ydelser, eksempelvis socialpension og boligydelse, indebærer forskelle i beskatningsprocenterne på ind- og udbetalingstidspunkterne samlet set næppe nogen begunstivelse af betydning, jf. afsnit 4.

2. Afkastbeskatning

Indtil 1983 beskattedes det løbende afkast af pensionsopsparinger (i bundne ordninger) ikke. Realrenteafgiften indførtes fra og med 1984. Afgiftssatsen fastsattes årligt på baggrund af dels afkastprocenten af børsnoterede obligationsbeholdninger i visse af de store realrenteafgiftspligtige institutioner ét år før afgiftsårets begyndelse og dels gennemsnittet af de to foregående års prisstigningsstakter³, jf. tabel 1. Store dele af afkastet i pensionsordningerne var dog undtaget for beskatning, inkl. afkast af opsparing foretaget før 1983 samt afkast af aktier, indeksobligationer og fast ejendom.

Tabel 1. Realrenteafgiftssats for afgiftsårene 1984-1999, udvalgte år

Afgiftsår	1984	1987	1990	1993	1996	1999
	----- pct. -----					
Afkastprocent	18,46	16,05	14,10	13,09	9,98	8,28
Prisstigningsprocent	7,17	3,21	4,18	2,86	1,67	1,89
Realrenteafgiftssats	40,5	56,9	44,0	50,1	47,1	33,8

Kilde: Skatteministeriet, 2002.

Provenuet af realrenteafgiften fluktuerede med variationen i hhv. renteniveaue og inflationen, jf. tabel 2.

Tabel 2. Afgiftstilsvaret af realrenteafgiften 1984-1999, udvalgte år

1984	1987	1990	1993	1996	1997	1998	1999
----- mia. kr. -----							
5,2	16,6	16,9	23,5	22,2	20,2	15,2	21,1

Anm.: Inkl. 5 procents afgiften på aktieafkast.

Kilde: www.skm.dk samt Skatteministeriet, 2002.

Fra realrenteafgiftens indførelse og indtil 1999 foretoges en række ændringer i afgiftspligten. Blandt de væsentligste var, at afkast af fast ejendom blev afgiftspligtigt fra 1986, at afkast af investeringsbeviser blev omfattet fra 1995, samt at der fra 1998 indførtes en særlig afgift af aktier på 5 pct. af afkastet.

³ For en nærmere beskrivelse af beregningen af realrenteafgiftssatsen; se Skatteministeriet, 2002.

Som led i Pinsepakken afløstes realrenteafgiften med virkning fra 2000 af pensionsafkastbeskatningen. Ændringen skal ses på baggrund af den lave og stabile inflation igennem 1990'erne, som overflødiggjorde en renteafhængig afgiftsats.

I 2000 var den faste skattesats for obligationsafkast mv. 26 pct., mens satsen på 5 pct. for aktieafkast mv. videreførtes. Allerede med virkning fra 2001 omlagdes beskatningsprocenterne imidlertid til en ensartet sats på 15 pct. af alt afkast. Formålet hermed var dels at mindske beskatningens forvriddning af formuesammensætningen, dels at lette pensionskassernes rentegarantiproblem, jf. senere, gennem nedsættelsen af beskatningen af obligationsafkast mv. Samtidig indførtes fradrag for faktiske omkostninger til formueforvaltning⁴.

Også pensionsafkastbeskatningsloven er siden indførelsen løbende blevet revideret mhp. øget harmonisering og lettelse af administrative byrder. Senest er loven ændret for at tage højde for udfaldet af en EU-dom vedr. fradragsret for pensionsindbetalinger placeret udenfor Danmark, jf. afsnit 5.

Provenuet af pensionsafkastbeskatningen fluktuerer med den nominelle forrentning af pensionsformuen. Provenuet er således relativt volatilt, fordi beskatningen sker efter lagerprincippet og dermed afhænger af ikke realiserede afkast på pensionskassernes aktiver, jf. tabel 3. Det strukturelle provenu skønnes at udgøre ca. 1,2 pct. af BNP i dag (ved et såkaldt "normalafkast" på aktier og obligationer) og vil alt andet lige forøges i takt med den voksende pensionsformue, jf. forudsætningerne i 2015-planen.

Tabel 3. Provenu af pensionsafkastskatten, 2000-2008

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*	2008*
-----mia. kr.-----								
14,9	2,3	3,2	7,3	25,0	38,1	12,5	7,2	10,4

Anm.: * Skøn februar 2008.

Kilde: www.skm.dk.

Beskatningen af pensionsafkastet er med 15 pct. lavere end den nuværende beskatning af anden kapitalindkomst⁵, eksempelvis renteindtægter af fri opsparing og aktieindkomst, jf. notat om kapitalindkomstbeskatning.

I forbindelse med eventuelle overvejelser om en ændring af pensionsafkastskattesatsen, må spørgsmålet om pensionsinstitutternes pensionsgarantier tages i betragtning, jf. boks 1. Hovedparten af pensionsaftalerne, der blev indgået imellem 1982 og 1994, har en pensionsgaranti på typisk 4,5 pct. efter skat⁶. Det skønnes, at ultimo 2006 var ca. 55 pct. af liv- og pensionshensættelser i livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser omfattet af en pensionsgaranti baseret på en grundlagsrente over 4 pct., ifølge skøn foretaget af Finanstilsynet.

⁴ I realrenteafgiftsberegningen indtil og med 1999 gaves der et teknisk fradrag på 1 pct. af afgiftsatsen til dækning af formueadministrationsomkostninger.

⁵ Pensionsafkast lagerbeskattes, i modsætning til aktieindkomst der realisationsbeskattes.

⁶ I aftalerne fra før indførelsen af realrenteafgiften skelnedes, ifølge sagens natur, ikke imellem før-skat og efter-skat afkast.

Boks 1. Pensionsgarantier

Pensionsinstitutterne solgte i perioden 1982-1994 livrenter med løfte om en garanteret forrentning, enten i form af en garanteret årlig forrentning (rentegaranti) eller garanteret gennemsnitlig forrentning (ydelsesgaranti). Den garanterede rente fastsattes i mange tilfælde til 4,5 pct. efter skat. De store rentefald igennem 1980'erne og 1990'erne medførte, at de foretagne pensions- og præmieindbetalinger ikke i alle tilfælde har været tilstrækkelige til at sikre de givne efter-skat garantier.

Det grundlæggende problem med pensionsgarantierne er, at der er et misforhold imellem varigheden på pensionsforpligtelserne og på aktiverne. Pensionsinstitutterne har meget begrænsede muligheder for at løse problemet med pensionsgarantierne på de gamle ordninger.

Oven i problemet med rentegarantierne i lyset af det faldende renteniveau, kommer effekterne af de allerede indtrufne samt forventede forøgelse af middellevetiden som indebærer, at udbetalingsperioden i livrenteordningerne bliver længere end hvad selskaberne regnede med, da rentegarantierne blev udstedt.

Kilde: Økonomi- og erhvervsministeriet m.fl., maj 2003.

3. Fradrag for indbetalinger og beskatning af udbetalinger

I dansk skattelovgivning gives der fradrag for pensionsindskud på indbetalingstidspunktet, mens udbetalinger beskattes. Både fradragsværdien og den efterfølgende beskatningsform afhænger af pensionstypen, jf. boks 2.

Boks 2. Pensionsformer og fradrags-, henholdsvis beskatningsregler

Kapitalpensioner: Der er loft over det årlige indskud. Pensionen udbetales som et engangsbeløb, der er omfattet af en afgift på nu 40 pct.⁷ Indeståender på kapitalpensioner har betydning for beregning af efterløn, men *ikke* for den sociale pensions størrelse.

Ratepensioner: Pensionen udbetales i rater over en på forhånd fastlagt periode, typisk 10 år. Udbetalingerne er almindelig skattepligtig indkomst og kan dermed også få betydning for størrelsen af den sociale pension. Hvis ejeren dør i løbet af udbetalingsperioden tilfalder den resterende pension arvingerne.

Livrenter: Pensionen har form af en livsvarig ydelse. Udbetalinger er almindelig skattepligtig indkomst, og har dermed betydning for bl.a. den sociale pensions størrelse.

Uanset opsparingsform bliver der afregnet arbejdsmarkedsbidrag på indbetalingstidspunktet.

Ændringerne i regler om fradrag for og beskatning af forskellige pensionsopsparingsformer siden 1986 gennemgås skematisk i tabel 4.

⁷ Dog 25 pct. vedrørende udbetalinger, der hidrører fra indbetalinger foretaget inden 1. januar 1980.

Tabel 4. Skattemæssig behandling af pensionsind- og udbetalinger, 1986-2008

År	Fradrag på indbetalingstidspunktet	Beskatning på udbetalings- tidspunktet
Kapitalpensionsordninger		
Indtil og med 1986	Fradrag i skattepligtig indkomst, maks. i 1986 73 pct. Frem til 1986 voksede det maksimale årlige fradrag for indskud gradvist til 80.600 kr.	Fast afgift på 25 pct. vedr. indbetalinger foretaget før 1. januar 1980, hhv. 40 pct. vedr. indbetalinger foretaget efter 1. januar 1980.
1987-1998 <i>1. skattereform</i> <i>Ny Kurs</i>	Fradrag på alle progressionstrin, maks. i 1993 68 pct., i 1994 65 pct. og i 1998 59 pct. Ikke fradrag for arbejdsmarkedsbidrag. Årligt fradrag begrænses til 25.000 kr. i 1987 voksende til ca. 35.000 kr. i 1998.	
1999- <i>Pinsepakken</i>	Ikke længere fradrag i topskatten. Fradragsværdi reduceres til ca. 39-45 pct. i 2008.	
Løbende ordninger – ratepensioner og livrenter		
Indtil og med 1986	Fradrag i skattepligtig indkomst, maks. i 1986 73 pct. 'Ubegrænset indskud' – dog er årets personlige indkomst overgrænse.	Beskattes som personlig indkomst, det vil sige på alle progressionstrin. Ikke omfattet af arbejdsmarkedsbidrag.
1987- <i>1. skattereform</i> <i>Ny Kurs</i> <i>Pinsepakken</i>	Fradrag i personlig indkomst på alle progressionstrin, maks. i 1993 68 pct., i 1994 65 pct. og i 1998 59 pct. Fradragsværdi i 2008 39-58 pct. Ikke fradrag for arbejdsmarkedsbidrag. 'Ubegrænset indskud' – dog er årets personlige indkomst overgrænse.	Modregnes, på lige fod med anden indkomst, i pensions-tillæg, supplerende pensionsydelse, personligt tillæg samt boligydelse. For førtidspensionister tillige modregning i folkepensionens grundbeløb.

Anm.: Hensættelser til engangsudbetalinger i arbejdsmarkedspensioner med løbende udbetalinger er omfattet af samme regelsæt som kapitalpensioner, og årligt loft over indbetalinger gælder summen af begge typer.

Den samlede skattebegunstigelse af pensionsopsparing er reduceret væsentlig siden 1985. Ændringerne i beskatningsreglerne har været størst for kapitalpensionsordninger.

For både kapitalpensionsordninger og ordninger med løbende udbetalinger er der sket en generel sænkelse af beskatningsprocenterne på alle progressionstrin i perioden. For indbetalinger, der finder sted fremover, påvirkes fradragsværdien og den efterfølgende beskatning parallelt, men for indbetalinger til løbende ordninger, der fandt sted inden, eller imellem skattereformerne, medfører de lavere skatteprocenter en begunstigelse.

Den skattemæssige begunstigelse af opsparing i kapitalpensionsordninger er faldet i periodens løb, dels fordi kapitalpensionsafgiften ændredes fra 25 til 40 pct. med virkning for indskud foretaget efter 1. januar 1980, dels fordi fradragsværdien som led i Pinsepakken begrænsedes til kommune-, bund-, og mellemskatteniveauet.

Med hensyn til de løbende ordninger er den relative fradragsværdi bevaret, i og med der fortsat gives fradrag på alle progressionstrin. Til gengæld har de stedfundne ændringer i reglerne for modregning i forskellige sociale ydelser dæmpet den skattemæssige begunstiggelse af pensionsopsparing, jf. afsnit 4.

I 2005 udgjorde de samlede fradrag (herunder bortseelsesret) for pensionsindskud omkring 97,7 mia. kr. For kapitalpensionsordningerne var fradraget godt 16 mia. kr. Udbredelsen af kapitalpensionsordninger er mindsket siden 1998, hvilket skal ses i lyset af de nævnte reduktioner i skattebegunstigelsen af kapitalpensioner.

I 2005 blev der indbetalt knap 75 mia. kr. på pensionsordninger med løbende ordninger, heraf sker 80 pct. til arbejdsgiveradministrerede ordninger. Hertil kommer indbetalinger til ATP på i alt 6,7 mia. kr., jf. tabel 5.

Tabel 5. Samlede fradrag for pensionsindbetalinger, 1998-2007

	1998	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	-----Mia. kr.-----							
Kapitalpensionsordninger	20,2	15,3	15,2	15,3	15,6	16,3	16,8	17,3
- Privattegnede	11,3	7,7	7,0	7,0	7,1	7,5	7,7	7,6
- Arbejdsgiveradministrerede	9,0	7,6	8,2	8,3	8,5	8,8	9,1	9,6
Ordninger med løbende ordninger	29,6	41,9	52,4	58,2	66,5	75,9	84,8	90,8
- Privattegnede	5,9	8,5	10,2	10,7	12,8	16,0	16,7	16,6
- Arbejdsgiveradministrerede	23,8	33,3	42,2	47,5	53,6	59,9	68,1	74,2
ATP og SP	12,5	13,2	14,0	14,3	6,7	6,7	7,2	7,3
I alt	62,3	70,3	81,5	87,8	88,8	98,9	108,8	115,4

Anm.: Pensionsindskud er opgivet efter fradrag for arbejdsmarkedsbidrag. Ved arbejdsgiveradministrerede ordninger er der bortseelsesret, mens skatteydere ved privattegnede ordninger skal selvangive fradragene. Fradragsretten for privattegnede pensionsordninger med løbende eller ratevise udbetalinger er undergivet begrænsninger, idet fradragene skal fordeles over en 10 års periode, hvis den aftalte indbetalingsperiode er mindre end 10 år, eller hvis der foretages engangsindskud. Der kan dog altid foretages et fradrag på op til 44.500 kr. (2008-niveau).
Kilde: www.skm.dk.

Mens der er en beløbsgrænse for det årlige indskud på kapitalpensionsordninger, er den eneste begrænsning på indskud i løbende ordninger, at der maksimalt gives fradrag for et beløb svarende til årets personlige indkomst⁸.

Fra tid til anden er der blevet fremsat forslag⁹ om, af fordelingsmæssige årsager, ligeledes at indføre et loft på eksempelvis 100.000 kr. over det årlige beløb, der kan indbetales på løbende pensionsordninger. Forslagets konsekvenser er nærmere beskrevet i bilag 2.

4. I hvilket omfang er pensionsopsparing begunstiget via skattesystemet?

Der sker en skattemæssig begunstiggelse af pensionsopsparing, da afkastbeskatningen i pensionssektoren er lavere end beskatningen af husholdningernes øvrige finansielle formue.

⁸ Der gælder dog særligt gunstige regler i forbindelse med selvstændiges indskud i forbindelse med ophør af selvstændig virksomhed.

⁹ Blandt andet fra Socialdemokraterne, Radikale Venstre og DJØF.

Fradraget for pensionsindskud på indbetalingstidspunktet indebærer derimod kun en begunstigelse, hvis den sammensatte beskatning på udbetalingstidspunktet er lavere end skatteværdien af fradraget på indbetalingstidspunktet.

For enlige, særligt i lejebolig, men også i ejerbolig, samt for par i lejebolig gælder det, at den sammensatte beskatning svarer til topskatteniveauet (59 pct.) for stort set alle niveauer af supplerende indkomst¹⁰. For helt små supplerende indkomster er både den sammensatte marginal- og gennemsnitsskat dog noget lavere end topskattesatsen, ligesom der er et lille interval omkring supplerende indkomster på ca. 275.000 kr., hvor den sammensatte marginalsat svarer til mellemskattesatsen, men hvor gennemsnitsbeskatningen ikke desto mindre er høj, jf. figur 1a-d.

Kun for par i ejerbolig er den sammensatte marginalbeskatning noget lavere i hele intervallet frem til, at topskatten sætter ind. For par i lejebolig er det også tilfældet i dele af intervallet under topskattegrænsen, men ikke desto mindre er gennemsnitsbeskatningen ikke langt fra topskatteniveauet i hele intervallet.

Dermed sker der en omfattende aftrapning af pensionsydelse henover et meget langt indkomstinterval. Modregningen indebærer, at de skattefinansierede ældre ydelser målrettes lavindkomstgrupper, men skærper samtidig skattekilens. Modregningen er forøget med indførelsen af og de successive forhøjelser af den supplerende pensionsydelse ('ældrechecken'), som har gjort en større andel af folkepensionen indkomstafhængig, samtidig med, at modregningen finder sted allerede ved små supplerende indkomster. I forbindelse med Ny Kurs gennemførtes en omlægning af folkepensionen som, især for enlige pensionister, medførte, at en markant større andel af folkepensionen blev indkomstafhængig.

I 2015-fremskrivningen styrker den samlede ydelsesmodregning skønsomt de offentlige finanser svarende til en varig merindtægt fra og med i år på knap 5 mia. 2008-kr. (ekskl. afledte virkninger på afgifter mv.). Der er altså tale om en ikke ubetydelig modregning af ydelser.

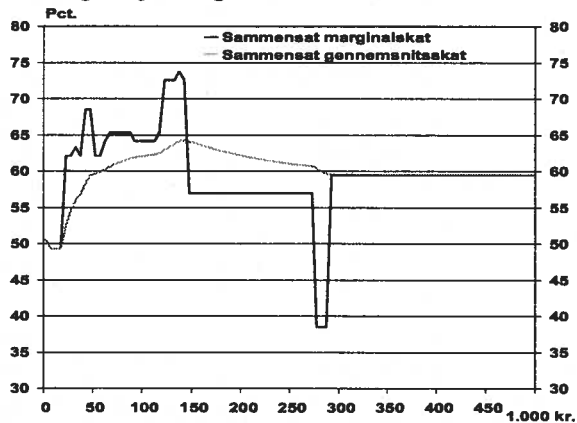
Den sammensatte beskatning på udbetalingstidspunktet skal sammenholdes med, at en stor andel af befolkningen har en skattemæssig værdi af fradraget for pensionsindbetalinger svarende til kommune- og bundskattesatsen. Skønsomt gælder dette for stort set alle overførselsmodtagere, stort set alle delvist beskæftigede samt ca. 6 ud af 10 fuldt beskæftigede. For disse grupper er der ikke tale om en skattemæssig begunstigelse som følge af forskelle i beskatningsprocenter på ind- og udbetalingstidspunktet, men tværtimod om en ikke ubetydelig skattesanktion, som i mange tilfælde ikke kompenseres af den lavere afkastbeskatning. Den skattemæssige behandling skal ses i sammenhæng med at der via det skattefinansierede pensionssystem er en relativt høj dækningsgrad for personer, der har lave indkomster i de erhvervsaktive år.

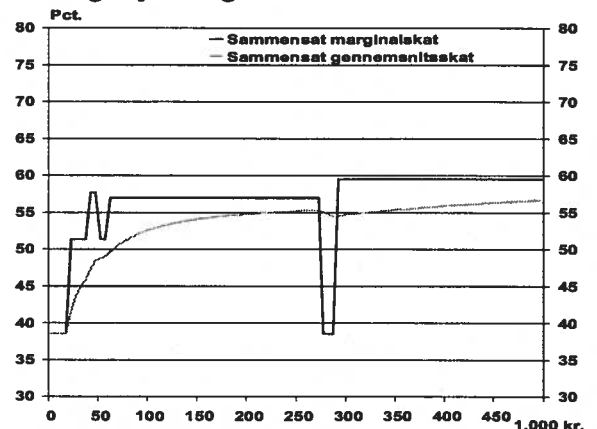
¹⁰ Det kan oplyses, at i 2000 fordelte pensionistfamilierne sig således: Ca. 26 pct. af familierne udgjordes af enlige i ejerbolig, ca. 47 pct. var enlige i lejebolig, ca. 16 pct. var par i ejerbolig samt ca. 11 pct. par i lejebolig, jf. Finansministeriet, 2002. Det bemærkes, at for det enkelte individ kan både boligform og civilstand skifte. Således var en stor del af de enlige pensionister ved pensioneringen del af et par.

Figur 1. Sammensat beskatning af pensionsudbetalinger, 2009

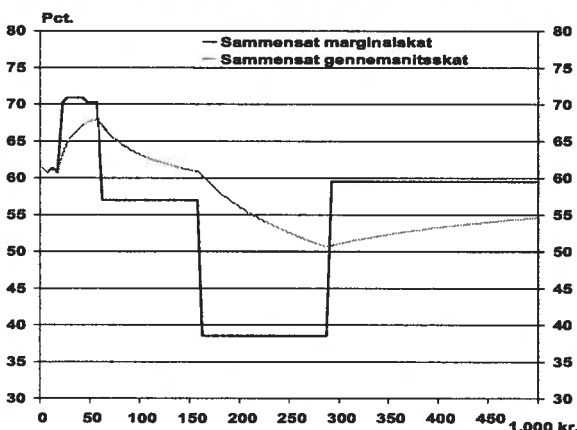
a. Enlig i lejebolig

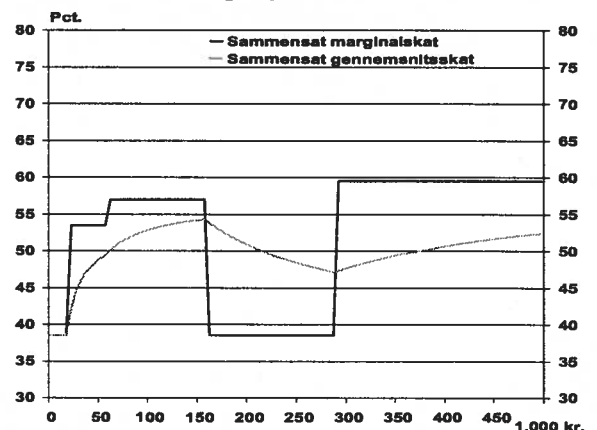
b. Enlig i ejerbolig

c. Par i lejebolig, pr. person

d. Par i ejerbolig, pr. person

Anm.: Forudsætninger: Indkomstbegrebet er supplerende pensionsindkomst. Der betales ikke arbejdsmarkedsbidrag af supplerende pensionsindkomst. For personer i par er den samlede supplerende indkomst delt ligeligt imellem parterne. Enlig i lejebolig 75 kvm. 37.250 kr. i årlig husleje. Par i lejebolig 85 kvm., 48.900 kr. i årlig husleje. Enlig i ejerbolig ejendomsværdi på 850.000 kr. Par i ejerbolig ejendomsværdi på 850.000 kr. Gennemsnitlig kommuneskat. 2009-skatteberegningsregler, hvilket vil sige, at progressionsgrænsen for mellem- og topskatten er sammenfaldende. Beregningen ser bort fra aftrapning af personlige tillæg (varmetillæg mv.), hvilket betyder, at den potentielle indkomstafrapning er undervurderet i bunden af indkomstfordelingen, hvor den sammensatte beskatning for lejere kan nå op over 80 pct. Kilde: Egne familietypermodelberegninger.

For de berørte grupper kan opsparing i enten ejerbolig eller kapitalpensionsordninger være et mere fordelagtigt alternativ.

Kun for personer, der har fradragsværdi af pensionsindbetalinger svarende til topskattesatsen, er der ikke med sikkerhed tale om en skattesanktion i forbindelse med forskellene i de sammensatte beskatningsprocenter. Den lave beskatning af det løbende afkast sikrer samlet set disse grupper en skattebegünstigelse.

Velfærdskommissionens forslag om et krav om, at en vis minimumsandel af den enkeltes opsparing i løbende ordninger skal placeres i livrenter, rejste et spørgsmål om, hvorvidt subsidieringen af pensionsopsparing har den mest optimale udformning.

I det omfang der sker en begunstiggelse af pensionsopsparing via skattesystemet, så må der omvendt kunne stilles krav om, at opsparingen aflaster offentlige finansierede pensionsydelser.

Opsparing i form af livrenter er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end opsparing i kapital- og ratepensioner, jf. Velfærdskommissionen (2006). For øjeblikket er udbetalingsperioden i de fleste ratepensioner således noget kortere end den forventede restlevetid ved tilbagetrækningsalderen, og samtidig er middellevetiden voksende. Det medfører, at supplerende indkomster i form af ratepensioner i mindre grad aflaster de offentlige udgifter end livsvarige ydelser gør, fordi modregningen i pensions- og boligydelse begrænses til en kortere årrække, indtil ratepensionsudbetalingen ophører.

Ved uændret eller øget brug af ratepensioner frem for livrenter bærer det offentlige dermed en større andel af det fremtidige forøgede forsørgelsesbehov ved den forventede vækst i middellevetiden såvel som en stor del af usikkerhed forbundet med størrelsen af middellevetidsvæksten, jf. Velfærdskommissionen (2006).

Der kan muligvis være EU-retlige konsekvenser forbundet med en eventuel skattemæssig favorisering af livrenter frem for ratepensioner.

5. Skattemæssige problemstillinger i forhold til udlandet

En EU-dom indebærer, at Danmark fremover må acceptere fradragsret for pensionsindbetalinger, som danskere placerer i udlandet. Som konsekvens heraf er det nødvendigt at ændre i reglerne for beskatning af pensionsafkastet (PAL), hvilket sker pr. 1. januar 2010.

Fra d. 1. januar 2010 pålignes PAL-skatten den enkelte opsparers eget afkast, men det er pensionsinstituttet, der afregner pengene til SKAT. Det indebærer, at også afkast af danskeres pensionsopsparing, der placeres i udlandet, er PAL-skattepligtigt. I praksis beskattes pensionselskabet fortsat af afkastet af det kollektive bonuspotentiale, og får derefter fradrag for den betalte skat, når bonus tilskrives de enkelte konti. Omlægningen indebærer endvidere ophævelse af skattefritagelsen af afkastet af ejendomme og indeksobligationer.

Ændringerne i PAL-skatten har, som sådan, ingen betydning for incitamentet til at flytte fra Danmark ved pensionering.

For at sikre det danske indkomstskatteprovenu imod erodering er det vigtigt, at fradragsretten på indbetalingstidspunktet modsvares af beskatningsret på udbetalingstidspunktet, uanset bopælsland. Danmark overvejer på den baggrund en genforhandling af dobbeltbeskatningsaftalerne med Spanien og Frankrig for at sikre beskatningsretten til indkomster, der på opsparingstidspunktet medførte skattefradrag. Spanien og Frankrig, hvor der er forholdsvis mange danske pensionister bosat, beskatter ikke udbetalinger fra pensionsordninger.

Problemet aktualiseres af den nuværende tendens i vandringsmønsteret, hvor en andel af de danskere, der bosætter sig udenfor Danmark ved pensioneringen, vender tilbage til Danmark efter en kortere årrække. Der lægges yderligere pres på de offentlige finanser, hvis disse pensionister vender hjem ved den alder, hvor ratepensionsudbetalingerne typisk ophører, og der dermed ikke

længere sker modregning i de offentlige ydelser, og hvor de aldersbetingede helbredsudgifter typisk er stigende.

Litteraturoversigt

Finansministeriet: *Fordeling og incitamenter 2002*, juni 2002.

Finansministeriet: *Finansredegørelse 2004, kap 4*, juni 2004.

Kwang-Yeol Yoo & Alain de Serres: *Tax Treatment of Private Pension Savings in OECD Countries*, OECD Economic Studies no. 39, 2004/2.

Skatteministeriet: *Beskatning af pensionsafkast*, i Skat, april 2002.

SoMet, ØEMet, ISMet, SkMet, FMet: *Ældres økonomiske vilkår*, september 2003.

Velfærdskommissionen: *Fremtidens velfærd – vores valg*, Analyserapport I, januar 2006.

Økonomi- og Erhvervsministeriet m.fl.: *Større valgfrihed i pensionsopsparingen*, maj 2003.

UDKAST

Dato: 9. april 2008

Bilag 1. Pensionsindbetalinger, dækningsgrader mv.

I det følgende skitseres fordelingen af pensionsindbetalingerne, udviklingen i pensionsformuen og dækningsgraderne ved pensionering.

1. Pensionsindbetalinger

De 18-64-årige indbetalte i 2005 i gennemsnit 27.000 kr. til en eller anden form for pensionsopsparing. Den gennemsnitlige indbetaling er stigende med indkomstniveauet, fx indbetalte personer med en indkomst på 500.000-600.000 kr. omkring 80.000 kr., jf. tabel 1.

Tabel 1. Indskud på pensionsordninger fordelt på indkomstintervaller i 2005

Indkomst, kr.*)	Arbejdsgiveradministrerede ordninger		Privattegnede ordninger		Pensionsindskud i alt (inkl. ATP)	
	Andel, pct.	Gnst. indskud (1.000 kr.)	Andel, pct.	Gnst. indskud (1.000 kr.)	Andel, pct.	Gnst. indskud (1.000 kr.)
Tjenestemænd	-	-	-	-	2,6	-
0-100.000	8,4	1	7,5	1	7,2	2
100.000-200.000	21,6	2	16,1	2	20,1	5
200.000-300.000	77,3	15	32,3	3	23,2	21
300.000-400.000	86,8	26	37,1	5	20,0	34
400.000-500.000	88,9	39	40,7	10	8,0	51
500.000-600.000	88,0	61	42,3	17	5,7	80
> 750.000	81,1	169	49,2	65	2,0	236
I alt	58,0	20	27,9	6	88,8	27

Note: *) Opgjort før pensionsindskud tillagt arbejdsmarkedsbidrag. Pensionsfradragene er opgjort efter arbejdsmarkedsbidrag. Det gennemsnitlige pensionsindskud er beregnet blandt alle i indkomstintervallet.

Anm.: Opgørelsen omfatter alle 18-64-årige.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen.

Knap 89 pct. af de 18-64-årige indbetalte i 2005 til en eller anden form for pensionsopsparing. Blandt dem, der ikke sparede op til pension, vil eksempelvis efterlønsmodtagere og uddannelsessøgende være overrepræsenterede.

Knap 97 pct. af de beskæftigede har indbetalt til en pensionsordning (herunder ATP), og den gennemsnitlige indbetalingsprocent er cirka 10,6 pct., jf. tabel 2.

Tabel 2. Pensionsindskud for de beskæftigede, 2005

Indkomst, kr. *):	Andel, pct.	Gnst. indskud (1.000 kr.)	Gennemsnitlig indbetalingsprocent*
Tjenestemænd	3,5	-	-
0-100.000	3,4	6	29,2
100.000-200.000	12,9	7	4,9
200.000-300.000	29,3	21	9,0
300.000-400.000	26,7	34	10,6
400.000-500.000	10,8	51	12,5
500.000-600.000	7,7	80	14,7
> 750.000	2,7	239	19,5
I alt	96,9	36	10,6

Note: *) Opgjort før pensionsindskud tillagt arbejdsmarkedsbidrag. Det gennemsnitlige pensionsindskud og den gennemsnitlige indbetalingsprocent er beregnet blandt alle beskæftigede i indkomstintervallet.

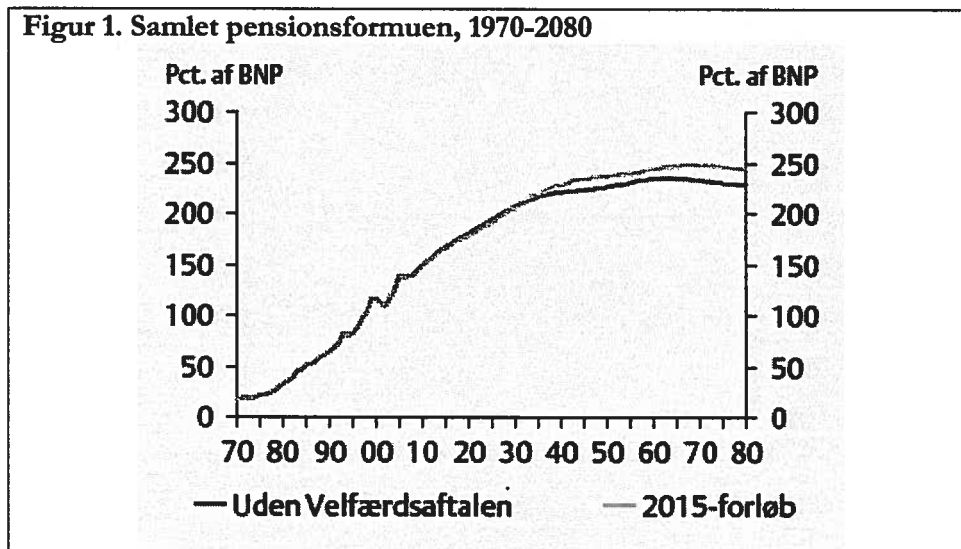
Kilde: Egne beregninger på lovmodellen.

De ovenstående opgørelser viser et statisk billede af pensionsindbetalingerne efter indkomst og siger derfor ikke noget om dækningsgraderne ved pensionering. Pensionsindbetalingerne kan variere fra år til år for den enkelte og fx være midlertidigt lave i forbindelse med ledighed. I afsnit 3 præsenteres dækningsgraderne for forskellige persontyper.

2. Pensionsindskud og -formue

Den samlede pensionsformue vil i de kommende årtier vokse bl.a. som følge af modning af arbejdsmarkedspensionerne. Pensionsformuen vil – med de aktuelle indbetalingsmønstre (og under givne forudsætninger om bl.a. afkast mv.) – vokse fra knap 150 pct. af BNP i dag til ca. 250 pct. af BNP i 2070, jf. figur 1.

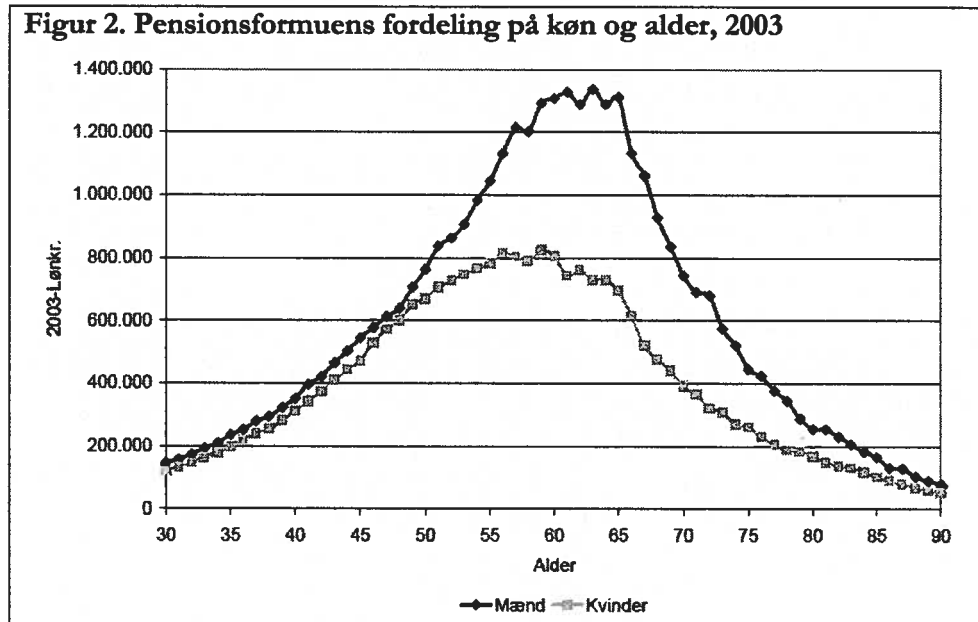
Figur 1. Samlet pensionsformuen, 1970-2080

Kilde: Mod nye mål – Danmark 2015, Finansministeriet december 2007.

Der eksisterer ikke et centralt register med individoplysninger om pensionsformuerne. Velfærdscommissionen fik til deres analyser indsamlet oplysninger om danskernes pensionsdepoter ultimo 2003. Indsamlingen skete i samarbejde med brancheorganisationerne.

Datamaterialet gør det muligt at fordele pensionsformuerne ultimo 2003 efter diverse karakteristika for indehavere af depotene, hvilket bl.a. SFI har benyttet sig af i deres analyser, jf. figur 2.

Anm.: Gennemsnit for alle personer.

Kilde: SFI – Danskernes pensionsopsparinger – En deskriptiv analyse.

Udbredelsen af opsparingsbaserede pensionsordninger betyder en gradvis tendens til, at færre pensionister har relativt lave udbetalinger fra opsparingsbaserede ordninger. Velfærdskommissionen skønner, at 58 pct. af pensionisterne i 2009 har mindre end 25.000 kr. (målt i faste 2003 lønninger) i supplerende pensionsindkomst. I 2039 er det tilsvarende tal reduceret til omkring 20 pct. og på langt sigt er andelen af pensionister med en opsparingsbaseret pension, der er lavere end 25.000 kr., nede på godt 15 pct.

3. Dækningsgrader for pensionister

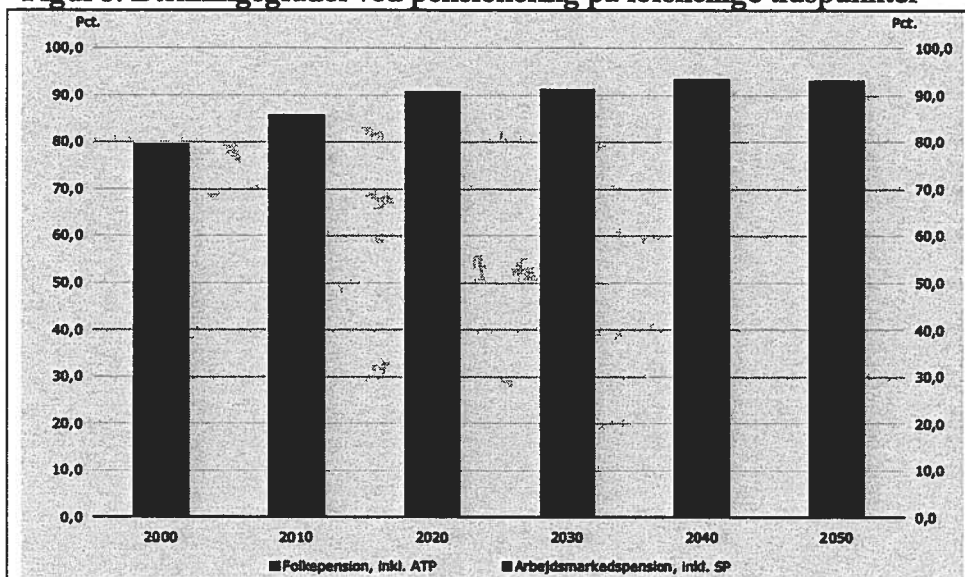
Efter 1993, hvor bidraget til arbejdsmarkedspensionerne på LO/DA-området udgjorde 0,9 pct. af lønnen, er pensionsbidraget i 2006 nået op på 10,8 pct. på LO/DA-området. Efterfølgende er pensionsbidraget forhøjet yderligere, og for hovedparten af de ansatte på LO/DA-området udgør indbetalingsprocenten 12 pct. i 2010.

Nedenfor illustreres dækningsgraden for en stiliseret (enlig) pensionisttype, der har indbetalt pensionsbidrag i 40 år og derefter bliver folkepensionist. Dækningsgraden afhænger af civilstatus, boligform mv., hvilket eksemplerne ikke illustrerer.¹¹

Udbygningen af arbejdsmarkedspensionerne betyder, at den viste pensionisttypes økonomiske situation (målt ved indkomster) fra 2020 vil være stort set lige så god som umiddelbart før pensioneringen. Udbygningen af arbejdsmarkedspensionerne indebærer, at pensionisternes økonomi løbende forbedres over årene, selvom dækningsbidraget fra folkepensionen aftager, jf. figur 3.

¹¹ Det skal bemærkes, at udbygningen af pensionsformuen isoleret set reducerer den frie formue, hvilket ikke er indregnet.

Figur 3. Dækningsgrader ved pensionering på forskellige tidspunkter

Anm.: Figuren viser dækningsgraden for en person, som har været på arbejdsmarkedet i 40 år og går på pension i hhv. 2000, 2010, 2020, 2030, 2040 og 2050. Det antages, at pensionistens pensionsopsparing består af ATP og SP samt den arbejdsmarkedspension, som følger af de aftalte pensionsbidrag på LO/DA-området, mens vedkommende var erhvervsaktiv. En person, der blev pensioneret i 2000, vil således kun have indbetalt til pensionsordningerne i 7 år (og med en væsentlig lavere bidragsprocent end de 10,8 procent, der gælder fra juli 2006). Der er i beregningerne taget højde for, at restlevetiden for en 65-årig øges fra 2000 til 2050.

Kilde: *Pensionsopsparingen i Danmark*, Økonomi- og Erhvervsministeriet 2005.

Når dækningsgraden fra folkepensionen reduceres over tid, skyldes det, at pensionistens økonomiske forhold forbedres så meget, at pensionstillæg mv. reduceres.

Beregningerne er beskrevet boks 1.

Boks 1. Forudsætning ved beregning af dækningsgrad

Civilstand mv.

Beregningerne er foretaget for en enlig mand, der bor til leje (i en 70m² bolig).

Indkomstforhold

Beregningerne er foretaget for en lønmodtager inden for LO/DA-området. Der er taget udgangspunkt i en bruttoløn på 300.000 kr. (2005-niveau). Pensionsbidraget beregnes på baggrund af bruttolønnen ekskl. arbejdsgiverens andel af indbetalingen til ATP og arbejdsmarkedspension. Der er ikke taget højde for en lønprofil med lav begyndelsesløn og høj slutløn.

For pensionisten består indkomsten af folkepensionen samt udbetalingerne fra ATP, SP og arbejdsmarkedspensionsordningen. Hertil kommer eventuel boligstøtte.

Restlevetid

Beregningerne af dækningsgraden er baseret på, at en 65-årig mand i 2050 har en restlevetid på 17,7 år (en stigning på 2½ år i forhold til Danmarks Statistiks opgørelse af restlevetiden i 2000 for en 65-årig mand).

Pensionsindbetalinger

I beregningerne er forudsat, at lønmodtageren indbetaler til en pensionsordning i 40 år (fra 25 til 64 år). I hvert år anvendes en bidragsprocent på 10,8, som er bidragsprocenten fra 1. juli 2006 ifølge aftalen på LO/DA-området. Det er forudsat, at 30,5 procent af de årlige pensionsindbetalinger går til invalidedækning mv.

Priser, løn og rente

Prisstigningerne forudsættes at udgøre 1,7 procent om året. Den årlige reallønssstigning forudsættes ligeledes at udgøre 1,7 procent. Realrenten efter skat (15 procent), forudsættes i hele perioden at udgøre 2,7 procent p.a. svarende til Pensionsmarkedsrådets forudsætning.

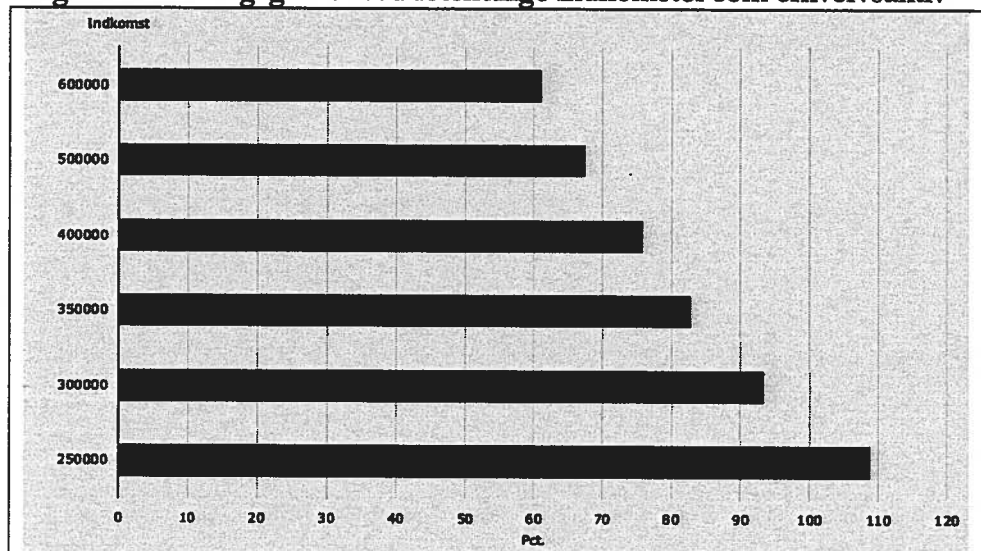
Transportomkostninger

Ved korrektionen for transportudgifter er benyttet den gennemsnitlige transportafstand i 2002 (som er det seneste år, Danmarks Statistik har offentliggjort oplysninger for) samt den kilometersats, som anvendes ved beregning af befordringsfradraget.

Hvis der tages højde for kontinuerligt løbende ledighedsperioder af kortere varighed, ændres billedet ovenfor ikke væsentligt. Dækningsgraden afhænger – i modsætning til den disponible indkomst som pensionist – således næsten ikke af, hvorvidt en person er fuldt beskæftiget eller ledig i en kortere del af året, jf. Pensionsmarkedetsrådet (2005). Det skyldes, at ledigheden nok reducerer arbejdsmarkedspensionen, og i mindre grad SP-pensionen, men samtidig øges folkepensionen pga. lavere aftrapning. Den vigtigste effekt kommer dog fra, at årsindkomsten som erhvervsaktiv reduceres, hvilket øger folkepensionens og ATP-pensionens relative betydning.

Beregningerne ovenfor tager udgangspunkt i en person, der som erhvervsaktiv havde en bruttoindkomst på 300.000 kr. i 2005. Dækningsgraden afhænger imidlertid af den indkomst, som personen havde før pensioneringen. For personer med relativt lave indkomster, der i 40 år har indbetalt 10,8 pct. af indkomsten til pension, kan pensioneringen være forbundet med en stigning i den disponible indkomst (dvs. en dækningsgrad over 100 pct.), jf. figur 4. De beregnede dækningsgrader (niveauet) er selvsagt afhængig af bl.a. renteantagelser.

Figur 4. Dækningsgrader ved forskellige indkomster som erhvervsaktiv

Anm.: I figuren sættes pensionistens indkomst i forhold til vedkommendes indkomst som 64-årig (året før pensioneringen). De anførte alternative indkomster er indkomsten i 2005, som fremskrives med den forudsatte lønudvikling. Der betales 10,8 procent af indkomsten i pensionsbidrag i 40 år. Beregningerne er korrigeret for skat, offentlige tilskud og bortfald af arbejdsrelaterede udgifter.

Kilde: *Pensionsopsparingen i Danmark*, Økonomi- og Erhvervsministeriet 2005.

De dækningsgrader, der er vist ovenfor, tager ikke højde for, at pensionsindkomsten kan falde over pensionsalderen i takt med, at udbetalingerne fra ratepensioner ophører efter en årrække (typisk 10 år), jf. Velfærdskommissionen (2006).

UDKAST

Dato: 9. april 2008

Bilag 2. Virkninger af loft over pensionsindbetalinger til ordninger med løbende udbetaling

1. Indledning

Der er i dag ingen øvre grænse for fradraget for pensionsindbetalinger i indkomstskatten, hvis indbetalingen sker til en pensionsordning med løbende udbetalinger (ratepension, livrente mv.). Der gives dog maksimalt fradrag for indbetalinger, der kan rummes inden for årets personlige indkomst. Indbetalingerne kan fradrages i alle typer af indkomstskat (dvs. også mellem- og topskat), men bliver beskattet som personlig indkomst, når de bliver udbetalt.

I en række forskellige sammenhænge er der blevet foreslået et loft over pensionsindbetalinger til ordningerne med løbende udbetaling. Forslaget har bl.a. indgået i udspil fra Socialdemokraterne, Radikale Venstre og AERådet.¹²

Et loft over pensionsindbetalingerne på løbende ordninger på 100.000 kr. vil skønmæssigt styrke de offentlige finanser varigt med knap én mia. kr. Merprovenuet opstår, fordi pensionsafkast er lempeligere beskattet end afkastet af husholdningernes øvrige finansielle opsparing.¹³

Forslaget indebærer desuden en fremrykket skattebetaling, der til gengæld modsvares af lavere skattebetaling og modregning af offentlige ydelser ved pensionering.

Et loft over pensionsindbetalingerne kan begrænse mulighederne for skatteomgåelse og skattetænkning for højtlønnede. Skatteomgåelse kan bestå i, at pensionsudbetalingerne ikke kommer til beskatning ved udbetaling (fracflytning til udlandet). Skattetænkning kan bestå i, at højtlønnede foretager skattebetingede pensionsindbetalinger, der åbenlyst overstiger behovet for at sikre en rimelige dækningsgrad efter pensionstidspunktet. Tilskyndelsen til uforholdsmæssigt høje skattebetingede pensionsindbetalinger skyldes hovedsageligt den forholdsvis lave afkastbeskatning for pensionsopsparing – sammenlignet med beskatningen af husholdningernes øvrige finansielle afkast. Hertil kommer eventuelt en spekulation i mulighederne for at udskyde indkomstbeskatningen og efterfølgende modtage skattepligtige udbetalinger på et lavere progressionstrin efter pensionering. Denne sidstnævnte mulighed for at nedbringe gennemsnitsskatten er dog typisk temmelig begrænset, jf. notat om *Pensionsbeskatning*.

Fordele ved et lovmæssigt fastsat loft over indbetalinger til pensionsordninger skal sammenholdes med, at et sådant loft medfører, at det for mange højtlønnede i praksis bliver vanskeligt at spare op i et omfang, der resulterer i en rime-

¹² Se bilag 5 til notatet *Indkomstskattesystemet 2009* udarbejdet til kommissionens møde d. 5. marts 2008.

¹³ Provenuskønnet er baseret på en provenumaksimerende forudsætning om, at et loft over indbetalinger resulterer i en fuldstændig porteføljeomlægning fra et relativt lavtbeskattet pensionsafkast til et højere beskattet finansielt (obligations- og aktie) afkast. Beregningsforudsætningerne tager ikke højde for en mulig omlægning mod andre lavere beskattede aktiver eller negative opsparingsvirkninger, som samstemmende vil trække i retning af et lavere merprovenu.

lig dækningsgrad. Et loft kan desuden have betydning for, hvornår i livet, der opspares og indskrænke mulighederne og fleksibilitet i forhold til de nugældende regler.

Et generelt fradragloft på 100.000 kr. vil få betydning for 80-100.000 personer. For en stor del af disse personer vil der være tale om obligatoriske arbejdsmarkedspensioner, som er aftalt af arbejdsmarkedets parter. Forslaget kunne i højere grad målrettes skattetænkning ved at forhøje loftet. Alternativt kunne loftet begrænses til at omfatte ratepensioner (dvs. fritage livrenter). Når den enkelte vælger en ratepension er der således mulighed for at undgå modregning af offentlige pensionsydelse mv. sidst i pensionistilværelsen, når udbetalingerne fra ratepensionen ophører.

Ved et loft over pensionsindbetalinger er der en række ikke-trivielle valg og tekniske udfordringer, som der i givet fald skal tages stilling til.

2. Omfanget af indbetalinger, der overstiger 100.000 kr.

I 2005 indbetalte omkring 92.000 personer over 100.000 kr. til en pensionsordning med løbende udbetalinger. En del af disse indbetalinger har formentlig midlertidig karakter. Omkring 80.000 personer har indbetalt over 100.000 kr. i en årrække, jf. tabel 1.

Tabel 1. Personer med indbetalinger over 100.000 kr.

Antal personer i 2005	92.000
- Gennemsnitlig indbetaling 2005 blandt disse, kr.	252.000
Antal personer med årlig indbetaling over 100.000 kr., 2003-2005	39.000
- Gennemsnitlig indbetaling 2003-2005 blandt disse, kr.	264.000
Antal personer med gnst. årlig indbetaling over 100.000 kr. over 3 år	79.000
- Gennemsnitlig indbetaling 2003-2005 blandt disse, kr.	222.000

Anm.: Grænsen er 100.000 kr. efter arbejdsmarkedsbidrag. Antal personer med gennemsnitlige indbetalinger over 100.000 kr. over 3 år beregnet på data for 2003, 2004 og 2005.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen.

Antallet, der indbetaler mere end 100.000 kr. på løbende ordninger, er vokset de senere år. De samlede indbetalinger, der overstiger 100.000 kr., er steget fra ca. 7 mia. kr. i 2002 til 19 mia. kr. i 2005, jf. tabel 2.

Tabel 2. Omfanget af indbetalinger over 100.000 kr., 2002-2005

	Antal personer	Procent af samlede indbetalinger	Samlede indbetalinger, mia. kr. (2005-priser)
2002	54.000	12,9	7,1
2003	61.000	13,1	7,9
2004	76.000	10,6	15,8
2005	92.000	14,0	19,0

Anm.: Efter betaling af arbejdsmarkedsbidrag. Grænsen på 100.000 kr. er fastsat i 2005-niveau.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen.

3. Karakteristik af personer med pensionsindskud på over 100.000 kr.

Personer med høje pensionsbetalinger nærmer sig typisk tilbagebetrækningsalderen. Det kan blandt andet afspejle, at nogle ældre uden væsentligt pensionsopsparing indbetaler forholdsvis store beløb for at sikre sig en passende dækningsgrad, jf. tabel 3.

Tabel 3. Karakteristik af personer med store indbetalinger, 2005

	> 100.000 kr.	< 100.000 kr.	Alle med indskud
Antal med indskud, 1.000 personer	92	2.015	2.107
	----- Andel, pct. -----		
< 30 år	0,4	14,7	14,1
30 - 39 år	10,1	27,4	26,6
40 - 49 år	27,3	26,9	26,9
50 - 59 år	42,1	22,5	23,4
> 60 år	20,2	8,5	9,0
Alle	100,0	100,0	100,0
Ufaglærte (inkl. uoplyst)	16,0	28,3	27,8
Faglærte	27,2	41,8	41,2
KVU	5,1	5,4	5,4
MVU	20,1	17,1	17,2
LVU	31,5	7,4	8,5
Alle	100,0	100,0	100,0
Lønmodtagere	80,1	89,4	89,0
Selvstændige	16,9	3,6	4,2
Udenfor arbejdsstyrken	3,0	7,0	6,9
Alle	100,0	100,0	100,0
Gns. indkomst, kr.	560.000	271.000	283.000
Gns. nettoformue, kr.	1.668.000	261.000	323.000
Gns. arbejdsgiveradm. livrente, kr.	32.000	15.000	15.000
Gns. arbejdsgiveradm. ratepension., kr.	136.000	7.000	13.000
Gns. privategnet m. løb. udbetaling, kr.	85.000	3.000	7.000

Anm.: Jf. tabel 1. Opgørelsen omfatter alle med indskud. Nettoformue er ekskl. pensionsformue. Indkomsten er personlig indkomst plus positiv kapitalindkomst.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen.

Fænomenet kan imidlertid også afspejle, at personer tæt på pensionsalderen indbetaler forholdsvis store lånefinansierede beløb på pensionsordninger for at opnå et skattnedslag. Det er et åbent spørgsmål, hvor store gevinsterne ved lånefinansieret pensionsopsparing er, bl.a. fordi der også er omkostninger forbundet med låntagning.

Karriere- og livsforløb er imidlertid ikke ens for forskellige personer. Nogle skifter karriere sent i livsforløbet. Andre har haft periode uden fuldtidsbeskæftigelse (barsel, været hjemmegående, ledighed, deltidsbeskæftigelse, sygdom mv.). Derfor kan nogle være bagud med hensyn til pensionsopsparing.

Endvidere kan selvstændige være likviditetsbegrænset i perioder (ekskl. ved opstart af virksomhed). Mindre fleksibilitet kan derfor i særlig grad reducere selvstændiges mulighed for at spare op til pensionstilværelsen i perioder, hvor deres indkomstforhold tillader det.

Et loft over pensionsindbetalingerne vil reducere fleksibiliteten og kan gøre det vanskeligt for den enkelte at sikre sig en passende dækning som pensionist. Særligt for personer, der har haft afbrudte karriereforløb eller eksempelvis oplevet ledighed.

Personer med høje indbetalinger er – foruden at være i 50'erne og 60'erne – karakteriseret ved at være personer med videregående uddannelse, og de har i gennemsnit en relativ høj indkomst og nettoformue.

AERådet har fremført, at topskatten kan lempes uden at ændre byrdefordelingen, hvis skattenedsættelsen finansieres med et loft over pensionsindbetalingerne.

4. Provenuvirkninger

Et loft over pensionsindbetalingerne vil påvirke de offentlige finanser via en fremrykket skattebetaling og en ændring af afkastbeskatningen, da afkastet på pensionsordninger bliver beskattet med en lavere sats end de fleste andre typer af kapitalafkast.

Fremrykning af skattebetaling

Et loft over størrelsen af fradragsberettigede pensionsindbetalinger vil på kort sigt have en effekt på skatteprovenuet, idet et antal personer får begrænset deres fradrag.

Af tabel 1 fremgår det hvor mange personer, der i 2005 har indbetalinger udover 100.000 kr., men dette tal ville i praksis blive reduceret, hvis der skal tages hensyn til engangsindbetalinger, udjævningsmuligheder mv.

Et mere realistisk skøn for antallet af personer, der i praksis vurderes at blive berørt af forslaget er de, der mere permanent har høje indbetalinger, jf. også tabel 1. Med henblik på at tage hensyn til stærkt svingende indbetalinger fra år til år er pensionsindbetalingerne her opgjort som de gennemsnitlige årlige indbetalinger i perioden 2003-2005.

Denne opgørelse peger på, at ca 79.000 personer med en gennemsnitlig årlig pensionsindbetaling på 222.000 kr. ville blive berørt af et loft over fradragsberettigede indbetalinger på 100.000 kr. En del af disse indbetalinger vil imidlertid være engangsindbetalinger eller lignende, der formentligt ikke skal være omfattet af loftet, jf. afsnit 5.

Indførelsen af et sådant loft må som udgangspunkt antages at medføre, at den del af de berørte personers pensionsindbetalinger, der ligger ud over loftet, mister deres skatteværdi. Det således bortfaldne fradrag udgør isoleret set et beløb på skønsmæssigt 9-10 mia. kr., svarende til gennemsnitligt ca. 122.000 kr. årligt for knap 80.000 personer.¹⁴

Denne effekt modsvares imidlertid af, at de fremtidige skattepligtige pensionsudbetalinger som udgangspunkt vil blive reduceret tilsvarende. Fremrykningen indebærer dermed som udgangspunkt alene en tidsmæssig fremrykning af beskatningen af pensionsindbetalinger, som skønsmæssigt ikke indebærer et varigt finansieringsbidrag.

Afkastbeskatning

Det løbende afkast i pensionsordninger er lavere beskattet end afkastet af fri opsparing, hvilket indebærer en skattemæssig begunstiggelse. Det betyder, at et loft over pensionsindbetalinger som udgangspunkt varigt styrker de offentlige finanser via en højere afkastbeskatning.

---

¹⁴ Fremrykningen kan være væsentlig mindre, såfremt regulære engangsindbetalinger bliver undtaget.

Et loft over pensionsindbetalinger på 100.000 kr. skønnes varigt at styrke de offentlige finanser med knap én mia. kr.

Det er implicit forudsat, at forslaget indebærer en art forbud mod indbetalinger over 100.000 kr. til pensionsordninger med løbende udbetalinger og ratepensioner, svarende til det loft, der gælder for indbetaling til kapitalpensionsordninger mv. Dette rejser dog en række problemstillinger omkring eksempelvis indbetalinger til obligatoriske pensionsordninger, der overstiger loftet, jf. afsnit 5.

Ovenstående beregning forudsætter fuld fortrængning i den forstand, at den samlede formue (efter-skat) er uændret som følge af et loft over pensionsindbetalingerne, hvilket svarer til forudsætningen i 2015-planen.

Hvis den samlede opsparing (efter-skat) falder som følge af et loft over pensionsindbetalingerne, så vil den varige provenueffekt være overvurderet. Provenuskønnet er yderligere beskrevet i boks 1.

Boks 1. Forudsætninger vedr. provenuskøn

Skønnet er baseret på følgende beregningsantagelser:

- Der tages udgangspunkt i den del af pensionsindbetalingerne, der overstiger 100.000 i gennemsnit over tre år (2003-2005). Med indbetalingsloftet antages det, at disse midler alternativt indkomstbeskattes (med 59 pct.) og investeres i "frie midler". Der antages således fuld fortrængning (efter indkomstskat). Det svarer til cirka 9 mia. kr. i 2005, eller 0,6 pct. af BNP - brutto¹⁵.
- Beregningerne er baseret på 2015-planens fremskrivning af pensionsområder (indbetalinger, udbetalinger og pensionsformue), dvs. at der tages højde for demografiske forskydninger.
- Svarende til forudsætningerne i 2015-planen anvendes et gennemsnitlig afkast af aktiver på 5,75 pct. om året, og til diskonteringen anvendes en merrealrente på 1,9 pct.
- Afkastbeskatningen i frie midler antages at være 40 pct. i gennemsnit. Det dækker bl.a. over, at en del af personkredsen i udgangspunktet har positiv nettokapitalindkomst.
- Indkomstskatten på ind- og udbetalingstidspunktet antages at være 59 pct.
- Der er ikke taget højde for demografiske forskydninger.
- Beregningerne er foretaget med udgangspunkt i 2005-data, som er det seneste år med detaljerede indkomst- og pensionsoplysninger i lovmodellen.

I perioden 2003 til 2005 er der sket en forholdsvis kraftig stigning i pensionsindbetalinger, der overstiger 100.000 kr. Såfremt denne tendens fortsætter kan effekten på de offentlige finanser blive større. Denne stigning kan også ses i lyset af modningen af pensionsordningerne.

Omvendt er der en række forhold som formentlig trækker i retning af, at skønnet er overvurderet, jf. afsnit 5.

Sammenligning med tidligere skøn fra AERådet

AERådet har tidligere skønnet, at et loft over pensionsindbetalingerne på 100.000 kr. indebærer en permanent forbedring af de offentlige finanser med 2,5 mia. kr. som følge af højere

¹⁵ Grunden til, at der tages udgangspunkt i gennemsnittet over tre år, er at der derved til en vis grad tages højde for, at personer med høje indbetalinger i enkelte år må forventes at fordele indbetalingerne over flere år ved indførelsen af et indbetalingsloft på 100.000 kr. Den markante stigning i pensionsindbetalinger over 100.000 kr. fra 2003 til 2005 indebærer isoleret set, at de 9 mia. kr. er undervurderet såfremt stigningen er "strukturel".

afkastbeskatning (med en alternativ afkastbeskatning på 45 pct.). Baggrunden for den forholdsvis store afvigelse i forhold til ovennævnte skøn vurderes at være:

- AErådets beregning af højere afkastbeskatning er opgjort brutto – dvs. før indkomstbeskatning, mens de økonomiske ministeriers beregninger er opgjort netto, hvilket bidrager til, at provenuet er 59 pct. lavere end AErådets.
- De økonomiske ministerier vurderer, at afkastbeskatningen i frie midler udgør 40 pct. i gennemsnit, hvor AErådet forudsætter 45 pct.
- AErådets beregninger tager udgangspunkt i, hvor meget der i et enkelt år (2005) indbetales over 100.000 kr., mens skønnet i dette notat tager udgangspunkt i et tre års gennemsnit. Det bidrager isoleret set til, at provenuskønnet er halvt så stort som AErådets.
- Forskelle i afkast og diskonteringsforudsætninger.

5. Tekniske udfordringer ved et loft over pensionsindbetalinger

I forbindelse med et eventuelt loft over pensionsindbetalinger er der en række ikke-trivielle tekniske forhold, der skal håndteres. Afhængigt af den nærmere afgrænsning, så kan den varige provenueffekt i afsnit 4 være mindre.

En del lønmodtagere indbetaler mere end 100.000 kr. årligt på obligatoriske ordninger med løbende udbetalinger. Det kan derfor forekomme urealistisk at fastsætte loftet til 100.000 kr. I givet fald skal der tages stilling til, hvad der skal ske med den del af de obligatoriske indbetalinger, der overstiger loftet. Det er i beregningerne ovenfor teknisk antaget, at sådanne overskydende indbetalinger (der er sket med bortseelsesret) kommer til beskatning i året for indbetalingerne.

Ved overgang fra *tjenestemandspension og tilsagnsordninger i firmapensionskasser e.l.* til fundede arbejdsmarkedspensionsordninger, vil der antageligt blive "overført" et (større) beløb, som kan betragtes som en "udtrædelsesgodtgørelse" til den nye pensionskasse/forsikringsordning. Et sådant beløb vil formentlig blive registreret som en (ny) indbetaling, der ofte vil være væsentlig over 100.000 kr.'s grænsen. Men en sådan indbetaling, vil formentlig ikke skulle tælles med i de overskydende beløb.¹⁶

Endvidere skal der tages stilling til håndteringen af forskellige former for *engangsindbetalinger*, fx i forbindelse med fratrædelse, hvor arbejdsgiveren (med bortseelsesret) indbetaler et beløb til en pensionsordning. Reelt må det vel siges, at en sådan indbetaling dækker en længere periode, og ikke kun det ene år. Endvidere vil det formentlig reelt være muligt, at arbejdsgiveren kan "strække" indbetalingen over en længere periode, hvis beløbet udgør fx 2-3 gange loftet. På den måde vil indbetalingen (let) kunne fordeles over flere år, hvormed loftet ikke får nogen effekt.

Engangsindbetalinger (af denne type) vil formentlig også kunne forekomme for direktører o.l., der reelt har været omfattet af en pensionsordning (tilsagnsordning). Hvis der i disse situationer sker en engangsbetaling (til en livrente i en pensionskasse e.l.) svarer det til scenariet beskrevet for tjenestemænd mv. I

¹⁶ Endelig udestår en afklaring af, hvad der bliver registreret i de situationer, hvor en person flytter pensionsmidler fra en pensionskasse til en anden og/eller en pensionsordning (fx mellem ratepension og løbende ydelser). Det antages, at der kun vil blive registreret et netto-beløb. Hvis der reelt registreres et bruttobeløb, vil der klart ske en overvurdering af indbetalingerne.

denne situation udgør de ”årlige indbetalinger” dog formentlig ofte mere end 100.000 kr., men det overskydende beløb vil være mindre end det, der fremgår af det foranstående.

Endelig har personer, der har afstået *selvstændig* virksomhed ifølge gældende lovgivning siden 2001 haft mulighed for at oprette særlige pensionsordninger med løbende udbetalinger eller ratepension (med fradragsret). Der er en grænse for, hvor stort beløb, der kan indbetales på denne måde (ca. 2,25 mio. kr. i 2005). Der kan evt. foretages fradrag over flere år. Personen skal være fyldt 55 år og have drevet virksomhed i en længere årrække.

Der udestår en endelig afklaring af, om der lægges loft over indbetalingerne for personer, der allerede er ”gået ind i ordningen” uden, at der reelt er tale om ekspropriation. På længere sigt vil det være muligt at afskaffe den. Ordningen har dog givet betydning for selvstændiges opsparingsadfærd, også på den måde at den begrænser de selvstændiges pensionsopsparing før 55 år, da de i kraft af ordningen kan ”vente” med at foretage indbetalinger til dette tidspunkt (med mindre de ønsker at foretage en betydelig pensionsopsparing).

Det skal også afklares, hvorledes loftet skal opgøres for tjenestemænd og diverse andre personer, der er omfattet af tilsagnsordninger o.l. (herunder eksempelvis folketingsmedlemmer). Der sker ikke en formel indbetaling af pensionsbidrag for sådanne personer, men de bør også være omfattet af loftet (i modsat fald ville det kunne forventes, at eksisterende pensionsordninger for nogle medarbejdere blev omdannet til tilsagnsordninger for at undgå at medarbejderne blev ramt af loftet). Der er ikke sket en sådan omregning i beregningerne ovenfor, og datagrundlaget er i øvrigt ikke tilstrækkeligt til at foretage en sådan beregning med større præcision.

6. Overvejelser ved et loft over pensionsindbetalinger

Ovenfor er det skønnet, at et loft over pensionsindbetalinger på 100.000 kr. styrker de offentlige finanser varigt med knap 1 mia. kr. En række adfærdseffekter, der ikke umiddelbart kan kvantificeres, taler for, at provenueeffekterne vil være væsentlig mindre.

Der er ved opgørelsen ikke taget højde for, at de personer, der måtte blive ramt af loftet vil have mulighed for at ”flytte” pensionsopsparingen til en kapitalpensionsordning, i det omfang, at de ikke udnytter muligheden for indbetalinger til disse fuldt ud. Et sådant skift vil betyde, at personen bevarer den lempelige beskatning af afkastet af pensionsopsparingen for det beløb, de kan indbetale på en kapitalpensionsordning.¹⁷

Engangsindbetalinger til pensionsordninger i forbindelse med fratrædelsesgodtgørelser og fra selvstændige kan formentlig fordeles ud på en længere årrække, idet disse netop typisk træder i stedet for indbetalinger til løbende ordninger over en længere årrække.

Det foreslåede loft er udformet som et individuelt loft. Hvis en person, der foretager store pensionsindbetalinger, har en ægtefælle, der ikke foretager nogen pensionsindbetaling, fx fordi vedkommende står uden for arbejdsmarke-

---

¹⁷ Skønsmæssigt har 1/3 af de berørte mulighed for at indbetale en (mindre) del af det overskydende beløb på kapitalpensionsordninger.

det, vil et sådant par kunne siges at blive skattemæssigt diskrimineret i forhold til et ægtepar med samme samlede indkomst, men med en mere ligelig fordeling af indkomster og pensionsindbetalinger. De førnævnte par vil dog i en vis udstrækning kunne tænkes at "flytte" pensionsopsparing til den ægtefælle, der indbetaler mindre end 100.000 kr.

Endelig kan forslaget resultere i lavere opsparing, hvilket ligeledes nedbringer det samlede varige merprovenu i forhold til den direkte varige provenuvirkning.

I skønnet er det forudsat, at indbetalinger til ATP (og SP) ikke er omfattet af loftet. Da indbetalingerne er relativt små, har det ikke den store betydning for provenuopførelsen. Indbetalinger til ATP bør dog formentlig medregnes. Ellers kan der tænkes at opstå en situation, hvor lønmodtagerne forhandler sig til større indbetalinger til ATP mod lavere indbetalinger til andre arbejdsmarkeds-pensionsordninger.

De nuværende muligheder for skattebegünstiget pensionsopsparing skal ses i lyset af, at Danmark har et relativt progressivt skattesystem, der øger behovet at kunne udjævne lønindkomstgrundlaget over livsforløbet.

De relative høje formelle skattesatser på opsparing uden for pensionssektoren – negativ og positiv kapitalindkomst samt aktieindkomst – vanskeliggør i praksis et positivt merrealafkast ved en betydelig finansiel opsparing uden for pensionssektoren.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at et loft over pensionsindbetalinger skal ses i sammenhæng med andre elementer i en skattereform. En skattereform, der nedbringer skattesatser på fri opsparing vil medføre en lavere skattebegünstigelse af pensionsopsparing, hvorved den varige virkning af et supplerende loft over pensionsindbetalinger bliver noget lavere – end den beregnede isolerede varige virkning af et loft over pensionsindbetalinger. En lavere skattebegünstigelse af pensionsopsparing vil derudover trække i retning af at reducere omfanget af pensionsindbetalinger, hvorved merprovenuet ved et loft over pensionsindbetalinger nedbringes yderligere..

Ovenstående betragtninger og udsigten til at få revideret de u hensigtsmæssige dobbeltbeskatningsoverenskomster med Frankrig og Spanien bør tages i betragtning i forbindelse med vurderingen af de samlede virkninger af at indføre et lovbetiget loft over indbetalinger til pensionsordninger.

Philip Groes

Fra: Martin Ulrik Jensen
Sendt: 10. september 2010 10:42
Til: Niels Kleis Frederiksen; Merete Godvin Jensen
Cc: Jonas Zielke Schaarup (DEP)
Emne: SV: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer

Kan man ikke skrive det ind?

Fra: Niels Kleis Frederiksen [mailto:NKF@fm.dk]
Sendt: 10. september 2010 10:13
Til: Martin Ulrik Jensen (DEP); Merete Godvin Jensen
Cc: Jonas Zielke Schaarup (DEP)
Emne: SV: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer

jeg ved hvad svaret er vedr den gamle ordning

engros handel holdes udenfor af samme grund som der er fradrag for indgående moms: nemlig for at undgå "afgiftskaskade"

mvh
kleis

Fra: Martin Ulrik Jensen (DEP) [mailto:MUJ@oem.dk]
Sendt: 10. september 2010 10:08
Til: Merete Godvin Jensen
Cc: Niels Kleis Frederiksen; Jonas Zielke Schaarup (DEP)
Emne: VS: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Hej Merete,

Jeg tjekker lige mulighederne for at få dem forbi MD (hvor lang tid har vi?).

I første omgang et lille spm. til aktieomsætningsafgiften, jf. vedlagte.

Har ikke noget til cigaret andet end, at I kunne skrive, at det ikke hjælper på folkesundheden med afgiftsstigninger, hvis der kommer stor illegalhandel.

Vender tilbage med loftet.

Mvh. Martin

Fra: Merete Godvin Jensen [mailto:mgj@fm.dk]
Sendt: 10. september 2010 09:53
Til: Martin Ulrik Jensen (DEP); 'Thomas Larsen'
Cc: Johan Suenson; Trine Søberg Jakobsen; Niels Kleis Frederiksen; Karen Nilaus Pedersen
Emne: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Kære begge,

15-09-2010

Vedhæftet er de tre baggrundspapirer til offentliggørelse om pensionsloft, aktieomsætningsafgift og tobaksafgift som de ligger.

Vi har brug for eventuelle bemærkninger snarest.

Mvh. Merete

FINANSMINISTERIET

Merete Godvin Jensen
Fuldmægtig, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 92 26 82
E-post fm@fm.dk
Personlig e-post MGJ@fm.dk
Hjemmeside www.fm.dk

Philip Groes

Fra: Martin Ulrik Jensen
Sendt: 10. september 2010 10:30
Til: Johan Suenson
Cc: Niels Kleis Frederiksen; Merete Godvin Jensen; Jonas Zielke Schaarup (DEP)
Emne: VS: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Priloritet: Høj
Vedhæftede filer: pensionsloft_100909 kl 0920.DOC

Det ser fint ud. Lidt forslag jf. vedlagte.

Lægger lige op i huset og vender tilbage.

Fra: Merete Godvin Jensen [mailto:mgj@fm.dk]
Sendt: 10. september 2010 09:53
Til: Martin Ulrik Jensen (DEP); 'Thomas Larsen'
Cc: Johan Suenson; Trine Søberg Jakobsen; Niels Kleis Frederiksen; Karen Nilaus Pedersen
Emne: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Kære begge,

Vedhæftet er de tre baggrundspapirer til offentliggørelse om pensionsloft, aktieomsætningsafgift og tobaksafgift som de ligger.

Vi har brug for eventuelle bemærkninger snarest.

Mvh. Merete

FINANSMINISTERIET

Merete Godvin Jensen
Fuldmægtig, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 92 26 82
E-post fm@fm.dk
Personlig e-post MGJ@fm.dk
Hjemmeside www.fm.dk

Notat

---

9. september 2010
CISK
Johan Suenson
J.nr. 10/03383-1

Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger

1. Indledning

Med *Forårspakke 2.0* blev der indført et loft over ratepensionsindbetalinger på 100.000 kr. om året. Loftet betyder at man ikke får fradrag for den del af indbetalingen som er over dette beløb,

S og SF foreslår at der indføres et loft på 100.000 kr. over samtlige pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger (dvs. både ratepensioner og andre skattepligtige pensioner med løbende udbetalinger, herunder især livrenter).

Det er i 2009 vurderet, at den samlede varige provenuvirkning af et loft på 100.000 kr. over indbetalinger til alle pensionsordninger med løbende udbetalinger er omkring 1½ mia. kr. (før indregning af tilbageløb og adfærdsvirkninger).

Den varige provenugevinst af at indføre et loftet på 100.000 kr. for ratepensioner alene er således skønsmæssigt 0,9 mia. kr. Dette element indgik som nævnt i *Forårspakke 2.0*.

Provenuvirkningen af at udstrække loftet til alle indkomstskattepligtige pensionsordninger, dvs. således at også livrenter og indeksordninger omfattes, kan dermed opgøres til $1,5 - 0,9 = 0,6$ mia. kr.

Skønnet for den samlede virkning fremgår blandt andet af svar nr. 318 til Skatteudvalget af 15. april 2009 og effekten af ratepensionsloftet fremgår af lovforslag L 195, samlingen 2008-2009. Disse tal byggede blandt andet på analyser til Skattekommissionen på baggrund af registerdata for 2003 til 2005.

2. Hovedparten af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner

Der foreligger nu registerdata for 2008, som viser, at indbetalinger på pensionsordninger med løbende pensionsudbetalinger (ratepensioner og livrenter mv.) udover 100.000 kr. var 20,4 mia. kr. (2010-niveau), *jf. tabel 1*. Heraf udgjorde ratepensionsindbetalinger udover 100.000 kr. 16,3 mia. kr., svarende til 80 pct.

Tabel 1			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
	2006	2007	2008
Mia. kr., 2010-niveau			
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger udover 100.000 kr. (B + C)	19,8 (100 %)	23,3 (100%)	20,4 (100%)
B. Ratepensioner udover 100.000 kr.	16,2 (82 %)	20,0 (86%)	16,3 (80%)
C. Indbetalinger udover 100.000 kr. på alle ordninger (men fraregnet indskud over 100.000 kr. på ratepension)	3,6 (18%)	3,3 (14%)	4,1 (20%)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kommentar: [MUJ-DEP1]: Bør overveje også at vise 2005, når vi nu siger, at provenuskøn giver det samme.

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Personers pensionsindbetalinger varierer betydeligt fra år til år. Det betyder, at indførelsen af loftet i nogen grad må forventes imødegået af skatteyderne gennem en ændret fordeling af indbetalingerne over årene.

I provenuberegningerne reduceres de indbetalinger, der beregningsteknisk forudsættes fradragsbeskåret, derfor med 25 pct. for at tage højde for, at overskydende indbetalinger i ét år kan udskydes til efterfølgende år.

De indbetalinger, der omfattes af fradragsbeskæring, reduceres således til $0,75 \cdot 20,4 = 15,3$ mia. kr. når livrenter medregnes i pensionsloftet og til $0,75 \cdot 16,3 = 12,2$ mia. kr. for ratepensionsloftet i *Forårspakke 2.0*. Langt størstedelen – ca. 80 pct. – af de indskud, der er over 100.000 kr., omfattes således af fradragsbeskæringen for ratepensioner alene, jf. tabel 1. Forøgelsen af skattegrundlaget ved udstrækning af loftet til også at gælde for andre ordninger er væsentligt mindre (20 pct.).

Der er således ikke et særligt stort skattegrundlag fra personer, der indbetaler mere end 100.000 samlet set, men under 100.000 kr. på ratepensioner. Og det er denne gruppe som omfattes, når loftet udstrækkes til at gælde livrenter mv. Det afspejler blandt andet, at personer, der samlet har indbetalinger over 100.000 kr., i mange tilfælde har atypiske indkomstforhold og at gruppen domineres af ret få personer med meget store ratepensionsindbetalinger, jf. *boks 1*.

Boks 1. Nærmere om fordelingen af indbetalingerne over 100.000 kr.

I 2008 udgør indbetalinger til ratepensioner, der overstiger et loft på 100.000 kr., som nævnt 16,3 mia. kr.. Heraf kan 5,4 mia. kr. henføres til personer, der har samlede indbetalinger, som overstiger 1 mio. kr. I 2008, jf. tabel 2.

Denne persongruppe havde i 2008 samlet set indbetalinger på ca. 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger med løbende udbetalinger, der vil blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Tabel 2 Pensionsindbetalinger udover 100.000 kr. loft fordelt efter indskud til ratepension

Indskud på ratepension	Personer Antal	Ved loft over ratepension Mia. kr.	Yderligere	I alt ved sam- let loft Mia. kr.
			indbetalinger ved et samlet loft Mia. kr.	
<50.000 kr.	25.000	0	1,3	1,3
50-100.000 kr.	27.000	0	0,7	0,7
100-250.000 kr.	85.000	3,8	1,4	5,2
250.000-500.000 kr.	17.000	4,0	0,4	4,4
500.000 – 1 mio. kr.	5.000	3,1	0,1	3,2
>1 mio. kr.	3.000	5,4	0,2	5,6
I alt	162.000	16,3	4,1	20,4

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen

Hvis loftet på 100.000 kr. udstrækkes til at gælde andre ordninger end ratepensioner, vil det medføre, at omfanget af pensionsindbetalinger over loftet umiddelbart forøges med 4,1 mia. kr. til 20,4 mia. kr. i 2008. Heraf kan ca. 2,1 mia. kr. henføres til personer, der i forvejen er omfattet af loftet på 100.000 kr. for indbetalinger til ratepensionsordninger. De sidste 2,0 mia. kr. kan henføres til personer, der har ratepensionsindbetalinger på mindre end 100.000 kr. De vil kun blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

3. Skøn for den varige provenuvirkning på baggrund af de nye oplysninger

Beregningen af den varige provenuvirkning fra loftet over pensionsindbetalinger bygger på en forudsætning om at pensionsindbetalinger over 100.000 kr. efter korrektion for udskudt indkomstskat omlægges til frie midler (aktier og obligationer mv.) som følge af regelændringen.

Det vil indebære en gradvis forøgelse af formuen i frie midler og et fald i pensionsformuen, men den samlede opsparing (efter korrektion for indkomstskat) forudsættes uændret. Loftet medfører imidlertid en stramning af rammevilkårene for opsparing. Hvis denne stramning medfører en reduktion af den samlede opspa-

ring, vil provenuvirkningerne blive tilsvarende mindre. Denne effekt er ikke medregnet i det følgende.

Den varige provenugevinst skønnes usikkert til ca. 10 pct. af den årlige reduktion af pensionsindbetalingerne (omregnet til 2010-niveau). Denne provenugevinst opstår som følge af, at afkast af frie midler antages beskattet med en gennemsnitlig sats på omkring 32,5 pct., mens pensionsafkast beskattes med 15 pct.¹

Det er forudsat, at fradragsbeskære indbetalinger har en skatteværdi svarende til topskat efter skattereformen (dvs. 52,2 pct.) mens den gennemsnitlige skat på udbetalinger er lidt lavere (50 pct.). Den lavere gennemsnitlige skat for udbetalingerne er udtryk for, at der for en lille del af pensionsindskuddene ikke betales topskat på udbetalingstidspunktet.

Kommentar [MUJ-DEP2]: Ok. (vi ser så bort fra, at de principielt kan blive modregnet for socialpension)

Virkningen af loftet for ratepensioner i *Forårspakke 2.0* kan dermed opgøres til varigt 1,2 mia. kr., mens udvidelse til livrenter og indeksordninger (som S og SF foreslår) øger merprovenuet med cirka 300 mio. kr.

Imidlertid må det forventes at en del af de rateordninger, der fradragsbeskæres under gældende regler, vil blive omlagt til livrenter. Livrenter og ratepensioner er pga. forsikringselementet i livrenter ikke identiske produkter og derfor heller ikke perfekte substitutter, jf. boks 2.

Boks 2. Om forskelle mellem ratepensioner og andre ordninger med løbende udbetalinger

Ratepensioner er således en opsparingsordning, hvor midleme også ved dødsfald tilfalder boet. Forsikringselementet ved livrenter indebærer, at udbetalingerne er livsbetingede – eventuelt med ægtefælledækning mv. – og som udgangspunkt bortfalder ved forsikringstagerens død. Forsikringselementet ved livrenter kan forventes at indebære, at der er en overgrænse for de pensionsindbetalinger til livrenteordninger, som personer ønsker at foretage. Den betydelige forskel mellem en opsparingsordning og forsikringsordninger begrænser dermed omlægningspotentialet – særligt for personer med betydelige pensionsindbetalinger, hvor pensionsindbetalinger ikke kun tilgodeser egentlige pensions hensyn.

Det kan eksempelvis fremhæves, at personer med ratepensionsindskud, der overstiger 1 mio. kr. i 2008, samlet indbetalte 5,4 mia. kr. udover 100.000 kr. til ratepensionsordninger, men kun indbetalte yderligere 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger, herunder livrenter, med løbende udbetalinger. Det illustrerer den betydelige præference for de opsparingsbaserede ratepensionsordninger og indikerer, at omlægningspotentialet til livrenter mv. er relativt begrænset – særligt for personer med relativt høje pensionsindbetalinger.

Da der imidlertid ikke er noget datagrundlag for at skønne over omfanget heraf, er det helt summarisk forudsat at en fjerdedel omlægges til livrenter. Med denne forudsætning giver ratepensionsloftet et varigt merprovenu på omkring 900 mio. kr., mens udstrækning til de øvrige ordninger giver yderligere 600 mio. kr.

Formateret: Understregning

Formateret: Understregning

¹ Det bemærkes, at beskattningen af frie midler efter vedtagelsen af *Forårspakke 2.0* er blevet sænket. Den maksimale beskattning af positiv nettokapitalindkomst sænkes gradvist fra ca. 52 pct. i 2009 til 42½ pct. i 2014. Denne ændring indgik i en provenuneutral skatteomlægning, hvor der bl.a. blev indført skattepligt for kursgevinster fra såkaldte blåstemplede obligationer.

Det samlede varige provenu ved et loft på 100.000 kr. for pensionsindbetalinger med løbende (indkomstskattepligtige) ydelser er således skønsmæssigt 1½ mia. kr. Det er væsentligt mindre end det som S og SF forudsætter, jf. tabel 3.

Tabel 3		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for provenuvirkninger af pensionsloft		
Mia. kr.	Finansministeriet	S og SF
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	1,5	3,0
Provenuvirkning af ratepensionsloft	0,9	0,9
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	0,6	2,1

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter

Der er usikkerhed om skønnet, som særligt afhænger af hvor opsparingen, som rammes af loftet, alternativt placeres. Hvis det fx antages at midlerne medgår til øget privatforbrug eller til boliginvesteringer og forbedringer, køb af kunst eller lignende, så vil der kunne blive tale om et provenutab ved at indføre loftet.

Antages alternativt at hele opsparingen placeres i obligationer og at alle omfattede er topskattepligtige (hvilket ikke vil være tilfældet), så kan den varige provenuvirkning af S og SFs forslag stige med ca. 45 pct. eller knap 0,3 mia. kr.

Desuden er der usikkerhed om substitution fra ratepensioner over mod andre ordninger med livsvarige ydelser, hvilket også kan påvirke vurderingen. Såfremt denne substitution antages at være dobbelt så stor som de forudsatte 25 pct. stiger det varige provenu med ca. 50 pct. eller knap 0,3 mia. kr. ved at indføre et samlet loft på 100.000 kr. for alle indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger, mens virkningen af at indføre et loft for ratepensioner alene bliver tilsvarende mindre.

4. Skøn for provenuvirkningerne på kortere sigt (fremrykket provenu)

I en årrække vil der være et merprovenu som følge af *fremrykning af provenu* fra personskatter. Det skyldes at der er fradrag for pensionsindbetalinger, mens der betales personskat af pensionsudbetalinger. Pensionsloftet reducerer pensionsindbetalingerne og dermed forøges provenuet fra personskatterne. På sigt bliver denne effekt dog modgået af et lige så stort fald i personskatteprovenu fra pensionsudbetalinger. Den del af provenuet som knytter sig til fremrykning er således ikke et bidrag til finansiering af de offentlige udgifter.

Tabel 4

Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for midlertidig fremrykning af provenu

Mia. kr.	Finansministeriet	S og SF
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	8,0	?
Provenuvirkning af ratepensionsloft	4,8	?
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	3,2	6,5

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter. Der er ikke taget højde for overgangsordninger for overenskomstbestemte pensionsindbetalinger.

Til at begynde med vil det umiddelbare merprovenu fra fremrykning af indkomstskatter være ca. 4½ mia. kr. når kun ratepensioner er omfattet og ca. 7½ mia. kr. for alle ordninger. I de første 3 år vil provenuet dog være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber.² Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012. Hertil kommer blandt andet at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at omlægge til pensionsopsparing (disse effekter reducerer ligeledes den varige provenuvirkning).

Dette kortsigtede provenu er også forbundet med usikkerhed. Fx afhænger virkningen af hvorvidt pensionsindbetalingerne over loftet udglattes over årene. Hertil kommer blandt andet at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, som også er fradragsberettiget ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at blive omlagt til pensionsopsparing. Det vil reducere den kortsigtede provenuvirkning.

Philip Groes

Fra: Merete Godvin Jensen
Sendt: 10. september 2010 10:11
Til: Martin Ulrik Jensen
Emne: SV: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer

Vi har desværre meget kort tid - dvs. vi skal have bemærkninger inden for 1 time. Beklager den korte frist...

Fra: Martin Ulrik Jensen (DEP) [mailto:MUJ@oem.dk]
Sendt: 10. september 2010 10:08
Til: Merete Godvin Jensen
Cc: Niels Kleis Frederiksen; Jonas Zielke Schaarup (DEP)
Emne: VS: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Hej Merete,

Jeg tjekker lige mulighederne for at få dem forbi MD (hvor lang tid har vi?).

I første omgang et lille spm. til aktieomsætningsafgiften, jf. vedlagte.

Har ikke noget til cigaret andet end, at I kunne skrive, at det ikke hjælper på folkesundheden med afgiftsstigninger, hvis der kommer stor illegalhandel.

Vender tilbage med loftet.

Mvh. Martin

Fra: Merete Godvin Jensen [mailto:mgj@fm.dk]
Sendt: 10. september 2010 09:53
Til: Martin Ulrik Jensen (DEP); 'Thomas Larsen'
Cc: Johan Suenson; Trine Søberg Jakobsen; Niels Kleis Frederiksen; Karen Nilaus Pedersen
Emne: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Kære begge,

Vedhæftet er de tre baggrundspapirer til offentliggørelse om pensionsloft, aktieomsætningsafgift og tobaksafgift som de ligger.

Vi har brug for eventuelle bemærkninger snarest.

Mvh. Merete

FINANSMINISTERIET

Merete Godvin Jensen
Fuldmægtig, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 92 26 82
E-post fm@fm.dk
Personlig e-post MGJ@fm.dk
Hjemmeside www.fm.dk

15-09-2010

Philip Groes

Fra: Martin Ulrik Jensen
Sendt: 10. september 2010 10:08
Til: Merete Godvin Jensen
Cc: Niels Kleis Frederiksen; Jonas Zielke Schaarup (DEP)
Emne: VS: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj
Vedhæftede filer: Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil.DOC

Hej Merete,

Jeg tjekker lige mulighederne for at få dem forbi MD (hvor lang tid har vi?).

I første omgang et lille spm. til aktieomsætningsafgiften, jf. vedlagte.

Har ikke noget til cigaret andet end, at I kunne skrive, at det ikke hjælper på folkesundheden med afgiftsstigninger, hvis der kommer stor illegalhandel.

Vender tilbage med loftet.

Mvh. Martin

Fra: Merete Godvin Jensen [mailto:mgj@fm.dk]
Sendt: 10. september 2010 09:53
Til: Martin Ulrik Jensen (DEP); 'Thomas Larsen'
Cc: Johan Suenson; Trine Søberg Jakobsen; Niels Kleis Frederiksen; Karen Nilaus Pedersen
Emne: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Kære begge,

Vedhæftet er de tre baggrundspapirer til offentliggørelse om pensionsloft, aktieomsætningsafgift og tobaksafgift som de ligger.

Vi har brug for eventuelle bemærkninger snarest.

Mvh. Merete

FINANSMINISTERIET

Merete Godvin Jensen
Fuldmægtig, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 92 26 82
E-post fm@fm.dk
Personlig e-post MGJ@fm.dk
Hjemmeside www.fm.dk

Notat

8. september 2010
CISK

Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil

I S og SF's skatteudspil *Fair Forandring* indgår et forslag om indførelse af en aktieomsætningsafgift på 0,25 pct. af kursværdien. Afgiften skal pålægges salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier mv., hvor den ene part er hjemmehørende i Danmark. Der er formentlig tale om den aktieomsætningsafgift i stil med den, som den tidligere Socialdemokratiske ledede regering ophævede pr. 1. oktober 1999.

Ifølge S og SF vil proventet udgøre 4 mia. kr. årligt.

Finansministeriet skønner, at merproventet vil udgøre 1½ mia. kr., når der tages højde for at handlen med aktier er meget mobil og at afgiften i øvrigt medfører en reduktion af visse andre skattegrundlag. Før virkninger af ændret adfærd skønnes merproventet fra aktieomsætningsafgiften til 2½ mia. kr. Skønnet er forbundet med usikkerhed.

Beregningen tager udgangspunkt i Værdipapircentralens statistik for omsætningen og dennes sammensætning på aktører. Det er herudfra lagt til grund, at cirka halvdelen af omsætningen i danske aktier finder sted mellem udenlandske investorer (dvs. hvor hverken køber eller sælger er dansk), som ikke kan pålægges afgift i Danmark.

Afgiftsgrundlaget vedrørende aktier og investeringsforeningsbeviser udgør på den baggrund 2.250 mia. kr. Det umiddelbare provenu udgør 0,25 pct. heraf, svarende til 5,6 mia. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenuberegning vedr. aktieomsætningsafgiften	
Mia. kr.	
Skønnet skattegrundlag vedr. danske investorer	2.250
Skatteprovenu	5,6
Heraf mæglere mv.	-1,7
Provenu korrigeret for mæglere mv.	3,9
Provenu vedr. institutionelle investorer	1,0
Tilbageløb heraf	-0,7
Provenu vedr. husholdninger, erhverv	2,9
Tilbageløb heraf	-0,7
Provenu in kl. tilbageløb	2,5
Adfærdsvirkninger	-1,0
Provenu, i alt inkl. tilbageløb og adfærd	1,5

Det er desuden lagt til grund for beregningen, at omsætning mellem finansielle formidlere indbyrdes (dvs. "engroshandel") ikke er omfattet af aktieomsætningsafgift.

Kommentar [MUJ-DEP1]: Hvorfor antages det?

Var de heller ikke omfattet af aktieomsætningsafgiften fra før 1999? (nævn det i givet fald).

Omsætningen mellem finansielle aktører udgør (som nævnt) knap 50 pct. af den samlede omsætning (dvs. hvor køber, sælger eller begge er danske). Det er lagt til grund, at 30 pct. heraf svarende til 1,7 mia. kr. udgøres af handler mellem mæglere, og dermed er afgiftsfri. Efter korrektion for handel mellem mæglere skønnes det umiddelbare provenu fra aktieomsætningsafgiften således til 3,9 mia. kr.

Heraf vedrører ca. 1 mia. kr. institutionelle investorer, herunder ikke mindst pensionskasser. Dermed reduceres merprovenuet via lavere indtægter fra pensionsafkastskat, indkomstskat af og modregning i pensionsudbetalinger samt afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet i dette tilfælde udgør knap 70 pct., eller ca. 0,7 mia. kr.

De resterende 2,9 mia. kr. af det umiddelbare merprovenu vedrører husholdninger og erhverv. Husholdningernes forbrug vil reduceres tilsvarende, og dermed påvirkes statens indtægter fra moms og afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet fra husholdninger udgør knap 25 pct., eller yderligere ca. 0,7 mia. kr. Der er ikke korrigeret for lavere selskabs- og aktionærskatter, hvilket kan indebære en lille overvurdering af merprovenuet.

Korrigeret for tilbageløb skønnes merprovenuet således til 2,5 mia. kr.

Idet det lægges til grund, at adfærdsændringerne reducerer omsætningen og dermed merprovenuet med 40 pct., udgør holdbarhedsvirkningen omkring 1½ mia. kr. Det er dog langt fra sikkert, at et provenu af den størrelsesorden kan realiseres.

Philip Groes

Fra: Niels Kleis Frederiksen
Sendt: 10. september 2010 09:55
Til: Otto Brøns-Petersen
Emne: VS: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj
Vedhæftede filer: Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil.DOC; 10-03344-6 Forklaring af nyt skøn for tobaksafgifterne 362867_11_0.DOC; pensionsloft_100909 kl 0920.DOC

Fra: Merete Godvin Jensen
Sendt: 10. september 2010 09:53
Til: Martin Ulrik Jensen; 'Thomas Larsen'
Cc: Johan Suenson; Trine Søberg Jakobsen; Niels Kleis Frederiksen; Karen Nilas Pedersen
Emne: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj

Kære begge,

Vedhæftet er de tre baggrundspapirer til offentliggørelse om pensionsloft, aktieomsætningsafgift og tobaksafgift som de ligger.

Vi har brug for eventuelle bemærkninger snarest.

Mvh. Merete

FINANSMINISTERIET

Merete Godvin Jensen
Fuldmægtig, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 92 26 82
E-post fm@fm.dk
Personlig e-post MGJ@fm.dk
Hjemmeside www.fm.dk

Notat

8. september 2010
CISK

Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil

I S og SF's skatteudspil *Fair Forandring* indgår et forslag om indførelse af en aktieomsætningsafgift på 0,25 pct. af kursværdien. Afgiften skal pålægges salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier mv., hvor den ene part er hjemmehørende i Danmark. Der er formentlig tale om den aktieomsætningsafgift i stil med den, som den tidligere Socialdemokratiske ledede regering ophævede pr. 1. oktober 1999.

Ifølge S og SF vil proventet udgøre 4 mia. kr. årligt.

Finansministeriet skønner, at merproventet vil udgøre 1½ mia. kr., når der tages højde for at handlen med aktier er meget mobil og at afgiften i øvrigt medfører en reduktion af visse andre skattegrundlag. Før virkninger af ændret adfærd skønnes merproventet fra aktieomsætningsafgiften til 2½ mia. kr. Skønnet er forbundet med usikkerhed.

Beregningen tager udgangspunkt i Værdipapircentralens statistik for omsætningen og dennes sammensætning på aktører. Det er herudfra lagt til grund, at cirka halvdelen af omsætningen i danske aktier finder sted mellem udenlandske investorer (dvs. hvor hverken køber eller sælger er dansk), som ikke kan pålægges afgift i Danmark.

Afgiftsgrundlaget vedrørende aktier og investeringsforeningsbeviser udgør på den baggrund 2.250 mia. kr. Det umiddelbare provenu udgør 0,25 pct. heraf, svarende til 5,6 mia. kr., *jf. tabel 1.*

Tabel 1. Provenuberegning vedr. aktieomsætningsafgiften	
Mia. kr.	
Skønnet skattegrundlag vedr. danske investorer	2.250
Skatteprovenu	5,6
Heraf mæglere mv.	-1,7
Provenu korrigeret for mæglere mv.	3,9
Provenu vedr. institutionelle investorer	1,0
Tilbageløb heraf	-0,7
Provenu vedr. husholdninger, erhverv	2,9
Tilbageløb heraf	-0,7
Provenu in kl. tilbageløb	2,5
Adfærdsvirkninger	-1,0
Provenu, i alt inkl. tilbageløb og adfærd	1,5

Det er desuden lagt til grund for beregningen, at omsætning mellem finansielle formidlere indbyrdes (dvs. "engroshandel") ikke er omfattet af aktieomsætningsafgift.

Omsætningen mellem finansielle aktører udgør (som nævnt) knap 50 pct. af den samlede omsætning (dvs. hvor køber, sælger eller begge er danske). Det er lagt til grund, at 30 pct. heraf svarende til 1,7 mia. kr. udgøres af handel mellem mæglere, og dermed er afgiftsfri. Efter korrektion for handel mellem mæglere skønnes det umiddelbare provenu fra aktieomsætningsafgiften således til 3,9 mia. kr.

Heraf vedrører ca. 1 mia. kr. institutionelle investorer, herunder ikke mindst pensionskasser. Dermed reduceres merprovenuet via lavere indtægter fra pensionsafkastskat, indkomstskat af og modregning i pensionsudbetalinger samt afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet i dette tilfælde udgør knap 70 pct., eller ca. 0,7 mia. kr.

De resterende 2,9 mia. kr. af det umiddelbare merprovenu vedrører husholdninger og erhverv. Husholdningernes forbrug vil reduceres tilsvarende, og dermed påvirkes statens indtægter fra moms og afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet fra husholdninger udgør knap 25 pct., eller yderligere ca. 0,7 mia. kr. Der er ikke korrigeret for lavere selskabs- og aktionærskatter, hvilket kan indebære en lille overvurdering af merprovenuet.

Korrigeret for tilbageløb skønnes merprovenuet således til 2,5 mia. kr.

Idet det lægges til grund, at adfærdsændringerne reducerer omsætningen og dermed merprovenuet med 40 pct., udgør holdbarhedsvirkningen omkring 1½ mia. kr. Det er dog langt fra sikkert, at et provenu af den størrelsesorden kan realiseres.

Notat

---

8. september 2010
CISK
Merete Godvin Jensen
J.nr. 10/03344-6

Revideret skøn for tobaksafgifterne

S og SF har i udspillet *Fair Forandring* fra august 2009 foreslået at øge tobaksafgifterne svarende til, at prisen på cigaretter stiger med 10 kr. pr. 20 stk. Partierne har på baggrund af Forebyggelseskommissionens rapport skønnet merprovenuet herfra til 0,9 mia. kr. efter adfærd og grænsehandel. Forslaget indgår også i *Fair løsning* og i S og SF's finanslovsforslag.

Det er ved beregningerne lagt til grund, at partierne ønsker at gennemføre den foreslåede afgiftsforhøjelse i tillæg til gældende regler, dvs. udover det, der er gennemført med *Forårspakke 2.0* og *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*.

Finansministeriet vurderede i efteråret 2009, at merprovenuet fra den foreslåede forhøjelse ville udgøre ca. 0,5 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet).

I maj offentliggjorde Skatteministeriet *Status over grænsehandel 2010*. I denne rapport er virkningen på grænsehandlen af store ændringer i afgifterne på bl.a. tobak revideret. Revurderingen af virkningen på grænsehandlen skal blandt andet ses i sammenhæng med, at den nye grænsehandelsrapport indeholder konkrete skøn for "ketchupeffekten" baseret på britiske og norske erfaringer ved store afgiftsændringer.

Status over grænsehandel 2010 ligger til grund for vurderingen af de afgiftsforhøjelser, der indgår i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*. Med de forhøjelser af tobaksafgifterne, der blev aftalt i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*, er det således vurderingen at der ikke kan opnås merprovenu ved yderligere forhøjelser af afgifterne.

På baggrund af *Status over grænsehandel 2010* har Finansministeriet i forbindelse med vurderingen af S og SFs udspil *Fair Løsning* desuden revideret finansieringspotentialet fra den foreslåede forhøjelse af tobaksafgiften, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 12. maj 2010. Det er vurderingen, at den foreslåede afgiftsforhøjelse indebærer et mindreprovenu på 0,8 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet). Skønnet er således nedjusteret med 1¼ mia. kr. som følge af det reviderede grundlag, som også er anvendt i serviceeftersynet af Forårspakken.

De konkrete britiske og norske erfaringer, som er anvendt ved det seneste skøn over grænsehandelsvirkningerne, giver grund til at forvente, at en kraftig stigning i grænsehandel og smugleri kan indtræffe ved et prisniveau, som ikke er særligt meget højere end det aktuelle prisniveau i Danmark.

I England skønnes andelen af illegale og grænsehandlede cigaretter således at udgøre omkring 6 pct. af forbruget i 1997-1998, men 27 pct. (9 pct. grænsehandel og 18 pct. illegale cigaretter) i 2003-2004, da prisen på 20 stk. cigaretter steg fra ca. 26,5 kr. til 39,5 kr. pr. 20 stk., jf. også *Status over Grænsehandel 2010*.

Det bemærkes, at Skatteministeriets beregninger til brug for Forebyggelseskommissionens arbejde ligeledes er revurderet. Såvel de oprindelige som de reviderede beregninger kan findes i *Status over grænsehandel 2010*.

Endelig bemærkes, at Sverige gennemførte en betydelig afgiftsstigning på cigaretter i 1997, således at prisen for 20 stk. Prince var ca. 10 kr. over den danske. Imidlertid steg grænsehandlen og den illegale handel kraftigt. På den baggrund blev afgifterne i Sverige sat ned igen i 1998.

Notat

---

9. september 2010

CISK

Johan Suenson

J.nr. 10/03383-1

Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger

1. Indledning

Med *Førårspakke 2.0* blev der indført et loft over ratepensionsindbetalinger på 100.000 kr. om året. Loftet betyder at man ikke får fradrag for den del af indbetalingen som er over dette beløb,

S og SF foreslår at der indføres et loft på 100.000 kr. over samtlige pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger (dvs. både ratepensioner og andre skattepligtige pensioner med løbende udbetalinger, herunder især livrenter).

Det er i 2009 vurderet, at den samlede varige provenuvirkning af et loft på 100.000 kr. over indbetalinger til alle pensionsordninger med løbende udbetalinger er omkring 1½ mia. kr. (før indregning af tilbageløb og adfærdsvirkninger).

Den varige provenugevinst af at indføre et loftet på 100.000 kr. for ratepensioner alene er således skønsmæssigt 0,9 mia. kr. Dette element indgik som nævnt i *Førårspakke 2.0*.

Provenuvirkningen af at udstrække loftet til alle indkomstskattepligtige pensionsordninger, dvs. således at også livrenter og indeksordninger omfattes, kan dermed opgøres til $1,5 - 0,9 = 0,6$ mia. kr.

Skønnet for den samlede virkning fremgår blandt andet af svar nr. 318 til Skatteudvalget af 15. april 2009 og effekten af ratepensionsloftet fremgår af lovforslag L 195, samlingen 2008-2009. Disse tal byggede blandt andet på analyser til Skattekommissionen på baggrund af registerdata for 2003 til 2005.

2. Hovedparten af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner

Der foreligger nu registerdata for 2008, som viser, at indbetalinger på pensionsordninger med løbende pensionsudbetalinger (ratepensioner og livrenter mv.) udover 100.000 kr. var 20,4 mia. kr. (2010-niveau), jf. tabel 1. Heraf udgjorde ratepensionsindbetalinger udover 100.000 kr. 16,3 mia. kr., svarende til 80 pct.

Tabel 1			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
	2006	2007	2008
Mia. kr. , 2010-niveau			
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger udover 100.000 kr. (B + C)	19,8 (100 %)	23,3 (100%)	20,4 (100%)
B. Ratepensioner udover 100.000 kr.	16,2 (82 %)	20,0 (86%)	16,3 (80%)
C. Indbetalinger udover 100.000 kr. på alle ordninger (men fraregnet indskud over 100.000 kr. på ratepension)	3,6 (18%)	3,3 (14%)	4,1 (20%)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Personers pensionsindbetalinger varierer betydeligt fra år til år. Det betyder, at indførelsen af loftet i nogen grad må forventes imødegået af skatteyderne gennem en ændret fordeling af indbetalingerne over årene.

I provenuberegningerne reduceres de indbetalinger, der forudsættes fradragsbeskåret, derfor med 25 pct. for at tage højde for, at overskydende indbetalinger i ét år kan udskydes til efterfølgende år.

De indbetalinger, der omfattes af fradragsbeskæring, reduceres således til $0,75 \cdot 20,4 = 15,3$ mia. kr. når livrenter medregnes i pensionsloftet og til $0,75 \cdot 16,3 = 12,2$ mia. kr. for ratepensionsloftet i *Forårspakke 2.0*. Langt størstedelen – ca. 80 pct. – af de indskud, der er over 100.000 kr., omfattes således af fradragsbeskæringen for ratepensioner alene, jf. tabel 1. Forøgelsen af skattegrundlaget ved udstrækning af loftet til også at gælde for andre ordninger er væsentligt mindre (20 pct.).

Der er således ikke et særligt stort skattegrundlag fra personer, der indbetaler mere end 100.000 samlet set, men under 100.000 kr. på ratepensioner. Og det er denne gruppe som omfattes, når loftet udstrækkes til at gælde livrenter mv. Det afspejler blandt andet, at personer, der samlet har indbetalinger over 100.000 kr., i mange tilfælde har atypiske indkomstforhold og at gruppen domineres af ret få personer med meget store ratepensionsindbetalinger, jf. *boks 1*.

Boks 1. Nærmere om fordelingen af indbetalingerne over 100.000 kr.

I 2008 udgør indbetalinger til ratepensioner, der overstiger et loft på 100.000 kr., som nævnt 16,3 mia. kr.. Heraf kan 5,4 mia. kr. henføres til personer, der har samlede indbetalinger, som overstiger 1 mio. kr. i 2008, jf. tabel 2.

Denne persongruppe havde i 2008 samlet set indbetalinger på ca. 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger med løbende udbetalinger, der vil blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Tabel 2 Pensionsindbetalinger udover 100.000 kr. loft fordelt efter indskud til ratepension

Indskud på ratepension	Personer	Yderligere indbetalinger		I alt ved samlet loft
		Ved loft over ratepension	ved et samlet loft	
	Antal	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.
<50.000 kr.	25.000	0	1,3	1,3
50-100.000 kr.	27.000	0	0,7	0,7
100-250.000 kr.	85.000	3,8	1,4	5,2
250.000-500.000 kr.	17.000	4,0	0,4	4,4
500.000 – 1 mio. kr.	5.000	3,1	0,1	3,2
>1 mio. kr.	3.000	5,4	0,2	5,6
I alt	162.000	16,3	4,1	20,4

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen

Hvis loftet på 100.000 kr. udstrækkes til at gælde andre ordninger end ratepensioner, vil det medføre, at omfanget af pensionsindbetalinger over loftet umiddelbart forøges med 4,1 mia. kr. til 20,4 mia. kr. i 2008. Heraf kan ca. 2,1 mia. kr. henføres til personer, der i forvejen er omfattet af loftet på 100.000 kr. for indbetalinger til ratepensionsordninger. De sidste 2,0 mia. kr. kan henføres til personer, der har ratepensionsindbetalinger på mindre end 100.000 kr. De vil kun blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

3. Skøn for den varige provenuvirkning på baggrund af de nye oplysninger

Beregningen af den varige provenuvirkning fra loftet over pensionsindbetalinger bygger på en forudsætning om at pensionsindbetalinger over 100.000 kr. efter korrektion for udskudt indkomstskat omlægges til frie midler (aktier og obligationer mv.) som følge af regelændringen.

Det vil indebære en gradvis forøgelse af formuen i frie midler og et fald i pensionsformuen, men den samlede opsparing (efter korrektion for indkomstskat) forudsættes uændret. Loftet medfører imidlertid en stramning af rammevilkårene for opsparing. Hvis denne stramning medfører en reduktion af den samlede opspa-

ring, vil provenuvirkningerne blive tilsvarende mindre. Denne effekt er ikke medregnet i det følgende.

Den varige provenugevinst skønnes usikkert til ca. 10 pct. af den årlige reduktion af pensionsindbetalingerne (omregnet til 2010-niveau). Denne provenugevinst opstår som følge af, at afkast af frie midler antages beskattet med en gennemsnitlig sats på omkring 32,5 pct., mens pensionsafkast beskattes med 15 pct.¹

Det er forudsat, at fradragsbeskærte indbetalinger har en skatteværdi svarende til topskat efter skattereformen (dvs. 52,2 pct.) mens den gennemsnitlige skat på udbetalinger er lidt lavere (50 pct.). Den lavere gennemsnitlige skat for udbetalingerne er udtryk for, at der for en lille del af pensionsindskuddene ikke betales topskat på udbetalingstidspunktet.

Virkingen af loftet for ratepensioner i *Forårspakke 2.0.* kan dermed opgøres til varigt 1,2 mia. kr., mens udvidelse til livrenter og indeksordninger (som S og SF foreslår) øger merprovenuet med cirka 300 mio. kr.

Imidlertid må det forventes at en del af de rateordninger, der fradragsbeskæres under gældende regler, vil blive omlagt til livrenter. Livrenter og ratepensioner er pga. forsikringselementet i livrenter ikke identiske produkter og derfor heller ikke perfekte substitutter, jf. boks 2.

Boks 2. Om forskelle mellem ratepensioner og andre ordninger med løbende udbetalinger

Ratepensioner er således en opsparingsordning, hvor midlerne også ved dødsfald tilfalder boet. Forsikrings-elementet ved livrenter indebærer, at udbetalingerne er livsbetingede – eventuelt med ægtefælledækning mv. – og som udgangspunkt bortfalder ved forsikringstagerens død. Forsikringselementet ved livrenter kan forventes at indebære, at der er en overgrænse for de pensionsindbetalinger til livrenteordninger, som personer ønsker at foretage. Den betydelige forskel mellem en opsparingsordning og forsikringsordninger begrænser dermed omlægningspotentialet – særligt for personer med betydelige pensionsindbetalinger, hvor pensionsindbetalinger ikke kun tilgodeser egentlige pensionshensyn.

Det kan eksempelvis fremhæves, at personer med ratepensionsindskud, der overstiger 1 mio. kr. i 2008, samlet indbetalte 5,4 mia. kr. udover 100.000 kr. til ratepensionsordninger, men kun indbetalte yderligere 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger, herunder livrenter, med løbende udbetalinger. Det illustrerer den betydelige præference for de opsparingsbaserede ratepensionsordninger og indikerer, at omlægningspotentialet til livrenter mv. er relativt begrænset – særligt for personer med relativt høje pensionsindbetalinger.

Da der imidlertid ikke er noget datagrundlag for at skønne over omfanget heraf, er det helt summarisk forudsat at en fjerdedel omlægges til livrenter. Med denne forudsætning giver ratepensionsloftet et varigt merprovenu på omkring 900 mio. kr., mens udstrækning til de øvrige ordninger giver yderligere 600 mio. kr.

¹ Det bemærkes, at beskatningen af frie midler efter vedtagelsen af *Forårspakke 2.0* er blevet sænket. Den maksimale beskatning af positiv nettokapitalindkomst sænkes gradvist fra ca. 52 pct. i 2009 til 42½ pct. i 2014. Denne ændring indgik i en provenuneutral skatteomlægning, hvor der bl.a. blev indført skattepligt for kursgevinster fra såkaldte blåstemplede obligationer.

Det samlede varige provenu ved et loft på 100.000 kr. for pensionsindbetalinger med løbende (indkomstskattepligtige) ydelser er således skønsmæssigt 1½ mia. kr. Det er væsentligt mindre end det som S og SF forudsætter, jf. tabel 3.

Tabel 3		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for provenuvirkninger af pensionsloft		
Mia. kr.	Finansministeriet	S og SF
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	1,5	3,0
Provenuvirkning af ratepensionsloft	0,9	0,9
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	0,6	2,1

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter

Der er usikkerhed om skønnet, som særligt afhænger af hvor opsparingen, som rammes af loftet, alternativt placeres. Hvis det fx antages at midlerne medgår til øget privatforbrug eller til boliginvesteringer og forbedringer, køb af kunst eller lignende, så vil der kunne blive tale om et provenutab ved at indføre loftet.

Antages alternativt at hele opsparingen placeres i obligationer og at alle omfattede er topskattepligtige (hvilket ikke vil være tilfældet), så kan den varige provenuvirkning af S og SFs forslag stige med ca. 45 pct. eller knap 0,3 mia. kr.

Desuden er der usikkerhed om substitution fra ratepensioner over mod andre ordninger med livsvarige ydelser, hvilket også kan påvirke vurderingen. Såfremt denne substitution antages at være dobbelt så stor som de forudsatte 25 pct. stiger det varige provenu med ca. 50 pct. eller knap 0,3 mia. kr. ved at indføre et samlet loft på 100.000 kr. for alle indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger, mens virkningen af at indføre et loft for ratepensioner alene bliver tilsvarende mindre.

4. Skøn for provenuvirkningerne på kortere sigt (fremrykket provenu)

I en årrække vil der være et merprovenu som følge af *fremrykning af provenu* fra personskatter. Det skyldes at der er fradrag for pensionsindbetalinger, mens der betales personskat af pensionsudbetalinger. Pensionsloftet reducerer pensionsindbetalingerne og dermed forøges provenuet fra personskatterne. På sigt bliver denne effekt dog modgået af et lige så stort fald i personskatteprovenu fra pensionsudbetalinger. Den del af provenuet som knytter sig til fremrykning er således ikke et bidrag til finansiering af de offentlige udgifter.

Tabel 4

Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for midlertidig fremrykning af provenu

Mia. kr.	Finansministeriet	S og SF
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	8,0	?
Provenuvirkning af ratepensionsloft	4,8	?
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	3,2	6,5

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter. Der er ikke taget højde for overgangsordninger for overenskomstbestemte pensionsindbetalinger.

Til at begynde med vil det umiddelbare merproveneru fra fremrykning af indkomstskatter være ca. 4½ mia. kr. når kun ratepensioner er omfattet og ca. 7½ mia. kr. for alle ordninger. I de første 3 år vil provenuet dog være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber.² Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012. Hertil kommer blandt andet at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at omlægge til pensionsopsparing (disse effekter reducerer ligeledes den varige provenuvirkning).

Dette kortsigtede proveneru er også forbundet med usikkerhed. Fx afhænger virkningen af hvorvidt pensionsindbetalingerne over loftet udglattes over årene. Hertil kommer blandt andet at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, som også er fradragsberettiget ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at blive omlagt til pensionsopsparing. Det vil reducere den kortsigtede provenuvirkning.

Philip Groes

Fra: Merete Godvin Jensen
Sendt: 10. september 2010 09:53
Til: Martin Ulrik Jensen; 'Thomas Larsen'
Cc: Johan Suenson; Trine Søberg Jakobsen; Niels Kleis Frederiksen; Karen Nilaus Pedersen
Emne: HASTER: Samlet pakke med de 3 baggrundspapirer
Prioritet: Høj
Vedhæftede filer: Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil.DOC; 10-03344-6 Forklaring af nyt skøn for tobaksafgifterne 362867_11_0.DOC; pensionsloft_100909 kl 0920.DOC

Kære begge,

Vedhæftet er de tre baggrundspapirer til offentliggørelse om pensionsloft, aktieomsætningsafgift og tobaksafgift som de ligger.

Vi har brug for eventuelle bemærkninger snarest.

Mvh. Merete

FINANSMINISTERIET

Merete Godvin Jensen
Fuldmægtig, CISK
Telefon (+45) 33 92 33 33
Direkte telefon (+45) 33 92 26 82
E-post fm@fm.dk
Personlig e-post MGJ@fm.dk
Hjemmeside www.fm.dk

Notat

8. september 2010
CISK

Aktieomsætningsafgift i S-SF-udspil

I S og SF's skatteudspil *Fair Forandring* indgår et forslag om indførelse af en aktieomsætningsafgift på 0,25 pct. af kursværdien. Afgiften skal pålægges salg eller bytte af danske eller udenlandske aktier mv., hvor den ene part er hjemmehørende i Danmark. Der er formentlig tale om den aktieomsætningsafgift i stil med den, som den tidligere Socialdemokratiske ledede regering ophævede pr. 1. oktober 1999.

Ifølge S og SF vil proventet udgøre 4 mia. kr. årligt.

Finansministeriet skønner, at merproventet vil udgøre 1½ mia. kr., når der tages højde for at handlen med aktier er meget mobil og at afgiften i øvrigt medfører en reduktion af visse andre skattegrundlag. Før virkninger af ændret adfærd skønnes merproventet fra aktieomsætningsafgiften til 2½ mia. kr. Skønnet er forbundet med usikkerhed.

Beregningen tager udgangspunkt i Værdipapircentralens statistik for omsætningen og dennes sammensætning på aktører. Det er herudfra lagt til grund, at cirka halvdelen af omsætningen i danske aktier finder sted mellem udenlandske investorer (dvs. hvor hverken køber eller sælger er dansk), som ikke kan pålægges afgift i Danmark.

Afgiftsgrundlaget vedrørende aktier og investeringsforeningsbeviser udgør på den baggrund 2.250 mia. kr. Det umiddelbare provenu udgør 0,25 pct. heraf, svarende til 5,6 mia. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenuberegning vedr. aktieomsætningsafgiften

Mia. kr.	
Skønnet skattegrundlag vedr. danske investorer	2.250
Skatteprovenu	5,6
Heraf mæglere mv.	-1,7
Provenu korrigeret for mæglere mv.	3,9
Provenu vedr. institutionelle investorer	1,0
Tilbageløb heraf	-0,7
Provenu vedr. husholdninger, erhverv	2,9
Tilbageløb heraf	-0,7
Provenu in kl. tilbageløb	2,5
Adfærdsvirkninger	-1,0
Provenu, i alt inkl. tilbageløb og adfærd	1,5

Det er desuden lagt til grund for beregningen, at omsætning mellem finansielle formidlere indbyrdes (dvs. ”engroshandel”) ikke er omfattet af aktieomsætningsafgift.

Omsætningen mellem finansielle aktører udgør (som nævnt) knap 50 pct. af den samlede omsætning (dvs. hvor køber, sælger eller begge er danske). Det er lagt til grund, at 30 pct. heraf svarende til 1,7 mia. kr. udgøres af handler mellem mæglere, og dermed er afgiftsfri. Efter korrektion for handel mellem mæglere skønnes det umiddelbare provenu fra aktieomsætningsafgiften således til 3,9 mia. kr.

Heraf vedrører ca. 1 mia. kr. institutionelle investorer, herunder ikke mindst pensionskasser. Dermed reduceres merprovenuet via lavere indtægter fra pensionsafkastskat, indkomstskat af og modregning i pensionsudbetalinger samt afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet i dette tilfælde udgør knap 70 pct., eller ca. 0,7 mia. kr.

De resterende 2,9 mia. kr. af det umiddelbare merprovenu vedrører husholdninger og erhverv. Husholdningernes forbrug vil reduceres tilsvarende, og dermed påvirkes statens indtægter fra moms og afgifter. Det skønnes, at tilbageløbet fra husholdninger udgør knap 25 pct., eller yderligere ca. 0,7 mia. kr. Der er ikke korrigeret for lavere selskabs- og aktionærskatter, hvilket kan indebære en lille overvurdering af merprovenuet.

Korrigeret for tilbageløb skønnes merprovenuet således til 2,5 mia. kr.

Idet det lægges til grund, at adfærdsændringerne reducerer omsætningen og dermed merprovenuet med 40 pct., udgør holdbarhedsvirkningen omkring 1½ mia. kr. Det er dog langt fra sikkert, at et provenu af den størrelsesorden kan realiseres.

Notat

---

8. september 2010
CISK
Merete Godvin Jensen
J.nr. 10/03344-6

Revideret skøn for tobaksafgifterne

S og SF har i udspillet *Fair Forandring* fra august 2009 foreslået at øge tobaksafgifterne svarende til, at prisen på cigaretter stiger med 10 kr. pr. 20 stk. Partierne har på baggrund af Forebyggelseskommissionens rapport skønnet merprovenuet herfra til 0,9 mia. kr. efter adfærd og grænsehandel. Forslaget indgår også i *Fair løsning* og i S og SF's finanslovsforslag.

Det er ved beregningerne lagt til grund, at partierne ønsker at gennemføre den foreslåede afgiftsforhøjelse i tillæg til gældende regler, dvs. udover det, der er gennemført med *Forårspakke 2.0* og *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*.

Finansministeriet vurderede i efteråret 2009, at merprovenuet fra den foreslåede forhøjelse ville udgøre ca. 0,5 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet).

I maj offentliggjorde Skatteministeriet *Status over grænsehandel 2010*. I denne rapport er virkningen på grænsehandlen af store ændringer i afgifterne på bl.a. tobak revideret. Revurderingen af virkningen på grænsehandlen skal blandt andet ses i sammenhæng med, at den nye grænsehandelsrapport indeholder konkrete skøn for "ketchupeffekten" baseret på britiske og norske erfaringer ved store afgiftsændringer.

Status over grænsehandel 2010 ligger til grund for vurderingen af de afgiftsforhøjelser, der indgår i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*. Med de forhøjelser af tobaksafgifterne, der blev aftalt i *Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0*, er det således vurderingen at der ikke kan opnås merprovenu ved yderligere forhøjelser af afgifterne.

På baggrund af *Status over grænsehandel 2010* har Finansministeriet i forbindelse med vurderingen af S og SFs udspil *Fair Løsning* desuden revideret finansieringspotentialet fra den foreslåede forhøjelse af tobaksafgiften, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 159 af 12. maj 2010. Det er vurderingen, at den foreslåede afgiftsforhøjelse indebærer et mindreprovenu på 0,8 mia. kr. efter tilbageløb, virkning på forbrugssammensætning og grænsehandel (men ekskl. mulige virkninger på arbejdsudbuddet). Skønnet er således nedjusteret med 1¼ mia. kr. som følge af det reviderede grundlag, som også er anvendt i serviceeftersynet af Forårspakken.

De konkrete britiske og norske erfaringer, som er anvendt ved det seneste skøn over grænsehandelsvirkningerne, giver grund til at forvente, at en kraftig stigning i grænsehandel og smugleri kan indtræffe ved et prisniveau, som ikke er særligt meget højere end det aktuelle prisniveau i Danmark.

I England skønnes andelen af illegale og grænsehandlede cigaretter således at udgøre omkring 6 pct. af forbruget i 1997-1998, men 27 pct. (9 pct. grænsehandel og 18 pct. illegale cigaretter) i 2003-2004, da prisen på 20 stk. cigaretter steg fra ca. 26,5 kr. til 39,5 kr. pr. 20 stk., jf. også *Status over Grænsehandel 2010*.

Det bemærkes, at Skatteministeriets beregninger til brug for Forebyggelseskommissionens arbejde ligeledes er revurderet. Såvel de oprindelige som de reviderede beregninger kan findes i *Status over grænsehandel 2010*.

Endelig bemærkes, at Sverige gennemførte en betydelig afgiftsstigning på cigaretter i 1997, således at prisen for 20 stk. Prince var ca. 10 kr. over den danske. Imidlertid steg grænsehandlen og den illegale handel kraftigt. På den baggrund blev afgifterne i Sverige sat ned igen i 1998.

Notat

---

9. september 2010
CISK
Johan Suenson
J.nr. 10/03383-1

Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger

1. Indledning

Med *Forårspakke 2.0* blev der indført et loft over ratepensionsindbetalinger på 100.000 kr. om året. Loftet betyder at man ikke får fradrag for den del af indbetalingen som er over dette beløb,

S og SF foreslår at der indføres et loft på 100.000 kr. over samtlige pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger (dvs. både ratepensioner og andre skattepligtige pensioner med løbende udbetalinger, herunder især livrenter).

Det er i 2009 vurderet, at den samlede varige provenuvirkning af et loft på 100.000 kr. over indbetalinger til alle pensionsordninger med løbende udbetalinger er omkring 1½ mia. kr. (før indregning af tilbageløb og adfærdsvirkninger).

Den varige provenugevinst af at indføre et loftet på 100.000 kr. for ratepensioner alene er således skønsmæssigt 0,9 mia. kr. Dette element indgik som nævnt i *Forårspakke 2.0*.

Provenuvirkningen af at udstrække loftet til alle indkomstskattepligtige pensionsordninger, dvs. således at også livrenter og indeksordninger omfattes, kan dermed opgøres til $1,5 - 0,9 = 0,6$ mia. kr.

Skønnet for den samlede virkning fremgår blandt andet af svar nr. 318 til Skatteudvalget af 15. april 2009 og effekten af ratepensionsloftet fremgår af lovforslag L 195, samlingen 2008-2009. Disse tal byggede blandt andet på analyser til Skattekommissionen på baggrund af registerdata for 2003 til 2005.

2. Hovedparten af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. vedrører ratepensioner

Der foreligger nu registerdata for 2008, som viser, at indbetalinger på pensionsordninger med løbende pensionsudbetalinger (ratepensioner og livrenter mv.) udover 100.000 kr. var 20,4 mia. kr. (2010-niveau), *jf. tabel 1*. Heraf udgjorde ratepensionsindbetalinger udover 100.000 kr. 16,3 mia. kr., svarende til 80 pct.

Tabel 1			
Store pensionsindbetalinger i 2006, 2007 og 2008			
	2006	2007	2008
Mia. kr., 2010-niveau			
A. Alle ordninger med løbende udbetalinger udover 100.000 kr. (B + C)	19,8 (100%)	23,3 (100%)	20,4 (100%)
B. Ratepensioner udover 100.000 kr.	16,2 (82%)	20,0 (86%)	16,3 (80%)
C. Indbetalinger udover 100.000 kr. på alle ordninger (men fraregnet indskud over 100.000 kr. på ratepension)	3,6 (18%)	3,3 (14%)	4,1 (20%)
Samlede indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling	84,8	93,0	96,1

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen. Samlede indbetalinger: Totaltælling, Skatteministeriets hjemmeside.

Anm: Samlede indbetalinger for 2009: 100,0 mia. kr.

Personers pensionsindbetalinger varierer betydeligt fra år til år. Det betyder, at indførelsen af loftet i nogen grad må forventes imødegået af skatteyderne gennem en ændret fordeling af indbetalingerne over årene.

I provenuberegningerne reduceres de indbetalinger, der forudsættes fradragsbeskåret, derfor med 25 pct. for at tage højde for, at overskydende indbetalinger i ét år kan udskydes til efterfølgende år.

De indbetalinger, der omfattes af fradragsbeskæring, reduceres således til $0,75 \cdot 20,4 = 15,3$ mia. kr. når livrenter medregnes i pensionsloftet og til $0,75 \cdot 16,3 = 12,2$ mia. kr. for ratepensionsloftet i *Forårspakke 2.0*. Langt størstedelen – ca. 80 pct. – af de indskud, der er over 100.000 kr., omfattes således af fradragsbeskæringen for ratepensioner alene, jf. tabel 1. Forøgelsen af skattegrundlaget ved udstrækning af loftet til også at gælde for andre ordninger er væsentligt mindre (20 pct.).

Der er således ikke et særligt stort skattegrundlag fra personer, der indbetaler mere end 100.000 samlet set, men under 100.000 kr. på ratepensioner. Og det er denne gruppe som omfattes, når loftet udstrækkes til at gælde livrenter mv. Det afspejler blandt andet, at personer, der samlet har indbetalinger over 100.000 kr., i mange tilfælde har atypiske indkomstforhold og at gruppen domineres af ret få personer med meget store ratepensionsindbetalinger, jf. *boks 1*.

Boks 1. Nærmere om fordelingen af indbetalingerne over 100.000 kr.

I 2008 udgør indbetalinger til ratepensioner, der overstiger et loft på 100.000 kr., som nævnt 16,3 mia. kr.. Heraf kan 5,4 mia. kr. henføres til personer, der har samlede indbetalinger, som overstiger 1 mio. kr. i 2008, jf. tabel 2.

Denne persongruppe havde i 2008 samlet set indbetalinger på ca. 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger med løbende udbetalinger, der vil blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Tabel 2 Pensionsindbetalinger udover 100.000 kr. loft fordelt efter indskud til ratepension

Indskud på ratepension	Personer	Yderligere indbetalinger		I alt ved samlet loft
		Ved loft over ratepension	ved et samlet loft	
	Antal	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.
<50.000 kr.	25.000	0	1,3	1,3
50-100.000 kr.	27.000	0	0,7	0,7
100-250.000 kr.	85.000	3,8	1,4	5,2
250.000-500.000 kr.	17.000	4,0	0,4	4,4
500.000 – 1 mio. kr.	5.000	3,1	0,1	3,2
>1 mio. kr.	3.000	5,4	0,2	5,6
I alt	162.000	16,3	4,1	20,4

Kilde: Lovmodelberegninger på 3,3 pct. af befolkningen

Hvis loftet på 100.000 kr. udstrækkes til at gælde andre ordninger end ratepensioner, vil det medføre, at omfanget af pensionsindbetalinger over loftet umiddelbart forøges med 4,1 mia. kr. til 20,4 mia. kr. i 2008. Heraf kan ca. 2,1 mia. kr. henføres til personer, der i forvejen er omfattet af loftet på 100.000 kr. for indbetalinger til ratepensionsordninger. De sidste 2,0 mia. kr. kan henføres til personer, der har ratepensionsindbetalinger på mindre end 100.000 kr. De vil kun blive omfattet af et samlet loft på 100.000 kr. for alle pensionsordninger med løbende udbetalinger.

3. Skøn for den varige provenuvirkning på baggrund af de nye oplysninger

Beregningen af den varige provenuvirkning fra loftet over pensionsindbetalinger bygger på en forudsætning om at pensionsindbetalinger over 100.000 kr. efter korrektion for udskudt indkomstskat omlægges til frie midler (aktier og obligationer mv.) som følge af regelændringen.

Det vil indebære en gradvis forøgelse af formuen i frie midler og et fald i pensionsformuen, men den samlede opsparing (efter korrektion for indkomstskat) forudsættes uændret. Loftet medfører imidlertid en stramning af rammevilkårene for opsparing. Hvis denne stramning medfører en reduktion af den samlede opspa-

ring, vil provenuvirkningerne blive tilsvarende mindre. Denne effekt er ikke medregnet i det følgende.

Den varige provenugevinst skønnes usikkert til ca. 10 pct. af den årlige reduktion af pensionsindbetalingerne (omregnet til 2010-niveau). Denne provenugevinst opstår som følge af, at afkast af frie midler antages beskattet med en gennemsnitlig sats på omkring 32,5 pct., mens pensionsafkast beskattes med 15 pct.¹

Det er forudsat, at fradragsbeskærne indbetalinger har en skatteværdi svarende til topskat efter skattereformen (dvs. 52,2 pct.) mens den gennemsnitlige skat på udbetalinger er lidt lavere (50 pct.). Den lavere gennemsnitlige skat for udbetalingerne er udtryk for, at der for en lille del af pensionsindskuddene ikke betales topskat på udbetalingstidspunktet.

Virkningen af loftet for ratepensioner i *Forårspakke 2.0.* kan dermed opgøres til varigt 1,2 mia. kr., mens udvidelse til livrenter og indeksordninger (som S og SF foreslår) øger merprovenuet med cirka 300 mio. kr.

Imidlertid må det forventes at en del af de rateordninger, der fradragsbeskæres under gældende regler, vil blive omlagt til livrenter. Livrenter og ratepensioner er pga. forsikringselementet i livrenter ikke identiske produkter og derfor heller ikke perfekte substitutter, jf. boks 2.

Boks 2. Om forskelle mellem ratepensioner og andre ordninger med løbende udbetalinger

Ratepensioner er således en opsparingsordning, hvor midlerne også ved dødsfald tilfalder boet. Forsikringselementet ved livrenter indebærer, at udbetalingerne er livsbetingede – eventuelt med ægtefælledækning mv. – og som udgangspunkt bortfalder ved forsikringstagerens død. Forsikringselementet ved livrenter kan forventes at indebære, at der er en overgrænse for de pensionsindbetalinger til livrenteordninger, som personer ønsker at foretage. Den betydelige forskel mellem en opsparingsordning og forsikringsordninger begrænser dermed omlægningspotentialt – særligt for personer med betydelige pensionsindbetalinger, hvor pensionsindbetalinger ikke kun tilgodeser egentlige pensionshensyn.

Det kan eksempelvis fremhæves, at personer med ratepensionsindskud, der overstiger 1 mio. kr. i 2008, samlet indbetalte 5,4 mia. kr. udover 100.000 kr. til ratepensionsordninger, men kun indbetalte yderligere 0,2 mia. kr. til andre pensionsordninger, herunder livrenter, med løbende udbetalinger. Det illustrerer den betydelige præference for de opsparingsbaserede ratepensionsordninger og indikerer, at omlægningspotentialt til livrenter mv. er relativt begrænset – særligt for personer med relativt høje pensionsindbetalinger.

Da der imidlertid ikke er noget datagrundlag for at skønne over omfanget heraf, er det helt summarisk forudsat at en fjerdedel omlægges til livrenter. Med denne forudsætning giver ratepensionsloftet et varigt merprovenu på omkring 900 mio. kr., mens udstrækning til de øvrige ordninger giver yderligere 600 mio.kr.

¹ Det bemærkes, at beskatningen af frie midler efter vedtagelsen af *Forårspakke 2.0* er blevet sænket. Den maksimale beskatning af positiv nettokapitalindkomst sænkes gradvist fra ca. 52 pct. i 2009 til 42½ pct. i 2014. Denne ændring indgik i en provenuneutral skatteomlægning, hvor der bl.a. blev indført skattepligt for kursgevinster fra såkaldte blåstemplede obligationer.

Det samlede varige provenu ved et loft på 100.000 kr. for pensionsindbetalinger med løbende (indkomstskattepligtige) ydelser er således skønsmæssigt 1½ mia. kr. Det er væsentligt mindre end det som S og SF forudsætter, jf. tabel 3.

Tabel 3		
Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for provenuvirkninger af pensionsloft		
Mia. kr.	Finansministeriet	S og SF
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	1,5	3,0
Provenuvirkning af ratepensionsloft	0,9	0,9
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	0,6	2,1

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter

Der er usikkerhed om skønnet, som særligt afhænger af hvor opsparingen, som rammes af loftet, alternativt placeres. Hvis det fx antages at midlerne medgår til øget privatforbrug eller til boliginvesteringer og forbedringer, køb af kunst eller lignende, så vil der kunne blive tale om et provenutab ved at indføre loftet.

Antages alternativt at hele opsparingen placeres i obligationer og at alle omfattede er topskattepligtige (hvilket ikke vil være tilfældet), så kan den varige provenuvirkning af S og SFs forslag stige med ca. 45 pct. eller knap 0,3 mia. kr.

Desuden er der usikkerhed om substitution fra ratepensioner over mod andre ordninger med livsvarige ydelser, hvilket også kan påvirke vurderingen. Såfremt denne substitution antages at være dobbelt så stor som de forudsatte 25 pct. stiger det varige provenu med ca. 50 pct. eller knap 0,3 mia. kr. ved at indføre et samlet loft på 100.000 kr. for alle indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger, mens virkningen af at indføre et loft for ratepensioner alene bliver tilsvarende mindre.

4. Skøn for provenuvirkningerne på kortere sigt (fremrykket provenu)

I en årrække vil der være et merprovenu som følge af *fremrykning af provenu* fra personskatter. Det skyldes at der er fradrag for pensionsindbetalinger, mens der betales personskat af pensionsudbetalinger. Pensionsloftet reducerer pensionsindbetalingerne og dermed forøges provenuet fra personskatterne. På sigt bliver denne effekt dog modgået af et lige så stort fald i personskatteprovenu fra pensionsudbetalinger. Den del af provenuet som knytter sig til fremrykning er således ikke et bidrag til finansiering af de offentlige udgifter.

Tabel 4

Sammenligning af S og SFs og Finansministeriets opdaterede skøn for midlertidig fremrykning af provenu

Mia. kr.	Finansministeriet	S og SF
Loft over samtlige indkomstskattepligtige pensionsindbetalinger ud over 100.000 kr. (S og SFs forslag)	8,0	?
Provenuvirkning af ratepensionsloft	4,8	?
Provenuvirkning af S og SFs forslag givet at ratepensionsloftet allerede er indført	3,2	6,5

Anm.: I Finansministeriets skøn forudsættes 25 pct. af de fradragsbeskårne ratepensionsindbetalinger at blive indskudt på pensionsordninger med livrenter. Der er ikke taget højde for overgangsordninger for overenskomstbestemte pensionsindbetalinger.

Til at begynde med vil det umiddelbare merprovenu fra fremrykning af indkomstskatter være ca. 4½ mia. kr. når kun ratepensioner er omfattet og ca. 7½ mia. kr. for alle ordninger. I de første 3 år vil provenuet dog være lavere, idet arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger ofte er fastsat i overenskomster, som der vil være behov for at lave overgangsordninger for indtil de gældende overenskomster udløber.² Der blev også lavet overgangsordninger for overenskomstbestemte ratepensionsindbetalinger i forbindelse med *Forårspakke 2.0*, hvilket reducerede provenuvirkningen af ratepensionsloftet i 2010-2012. Hertil kommer blandt andet at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at omlægge til pensionsopsparing (disse effekter reducerer ligeledes den varige provenuvirkning).

Dette kortsigtede provenu er også forbundet med usikkerhed. Fx afhænger virkningen af hvorvidt pensionsindbetalingerne over loftet udglattes over årene. Hertil kommer blandt andet at der kan ske en omlægning over mod kapitalpensioner, som også er fradragsberettiget ligesom akkumuleret overskud i egen virksomhed eksempelvis vil stige i stedet for at blive omlagt til pensionsopsparing. Det vil reducere den kortsigtede provenuvirkning.